

Предметний тест з педагогіки та психології_2024

Базовий рівень

Базовий рівень. 4. Прикладні психолого педагогічні засади освіти, навчання, виховання та розвитку особистості

1. Мета виховання – це:
  - а. сукупність навчально-виховних заходів
  - б. форма впливу на підсвідомість особистості
  - в. кінцевий результат формування особистості
  - г. вироблення нових технологій навчання
2. Принципом виховання є:
  - а. культуровідповідність
  - б. планування, облік та контроль
  - в. самовиховання і перевиховання
  - г. акселерація
3. Закономірність виховання – це:
  - а. загальне керівне положення, яке вимагає послідовності дій при різних обставинах
  - б. адекватне відображення об'єктивної дійсності виховного процесу, що володіє стійкими властивостями та повторюваністю
  - в. варіанти організації конкретного виховного процесу
  - г. поєднання фахових компетентностей
4. Принцип гуманізації характеризує:
  - а. всебічний розвиток особистості
  - б. вседозволеність
  - в. естетичний розвиток особистості
  - г. повага права людини бути самим собою
5. Мета екологічного виховання – це:
  - а. формування екологічної культури
  - б. формування науково-матеріалістичного світогляду
  - в. формування толерантності
  - г. любов до природи
6. Методи виховання – це:
  - а. стійкі зв'язки, які міцно існують між об'єктами, явищами, процесами виховання
  - б. базові вихідні положення, якими керується вчитель
  - в. способи впливу на свідомість, волю, почуття, поведінку вихованців
  - г. зовнішнє вираження процесу виховання та навчання
7. Метод переконання – це:
  - а. спосіб впливу на свідомість школяра з метою формування поглядів, ідеалів, звичок
  - б. розвиток естетичного смаку
  - в. оцінка тих кращих якостей, які проявилися у навчанні та вчинках школяра
  - г. предмети матеріальної і духовної культури, які використовуються для вирішення педагогічних завдань

8. Методи формування свідомості особистості – це:
- а. бесіда, догана, відсторонення від колективних справ
  - б. гра, привчання, вимога, доручення, виховуючі ситуації
  - в. розповідь, пояснення, лекція, етична бесіда, навіювання, диспут, приклад
  - г. дослід, вправа, навчально-продуктивна праця
9. Заохочення – це:
- а. вільний обмін думками між співбесідниками
  - б. несхвалення і негативна оцінка дій і вчинків особистості
  - в. залучення школярів до вироблення правильних оцінок та суджень
  - г. спосіб педагогічного впливу на учня з метою стимулювання позитивної поведінки
10. Методи стимулювання поведінки і діяльності – це:
- а. змагання, заохочення, покарання
  - б. переконання, вправа, громадська думка
  - в. диспут, розповідь, приклад, вимога
  - г. самонавіювання, бесіда, переконання, доручення
11. Дидактика – це:
- а. розділ педагогіки, що вивчає теорію та практику навчання та освіти
  - б. теорія формування особистості
  - в. наука про виховання дорослих
  - г. розділ педагогіки, що принципи керівництва та управління школою
12. Учні є однією з сторін навчання, а друга сторона – це:
- а. саморозвиток
  - б. сприйняття
  - в. викладання
  - г. перевиховання
13. Серед запропонованих варіантів оберіть приклад основної форми організації навчання у школі:
- а. гра
  - б. лабораторне заняття
  - в. семінарське заняття
  - г. урок
14. Серед запропонованих варіантів оберіть термін, який є категорією дидактики:
- а. зміст освіти
  - б. форми виховання
  - в. принципи виховання
  - г. традиції колективу
15. Методи навчання, при яких джерелом знань є усне або друковане слово – це:
- а. словесні
  - б. бінарні
  - в. практичні
  - г. спостереження
16. Правило : "від простого до складного" відноситься до принципу навчання:

- а. наочності
- б. природовідповідності
- в. доступності
- г. міцності знань

17. Двосторонній характер навчання проявляється у тісній взаємодії:

- а. викладання і учіння
- б. навчання та виховання
- в. сім'ї і школи
- г. самовдосконалення і саморозвитку

18. Документ, який визначає перелік навчальних предметів, їх розподіл по роках навчання, тижневу і річну кількість годин – це:

- а. силабус
- б. навчально-методичний посібник
- в. план виховної роботи класного керівника
- г. робоча програма

19. "Золоте правило" дидактики сформулював :

- а. М. Драгоманов
- б. Сократ
- в. Г. Ващенко
- г. Я. А. Коменський

20. Аналіз навчальних досягнень учнів здійснюється з метою :

- а. коригування діяльності учнів і управління навчальним процесом
- б. удосконалення методів виховання
- в. накопичення оцінок
- г. формування особистості

21. Державний документ, що характеризує зміст навчального матеріалу із зазначенням розділів, тем, орієнтовної кількості годин, відведених на їх вивчення - це:

- а. підручник
- б. навчальний посібник
- в. план виховної роботи класного керівника
- г. навчальна програма

22. Закінчений у смислового, часового й організаційного відношенні відрізок навчального процесу - це:

- а. параграф
- б. урок
- в. навчальний предмет
- г. навчальна дисципліна

23. У якій із нижче наведених груп перелічено методи стимулювання поведінки і діяльності вихованців?

- а. лекція, пояснення, приклад, бесіда;
- б. вправи, заохочення, привчання, вимога, доручення;
- в. заохочення, покарання, змагання;
- г. вправляння, приклади, лекція

24. Для якої форми організації навчання характерні такі види діяльності: учитель поділяє класний колектив на групи, визначає для кожної групи навчальне завдання, група працює над його виконанням, керівник групи (учень) звітує перед педагогом про виконання отриманого завдання, учитель оцінює успіхи вихованців певної групи?

- а. індивідуальна форма навчання
- б. класно-урочна система
- в. бригадно-лабораторна форма
- г. белл-ланкастерська система навчання

25. Який метод навчання визначають як спосіб навчальної діяльності, спрямований на формування понять про предмет, явище як єдине ціле?

- а. вправа
- б. синтез
- в. спостереження
- г. презентація

26. Виберіть ряд, у якому наведені наочні методи навчання:

- а. ілюстрація, інструктаж, вправа
- б. спостереження, ілюстрація, демонстрація
- в. розповідь, пояснення, індукція
- г. індукція, спостереження, ілюстрація, демонстрація

27. Освітньо-виховна діяльність позашкільних закладів для дітей та юнацтва – це:

- а. позашкільна робота
- б. навчальна робота
- в. суспільно-корисна робота
- г. позакласна робота

28. З якої мови походить і що означає в перекладі слово "didaktikos"?

- а. з грецької – навчаю
- б. з грецької – викладаю
- в. з латинської – розвиваю
- г. з латинської – формую

29. Основними категоріями дидактики є:

- а. школа, знання, уміння, підручник, учитель
- б. принципи навчання, розклад уроків, учні, методи навчання
- в. навчання, освіта, принципи навчання, методи навчання
- г. покарання, навчальний план, урок, засоби навчання

30. Сукупність ряду послідовних дій, спрямованих на досягнення певного результату - це:

- а. спостереження
- б. процес
- в. принцип
- г. засіб

31. Основні функції процесу навчання:

- а. освітня, прогностична, діагностична
- б. координаційна, розвивальна, корегуюча
- в. діагностична, розвивальна, організаторська

- г. освітня, виховна, розвивальна
32. Суть розвивальної функції процесу навчання полягає:
- а. у вихованні учнів через такі напрями, як національний, трудовий, фізичний, естетичний
  - б. в оволодінні учнями знаннями, уміннями та навичками
  - в. у розвитку в учнів мислення, пам'яті, уваги
  - г. в оволодінні учнями певними способами діяльності
33. Основні компоненти процесу навчання:
- а. цільовий, змістовий, контрольо-регулювальний, оцінно-результативний
  - б. принципи, освіта, форми навчання, оцінка
  - в. національний, моральний, трудовий, фізичний
  - г. знання, уміння, навички, принцип виховання
34. Спосіб упорядкованої взаємозв'язаної діяльності вчителя і учнів, спрямованої на вирішення завдань освіти – це:
- а. метод навчання
  - б. сутність процесу засвоєння знань
  - в. закономірність процесу управління школою
  - г. закономірності навчання
35. Визначте етапи засвоєння знань. Із запропонованих відповідей оберіть правильну :
- а. сприймання, розуміння, запам'ятовування, узагальнення та систематизація, застосування на практиці
  - б. розуміння, запам'ятовування, узагальнення та систематизація, застосування, контроль
  - в. сприймання, запам'ятовування, застосування
  - г. формулювання мети, виконання дій та операцій, застосування
36. Із запропонованих понять виберіть ті, що означають типи навчання :
- а. демонстрація, лабораторно-практичне навчання
  - б. пояснювально-ілюстративне навчання, проблемне навчання
  - в. наочне навчання, розвивальне навчання
  - г. навчання протягом життя, позакласне навчання
37. Який тип навчання характеризують такі ознаки: жорстке керування процесом учіння, що здійснюється за програмою, яка містить невеликі порції навчального матеріалу, інструктаж щодо виконання практичних завдань?:
- а. програмоване навчання
  - б. евристичне навчання
  - в. пояснювально-ілюстративне навчання
  - г. проблемне навчання
38. Який тип навчання характеризують такі ознаки: учитель залучає учнів до формулювання задачі та пошуку шляхів її розв'язування?:
- а. програмоване навчання
  - б. догматичне навчання
  - в. пояснювально-ілюстративне навчання
  - г. проблемне навчання
39. Який тип навчання характеризують такі ознаки: учитель повідомляє учням знання у готовому вигляді; учні заучують інформацію, не проникаючи в суть; учні напам'ять відтворюють

вивчене? Виберіть правильну відповідь:

- а. проблемне навчання
- б. догматичне навчання
- в. пояснювально-ілюстративне навчання
- г. індивідуальне навчання

40. Яке із формулювань найбільш повно й вичерпно висловлює мету виховання в демократичному суспільстві? :

- а. формування висококваліфікованого фахівця
- б. виховання ділової людини
- в. виховання прагматично спрямованої особистості
- г. виховання всебічно і гармонійної особистості

41. Який принцип навчання ілюструють ці правила навчання: враховуйте стан здоров'я дітей; диференціюйте навчальну роботу залежно від рівня інтелектуального розвитку дітей? :

- а. принцип систематичності та послідовності
- б. принцип наочності навчання
- в. принцип свідомості та активності у навчанні
- г. принцип індивідуалізації навчання

42. Який принцип навчання ілюструють ці правила навчання: не забувайте народну мудрість : "Краще один раз побачити, аніж сто разів почути"; навчайте учнів спостерігати? :

- а. принцип систематичності та послідовності у навчанні
- б. принцип наочності у навчанні
- в. принцип науковості навчання
- г. принцип міцності засвоєних знань

43. Який принцип навчання пояснює висловлювання К.Д.Ушинського: "Голова наповнена уривчастими, незв'язними знаннями, схожа на комору, в якій все без ладу і де сам господар нічого не знайде; голова, де є тільки система без знання, схожа на крамницю, в якій на всіх ящиках є написи, а в ящиках порожньо"? :

- а. принцип природовідповідності
- б. принцип наочності навчання
- в. принцип систематичності та послідовності навчання
- г. зв'язок навчання з життям

44. Вкажіть педагогічне поняття, яке визначають як сукупність знань та умінь про природу, суспільство, людину, її мислення :

- а. вища освіта
- б. загальна освіта
- в. дошкільна освіта
- г. політехнічна освіта

45. Яке дидактичне поняття визначають як навчальну книгу, в якій розкривається зміст навчального матеріалу з певного предмета відповідно до діючої програми? :

- а. навчальний план
- б. навчальна програма
- в. словник
- г. підручник

46. Яке поняття визначають як спосіб взаємопов'язаної діяльності учителя та учнів,

спрямований на оволодіння учнями знаннями, вміннями і навичками, досвідом творчої діяльності? :

- а. навичка
- б. методи навчання
- в. засоби навчання
- г. прийоми навчання

47. Закінчіть речення : бесіда, розповідь, лекція, пояснення, інструктаж – це:

- а. методи контролю навчання
- б. наочні методи навчання
- в. проблемні методи навчання
- г. словесні методи навчання

48. Закінчать речення: ілюстрація, демонстрація, спостереження – це :

- а. бінарні методи навчання
- б. наочні методи навчання
- в. проєктні методи навчання
- г. словесні методи навчання

49. Виберіть відповідь, в якій наведені практичні методи навчання: :

- а. проєкт, розповідь, лекція, пояснення
- б. вправа, практична робота, лабораторна робота
- в. ілюстрація, демонстрація, спостереження
- г. експеримент, інструктаж, демонстрування

50. Який метод навчання визначають як діалогічний метод викладу навчального матеріалу, за якого вчитель спирається на певні знання та вміння учнів? :

- а. спостереження
- б. бесіда
- в. демонстрація
- г. інструктаж

51. Яке педагогічне поняття визначають як фіксацію результату перевірки навчальних досягнень? Виберіть правильну відповідь. :

- а. бал
- б. оцінне судження
- в. емоційне ставлення
- г. спостереження

52. Яке педагогічне поняття визначають як цілеспрямований вплив вихователя на перебудову у вихованця неправильно сформованих поглядів, особливостей поведінки, які ускладнюють процес формування особистості? :

- а. урок
- б. самовиховання
- в. лекція
- г. перевиховання

53. Виберіть принцип виховання, який ґрунтується на тому, що: виховання є багатогранним і багатофакторним процесом, який не обмежується ні часовими, ні віковими межами; здійснюється від народження і триває упродовж всього життя:

- а. принцип науковості
  - б. принцип єдності виховання з життям
  - в. принцип неперевності виховання
  - г. принцип індивідуального підходу до виховання
54. Виберіть групу, у якій перелічені методи формування свідомості особистості:
- а. заохочення, доручення, вправа, режим
  - б. розповідь, бесіда, приклад, диспут
  - в. заохочення, покарання, привчання, перспектива
  - г. покарання, вправа, вимога, змагання
55. Виберіть групу, у якій перелічені методи стимулювання поведінки:
- а. лекція, бесіда, приклад, диспут
  - б. заохочення, змагання, гра, покарання
  - в. бесіда, доручення, диспут, режим
  - г. диспут, вправа, вимога, змагання
56. До якої групи методів виховання відносять доручення, вправу, привчання, режим, створення виховних ситуацій, громадську думку? :
- а. методи формування свідомості особистості
  - б. методи стимулювання діяльності та поведінки
  - в. методи навчання
  - г. методи організації діяльності та формування досвіду громадської поведінки
57. До якої групи методів виховання відносять заохочення, покарання, змагання? :
- а. методи стимулювання діяльності та поведінки
  - б. методи формування свідомості особистості
  - в. методи контролю та самоконтролю
  - г. методи організації діяльності та формування досвіду громадської поведінки
58. Який метод виховання визначають як спосіб педагогічного впливу, що виражає позитивну оцінку вихователем поведінки вихованців, з метою закріплення в них позитивних якостей? :
- а. заохочення
  - б. покарання
  - в. інструктаж
  - г. привчання
59. Яке поняття визначають як групу людей, об'єднаних єдиною суспільно корисною метою, спільною діяльністю, спрямованою на досягнення цієї мети, що має органи самоврядування? :
- а. контактна група
  - б. експериментальна група
  - в. факультатив
  - г. колектив
60. Оберіть принцип навчання: розкривайте учням шляхи і засоби наукових пошуків; знайомте з термінологією, вчіть користуватися нею; залучайте учнів до доступних наукових досліджень? :
- а. принцип систематичності та послідовності навчання
  - б. принцип науковості навчання
  - в. принцип активності у навчання
  - г. принцип свідомості навчання

61. Який принцип навчання ілюструє висловлювання Я.А.Коменського: " Як у природі все зчіплюється одне з одним, так і в навчанні треба зв'язати одне з одним так, а не інакше"? :

- а. принцип урахування вікових та індивідуальних особливостей у навчанні
- б. принцип наочності навчання
- в. принцип систематичності та послідовності навчання
- г. принцип свідомості навчання

62. До масових форм організації виховної роботи належать:

- а. робота з книгою, ілюстрація
- б. конференція, позакласне читання, колекціонування;
- в. година класного керівника(година спілкування), політичні інформації;
- г. ранки-зустрічі, вікторини, конференції, тематичні вечори

63. Цілеспрямоване управління розвитком розумових сил і пізнавальних здібностей шляхом збудження інтересу та інтелектуальної діяльності, озброєння знаннями, методами їх набуття і використання на практиці, розвиток культури розумової праці - це:

- а. естетичне виховання
- б. фізичне виховання
- в. економічне виховання
- г. розумове виховання

64. Серед запропонованих груп, виберіть групу, у якій перелічено види контролю :

- а. розумовий, моральний, трудовий, естетичний
- б. попередній, поточний, тематичний, періодичний, підсумковий
- в. розвивальний, виховний, навчальний
- г. діагностичний, виховний, освітній, розвиваючий, прогностичний

65. Навчально-виховне середовище закладу вищої освіти - це:

- а. сукупність матеріальних і духовних умов, факторів, відносин, що створюються у закладі
- б. мікросередовище, що визначає характер навчально-виховного процесу
- в. чинники, котрі впливають на міжособистісні стосунки
- г. різноманітні освітньо-виховні заходи, що здійснюються школою

66. Навчально-виховне середовище закладу – це:

- а. діяльність вчителя, у результаті якої учень вивчає правила поведінки в громадських місцях
- б. засіб впливу на свідомість учня
- в. засіб заохочення та покарання школяра
- г. спосіб взаємопов'язаної діяльності вихователя і вихованця, спрямованої на вирішення навчально-виховних задач

67. Серед запропонованих варіантів, оберіть групу основних напрямів виховання:

- а. розумове, естетичне, моральне, фізичне, трудове
- б. навчання, освіта, розвиток
- в. акселерація, презентація, ретардація
- г. самооцінка, рівень домагань, образ "Я"

68. Метою виховання в сучасній школі є...

- а. підготовка до праці на виробництві

- б. озброєння дитини нормами поведінки в суспільстві
  - в. всебічно і гармонійно розвинена особистість
  - г. навчання школяра нормам і правилам поведінки в суспільстві
69. Серед перелічених варіантів оберіть той, яких характеризує мету розумового виховання:
- а. розвиток розумових сил і мислення учнів, прищеплення їм культури розумової праці
  - б. розвиток комунікативної культури
  - в. підготовка учня до життя
  - г. розвиток естетичної культури особистості
70. Систематична педагогічна діяльність, спрямована на розвиток у людини культури взаємодії з природою – це:
- а. естетичне виховання;
  - б. екологічне виховання;
  - в. моральне виховання;
  - г. трудове виховання
71. Визначте структурні компоненти процесу виховання:
- а. привчання, покарання, безперервність, взаємодія
  - б. зміст, мета, форми, методи, принципи, висновки, аналіз
  - в. планомірність, цілеспрямованість, умови для розвитку
  - г. сім'я, школа, ЗМІ, колектив
72. Визначте групу взаємозалежних напрямів виховання:
- а. естетичне, моральне, сімейно-родинне
  - б. національне, екологічне, економічне, фізичне
  - в. розумове, трудове, патріотичне
  - г. всі існуючі напрями виховання є взаємопов'язаними
73. Вкажіть, у яку групу входять основні завдання розумового виховання:
- а. формування в учнів естетичного ідеалу; вироблення навичок і звичок моральної поведінки
  - б. озброєння учнів знаннями основ наук; формування наукового світогляду та національної самосвідомості; оволодіння основними мислительними операціями; вироблення вмінь і навичок культури розумової праці
  - в. виховання здорової зміни; підготовка до фізичної праці, виховання працездатності; виховання естетичних почуттів
  - г. психологічна підготовка особистості до праці; практична підготовка до праці
74. Система виховних впливів, мета яких полягає у морально-психологічній підготовці учнів до майбутньої професійної діяльності:
- а. трудове виховання
  - б. екологічне виховання
  - в. фізичне виховання
  - г. естетичне виховання
75. Поширення серед людей конституційних і правових норм, державної політики, патріотичних ідей, утвердженні у свідомості почуття обов'язку, честі, совісті, любові до Батьківщини, гордості за неї, готовності до її захисту - це:
- а. екологічне виховання
  - б. економічне виховання

- в. патріотичне виховання
- г. естетичне виховання

76. Принципи виховання - це...

- а. певне втілення в практику норм, ігнорування яких знижує ефективність навчального процесу
- б. надання процесу виховання більш свідомого, гуманного, цілеспрямованого, систематизованого, організованого, ефективного і оптимального характеру
- в. урахування досягнень розвитку сучасної педагогіки і психології у вихованні
- г. загальні провідні положення, які визначають мету, ідеали, зміст, методiku та організацію процесу виховання

77. Вкажіть, у яку групу входять принципи виховання:

- а. тісний зв'язок освітнього процесу в навчальному закладі із життям країни і суспільства; використання у виховній роботі кращих традицій виховання українського народу, визнання особистісного підходу у вихованні;
- б. цілеспрямованість, зв'язок з життям і діяльністю, оптимізація виховного процесу, наступність, активність, системність і конкретність, виховання в праці
- в. виховання особистості у родині
- г. широке застосування логіки виховного процесу і структурування змісту виховання; поєднання практичної діяльності вихованців з виховними впливами; максимальне сприяння розвитку розумових, фізичних і моральних якостей вихованців

78. Під терміном "методи виховання" розуміють:

- а. конкретні шляхи впливу на свідомість, почуття, волю, поведінку вихованців з метою вирішення педагогічних завдань у процесі спільної діяльності вихованців і вихователів
- б. розвиток особистості
- в. виховна діяльність, яка здійснюється в навчально-виховних закладах
- г. процес формування самосвідомості особистості

79. Що таке "прийом виховання"?

- а. цілеспрямоване управління процесом розвитку особистості, частина процесу соціалізації, що знаходиться під певним соціальним та педагогічним контролем і здійснюється через систему освіти та організацію життєдіяльності вихованців
- б. це частина, елемент загального методу, необхідний для ефективнішого застосування методу в конкретній ситуації
- в. формування відповідного ставлення учнів
- г. зв'язок виховання з культурними надбаннями всього людства

80. До групи методів формування свідомості особистості відносять:

- а. навіювання, покарання
- б. розповідь, бесіда, лекція, диспут
- в. змагання, заохочення, покарання
- г. вимога, доручення, покарання

81. Лекція - це...

- а. цілеспрямований і систематичний вплив вихователя на вихованців з метою стимулювання до певних видів діяльності
- б. розгорнутий, організований в доступній формі систематичний і послідовний виклад сутності теоретичної проблеми
- в. словесний питально-відповідний метод, що використовується для організації

розумової діяльності учнів шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень
г. метод, суть якого полягає в цілеспрямованому зіставленні різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику

82. До методів стимулювання діяльності і поведінки відносять:

- а. лекція, слово, власний приклад
- б. знання, культура, діяльність, єдність вимог, свідомість
- в. змагання, заохочення, покарання
- г. доручення, вимога

83. Педагогічна вимога - це...

- а. планомірно організоване багаторазове повторення певних дій і прийомів
- б. інтенсивне формування необхідної практичної якості
- в. педагогічний вплив на свідомість вихованця з метою спонукання його до позитивної діяльності або гальмування його негативних дій і вчинків
- г. вплив на підсвідомість людини

84. Обираючи конкретні методи виховання, слід враховувати:

- а. цілі, зміст і особливості національного виховання, оптимально поєднувати конкретні обставини й умови перебігу навчально-виховного процесу в конкретних виховних умовах
- б. засоби стимулювання різнобічної діяльності
- в. систему засобів і прийомів впливу на вихованців
- г. рівень розвитку фізичної підготовки вихованця

85. Подолання авторитарного стилю виховання; забезпечення співробітництва вихователів і вихованців; врахування думки колективу і кожної особистості; визнання особистості як вищої природної і соціальної цінності; формування колективу на засадах волі і прагнень його членів; в цілому формування вільної особистості вимагає принцип:

- а. природовідповідності
- б. демократизації
- в. науковості
- г. систематичності

86. Вкажіть основні напрями виховання:

- а. національна самосвідомість, почуття, маніпуляція, переживання, ідеали, погляди
- б. досвід громадської поведінки, почуття, воля
- в. розумове, естетичне, моральне, фізичне, трудове
- г. всебічний розвиток, розумовий компонент, моральний, фізичний

87. Створення оптимальних умов для інтелектуального і соціального розвитку кожного вихованця; виявлення глибокої поваги до людини; визнання природного права кожної особистості на свободу, на соціальний захист, на розвиток здібностей і вияв індивідуальності, на самореалізацію фізичного, психічного і соціального потенціалу, виховання у молоді почуття гуманізму милосердя, доброчинності вимагає принцип:

- а. наочності
- б. народності
- в. етнізації
- г. гуманізації

88. Врахування багатогранної природи людини, особливостей її анатомо-фізіологічного і психічного розвитку з погляду віку і статі вимагає принцип:

- а. природовідповідності
- б. народності
- в. колективізму
- г. неперервності

89. Основні педагогічні функції вчителя:

- а. інформаційно-пояснювальна; комунікативно-стимулююча; аналітико-оцінювальна; дослідницько-творча
- б. аналіз і дослідження; управління процесами навчання, виховання, розвитку і формування особистості вихованця; цілепокладання; діагностування; прогнозування; проектування; планування; інформування; організація, оцінка і контроль; коригування
- в. діагностична; економічна; орієнтувально-прогностична; конструктивно-проектувальна; організаційна
- г. формування естетичного ідеалу, контроль, булінг

90. Професійно важливі якості вчителя:

- а. загальне "самопочуття" особистості, яке визначається Я-концепцією; самооцінка; гнучкість, авторитарність
- б. особистісний компонент діяльності; сенсорно-перцептивний компонент; гностичний або інтелектуальний компонент діяльності; моторний компонент діяльності
- в. боулінг, креативність, емоційно забарвлені взаємовідносини з учнями, догматизм;
- г. почуття гумору, фантазія, ентузіазм, авторитарність

91. Які завдання характерні для морального виховання? Вкажіть найбільш повну і правильну відповідь:

- а. формування естетичних смаків, тренування і загартування організму;
- б. тренування і загартування організму, формування моральної свідомості, розвиток етичних почуттів;
- в. розвиток творчої активності, формування естетичних смаків, формування естетичної свідомості;
- г. формування в учнів моральної свідомості, виховання моральних почуттів, вироблення навичок моральної поведінки

92. Система навчання, в якій одним із технічних засобів виступає комп'ютер - це:

- а. комп'ютерне навчання;
- б. догматичне навчання
- в. пояснювально-ілюстративне навчання;
- г. проблемне навчання;

93. Що називається дидактикою?:

- а. дидактика – це галузь педагогіки, що розробляє теорію навчання та освіти;
- б. дидактика – це теорія навчання, виховання, управління та керівництва школою;
- в. дидактика – це теорія виховання;
- г. дидактика – це частина педагогіки, яка розглядає питання методики викладання окремих навчальних предметів

94. Зміст освіти – це:

- а. система наукових знань, які отримує особистість у певний період навчання
- б. система наукових знань, практичних умінь і навичок, засвоєння і набуття яких закладає основи для розвитку і формування особистості
- в. система знань, які здобуває особистість протягом усього життя

г. система наукових знань, практичних умінь і навичок, засвоєння і набуття яких закладає основи для розвитку

95. Для якого виду навчання характерні такі ознаки: забезпечення розвитку кожної особистості учня шляхом побудови навчального процесу на основі проблемно-пошукової діяльності?

- а. пояснювально-ілюстративний
- б. догматичний
- в. проблемно-розвивальний
- г. програмований

96. Яка із функцій навчання передбачає формування світогляду, моральних, трудових, естетичних, етичних уявлень, поглядів, переконань, систему ідеалів?

- а. організаторська
- б. освітня
- в. виховна
- г. діагностична

97. Яка із функцій навчання спрямована на розвиток уваги, пам'яті, мислення, спостереження, прийомів розумової діяльності у процесі виконання тих чи інших завдань?

- а. розвивальна
- б. організаторська
- в. виховна
- г. діагностична

98. Дистанційне навчання - це ...

- а. спосіб досягнення поставленої мети
- б. дидактичні засоби
- в. інтерактивна взаємодія між викладачем, учнем та інтерактивним джерелом інформаційного ресурсу, що має властиві навчальному процесу компоненти
- г. професійна кваліфікація

99. Зміст навчального матеріалу визначається:

- а. навчальними планами
- б. навчальними програмами з предметів
- в. навчальними планами і навчальними програмами з предметів
- г. побажаннями учнів та їх батьків

100. Який документ лежить в основі перевірки знань учнів за кожен навчальний рік?

- а. план виховної роботи класного керівника
- б. навчальна програма
- в. конспекти вчителя
- г. підручник

101. Що таке дидактика?

- а. наука про душу людини
- б. розділ педагогіки, який розробляє теорію освіти та навчання
- в. наука про методи виховання
- г. наука про форми організації навчання

102. Урок – це:

- а. проведення навчального заняття в умовах виробництва, природи, музею з метою

- спостереження і вивчення учнями різних об'єктів, явищ дійсності, їх взаємозв'язків і взаємозалежностей
- б. сукупність прийомів навчання
  - в. логічно закінчена, цілісна, визначена в часі частина навчально-виховного процесу, де вчитель працює з групою учнів постійного складу за певним розкладом
  - г. форма організації навчання, основними завданнями якої є поглиблення знань учнів старших класів з окремих предметів, розвиток їх пізнавальних інтересів і творчих здібностей, підготовка до свідомого вибору професії, до майбутньої праці в тій чи іншій галузі виробництва, культури і мистецтва
103. Об'єктом дидактики є:
- а. виховна діяльність, яка здійснюється в навчально-виховних закладах
  - б. підготовка підростаючого покоління до праці
  - в. зв'язок викладання і учіння
  - г. частина світу, ті його явища, які обумовлюють розвиток людського індивіда у процесі цілеспрямованої діяльності суспільства
104. Яка схема правильно відображає основні етапи процесу засвоєння знань?
- а. сприймання – усвідомлення – розуміння - запам'ятовування – узагальнення і систематизація – застосування
  - б. усвідомлення – осмислення – запам'ятовування – застосування
  - в. сприймання – розуміння – застосування - відтворення
  - г. сприймання – осмислення – запам'ятовування – застосування
105. До засобів навчання належать:
- а. підручники, зошити, ручки, олівці, технічні засоби, репродукції, карти, натуральні предмети, фотографії, таблиці, м'ячі, фізкультурні мати й ін.
  - б. керівництво школи, таблиці
  - в. графіки, підручники
  - г. методичні рекомендації, монографії, навчальні посібники
106. Назвіть форми організації навчальної діяльності учнів на уроці:
- а. фронтальна, індивідуальна, групова
  - б. однорідна, диференційована, кооперативна
  - в. командно-ігрова, індивідуально-групова, парна
  - г. гомогенні, індивідуальні, комплексні
107. Структурні компоненти системи освіти:
- а. науково-виробничі підприємства, місцеві органи управління освітою
  - б. заклади освіти
  - в. дошкільна, загальна середня, позашкільна, професійно-технічна, вища, післядипломна, аспірантура, докторантура, самоосвіта
  - г. літні оздоровчі табори, клуби за інтересами, опорні школи
108. Оберіть визначення, яке підходить під характеристику поняття "урок":
- а. готовність людини виконувати певні види дій під керівництвом вихователя
  - б. вільний обмін думками між співбесідниками
  - в. навчальна діяльність із відповідними мотивами зміцнення знань учнів
  - г. форма організації навчання, за якої заняття проводить учитель із групою учнів постійного складу, одного віку й рівня підготовки впродовж певного часу, відповідно до розкладу

109. До групи методів стимулювання діяльності та поведінки варто віднести :
- а. переконування , пояснення, бесіда, диспут
  - б. громадська думка, педагогічна вимога, привчання, доручення, виховні ситуації
  - в. погрози, спостереження, вправи
  - г. заохочення, покарання, змагання
110. Під поняттям "викладання" розуміють...:
- а. процес, у ході якого на основі пізнання, вправлення та набутого досвіду виникають нові форми поведінки і діяльності
  - б. упорядковану діяльність педагога, спрямовану на реалізацію цілей навчання (освітніх завдань), забезпечення управління навчально-пізнавальною діяльністю учнів, їх розвитком і вихованням
  - в. взаємодія, співробітництво, партнерство між педагогом і учнями
  - г. вплив на підсвідомість учня
111. Назвіть основні типи уроків:
- а. комбінований, бінарний, мозковий штурм, індивідуальна робота
  - б. ілюстрація, демонстрація, використання наочності, контроль знань, формування умінь та навичок
  - в. засвоєння знань, застосування на практиці, комбінований, контрольний
  - г. засвоєння нових знань, формування умінь і навичок, застосування знань, умінь і навичок, узагальнення й систематизації знань, перевірки знань, комбінований
112. Із перерахованих факторів оберіть ті, які є компонентами державного управління системою освіти:
- а. загальнодержавні органи управління загальноосвітніми навчальними закладами, місцеві органи управління загальноосвітніми закладами
  - б. заклади освіти
  - в. міські відділи освіти, церква
  - г. середні заклади освіти
113. Серед запропонованих прикладів оберіть варіант, який відповідає категорії "принцип виховання":
- а. закони, що виконують регулятивну функцію;
  - б. нормативні основи розвитку;
  - в. положення, які відображають закономірності процесу виховання і визначають вимоги до змісту, організації і методів виховного процесу;
  - г. основоположні ідеї навчання та розвитку особистості
114. Факультатив – це:
- а. проведення навчального заняття в умовах виробництва, природи, музею з метою спостереження і вивчення учнями різних об'єктів, явищ дійсності, їх взаємозв'язків і взаємозалежностей;
  - б. сукупність методів та засобів навчання;
  - в. логічно закінчена, цілісна, визначена в часі частина навчально-виховного процесу, де вчитель працює з групою учнів постійного складу за певним розкладом;
  - г. форма організації навчання, основними завданнями якої є поглиблення знань учнів старших класів з окремих предметів, розвиток їх пізнавальних інтересів і творчих здібностей, підготовка до свідомого вибору професії, до майбутньої праці в тій чи іншій галузі виробництва, культури і мистецтва

115. Група методів формування позитивного досвіду суспільної поведінки включає:
- а. громадську думку, змагання, доручення, лекцію, бесіду;
  - б. громадську думку, педагогічну вимогу, привчання, вправи, доручення, виховні ситуації;
  - в. створення виховних ситуацій, спостереження, покарання, вправи, змагання;
  - г. бесіду, лекцію, приклад, змагання.
116. Функції навчання:
- а. діагностична, позашкільна, організаційна, формуюча
  - б. освітня, виховна, розвивальна
  - в. оздоровча, цілеспрямована, комунікативна, міжпредметна
  - г. гуманістична, прогностична, інноваційна
117. Основними завданнями органів учнівського самоврядування є:
- а. забезпечення і захист прав та інтересів учнів; забезпечення виконання учнями своїх обов'язків;
  - б. сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності викладачів та студентів;
  - в. сприяння у створенні необхідних умов для проживання і відпочинку студентів та викладачів;
  - г. створення різноманітних студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
118. Основними напрямками виховної роботи у закладі вищої освіти є:
- а. формування наукового світогляду, гармонійне поєднання всіх напрямів виховання
  - б. громадянське та патріотичне виховання; правове виховання; моральне виховання; художньо-естетичне, трудове,
  - в. фізичне виховання; екологічне виховання; професійно - педагогічне виховання.
  - г. формування досвіду емоційного сприйняття навколишньої дійсності
119. Структурними компонентами процесу навчання є:
- а. процес, процес навчання, навчальний процес
  - б. інноваційний, новаторський, передовий, зразковий
  - в. розвиток, виховання, навчання
  - г. цільовий, стимулююче-мотиваційний, змістовий, операційно-дійовий контрольно-регульовальний, оцінювальний-результативний
120. Екскурсія – це:
- а. проведення навчального заняття в умовах виробництва, природи, музею з метою спостереження і вивчення учнями різних об'єктів, явищ дійсності, їх взаємозв'язків і взаємозалежностей.;
  - б. сукупність методів та прийомів перевиховання;
  - в. логічно закінчена, цілісна, визначена в часі частина навчально-виховного процесу, де вчитель працює з групою учнів постійного складу за певним розкладом;
  - г. форма організації навчання, основними завданнями якої є поглиблення знань учнів старших класів з окремих предметів, розвиток їх пізнавальних інтересів і творчих здібностей, підготовка до свідомого вибору професії, до майбутньої праці в тій чи іншій галузі виробництва, культури і мистецтва
121. Які із запропонованих типів уроків належать до нестандартних уроків? :
- а. комбінований урок, урок засвоєння нових знань
  - б. урок застосування знань, умінь і навичок, урок перевірки і оцінки знань, умінь і навичок

- в. урок-вікторина, урок-конкурс, урок-семінар, урок-усний журнал
г. урок перевірки, оцінки та корекції знань, урок узагальнення і систематизації знань, урок формування умінь і навичок
122. Що розуміють під поняттям "зміст освіти"? Виберіть найбільш повну і правильну відповідь:
- а. це система наукових знань, умінь і навичок, оволодіння якими забезпечує всебічний розвиток розумових і фізичних здібностей школярів, формування їх наукового світогляду, моралі і поведінки, підготовку до суспільного життя, до праці;
  - б. це створена упродовж віків самим народом система знань, умінь і навичок;
  - в. це здобуті суспільством знання про природу та суспільство
  - г. це система моральних правил, яких повинні дотримуватися учні в навчанні
123. Розумове виховання, фізичне виховання, моральне виховання це:
- а. дидактика
  - б. засоби навчання
  - в. напрями
  - г. метод навчання
124. Для якого типу навчання характерні такі ознаки: вербальне повідомлення навчального матеріалу в готовому вигляді із елементами, які забезпечують незначну пізнавальну активність учнів, та унаочнення; орієнтація на подальше відтворення сприйнятого? :
- а. пояснювально-ілюстративне
  - б. догматичне
  - в. проблемно-розвивальне
  - г. адаптивне
125. Яка із функцій навчання передбачає розвиток уваги, пам'яті, мислення, спостереження, прийомів розумової діяльності в процесі виконання тих чи інших завдань?
- а. адаптивна
  - б. розвивальна
  - в. виховна
  - г. розвивально-виховна
126. Що розуміють під поняттям "принципи навчання"?:
- а. основні визначальні вимоги, вихідні положення, на які спирається теорія і практика навчального процесу;
  - б. способи досягнення певної мети;
  - в. стійкі педагогічні явища, які базуються на повторюваності фактів, навчальних дій;
  - г. такі зв'язки між педагогічними явищами, коли зміна одних явищ зумовлює відповідні зміни інших.
127. До основних видів контролю у навчальному процесі відносимо:
- а. тестовий, індивідуальний, поточний, періодичний
  - б. програмований, періодичний, фронтальний
  - в. попередній, поточний, періодичний (тематичний), підсумковий
  - г. графічний, підсумковий, узагальнюючий
128. Основними формами роботи учнів на уроці слід вважати:
- а. мозковий штурм, ажурна пилка, мікрофон
  - б. тренінг, навчальна, класна
  - в. індивідуальна, фронтальна, парна, групова

- г. батавська, план Трампа, белл-ланкастерська, дальтон-план
129. Розкрийте зміст принципу природовідповідності виховання - це:
- а. зв'язок виховання з життям
  - б. єдність загальнолюдського і національного, створення належних умов для розвитку особистості
  - в. урахування багатогранної та цілісної природи особистості, вікових та індивідуальних особливостей дітей
  - г. урахування багатогранної природи особистості
130. Метод виховання – це:
- а. вплив учителя на учня з метою засвоєння знань, умінь і навичок;
  - б. результат зовнішнього впливу на організм дитини;
  - в. якісні та кількісні зміни в організмі людини;
  - г. спосіб впливу учителя на свідомість та поведінку учнів з метою формування в них стійких переконань і норм поведінки.
131. Група методів формування свідомості особистості включає:
- а. змагання, заохочення, опитування;
  - б. педагогічно доцільну самопрезентацію, виконання доручень, аналіз результатів участі школяра у громадсько-корисній роботі;
  - в. бесіду, дискусію, лекцію, переконання;
  - г. самоактуалізація, самонавіювання, самопереконання
132. Який із напрямків виховання передбачає формування в учнів умінь і навичок творити прекрасне, розвиток творчих здібностей?
- а. патріотичне виховання
  - б. естетичне виховання
  - в. трудове виховання
  - г. розумове виховання
133. Екологічне виховання учнів – це:
- а. формування екологічно орієнтованих стосунків і цінностей, розвиток почуття особистої відповідальності за навколишній світ, виховання культури духовного спілкування з природою
  - б. прищеплення естетичних почуттів, смаків, розвиток здатності сприймати і перетворювати дійсність за законами краси у всіх сферах діяльності
  - в. усвідомлення особистістю своїх прав, свобод, обов'язків, свідомому ставленні до законів та державної влади
  - г. формування морального імперативу особистості
134. Розумове виховання, фізичне виховання, моральне виховання це:
- а. дидактика
  - б. засоби навчання
  - в. напрями виховання
  - г. методи навчання
135. До основних завдань фізичного виховання учнів належать:
- а. опанування економічної грамотності на уроках;
  - б. виховання позитивного ставлення й інтересу учнів до занять фізичною культурою, спортом; озброєння знаннями та навичками; прищеплення любові до здорового способу

- життя;
- в. розвиток естетичного смаку ;
- г. формування в дитини екологічної культури.

136. Виберіть принцип виховання, метою якого є формування національної свідомості та національної гідності, створення умов для дітей всіх національностей, які є громадянами України, навчатися рідною мовою, вивчати традиції, звичаї, обряди свого народу:

- а. принцип систематичності
- б. принцип природовідповідності
- в. принцип наочності
- г. принцип етнізації

137. Яка група методів відноситься до наочних методів навчання:

- а. дистанційне навчання
- б. лабораторні роботи, екскурсія, практичні роботи
- в. ілюстрування, демонстрування, метод спостереження
- г. екзамен, колоквиум, захист творчих робіт

138. Серед запропонованих відповідей оберіть функції навчання:

- а. освітня, виховна, розвивальна;
- б. рекреаційна, координаційна, діагностична;
- в. відновлювальна, розвивальна, аналітична;
- г. проєктувальна, розвивальна, навчальна

139. Назвіть основні види навчання

- а. пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, комп'ютерне.;
- б. координаційне, мотиваційне, змістове, базове, основне;
- в. інноваційні, творчі, раціоналізаторські, зразкові, передові;
- г. тренінги, методичні об'єднання, екскурсії

140. Назвіть основні типи уроків за дидактичною метою:

- а. бінарний урок, комбінований урок, екскурсія, урок засвоєння нових знань, урок повторення.
- б. урок засвоєння нових знань, урок формування умінь і навичок, урок позакласного читання, урок застосування знань, умінь і навичок.
- в. урок застосування знань, умінь і навичок, комбінований урок, урок перевірки і оцінки знань, умінь і навичок, навчальна екскурсія.
- г. урок засвоєння нових знань, урок формування умінь і навичок, урок застосування знань, умінь і навичок, урок перевірки й оцінки знань, умінь і навичок, урок узагальнення і систематизації знань, комбінований урок.

141. Яке педагогічне поняття означає "способи спільної діяльності вчителя й учнів, у результаті яких відбувається засвоєння учнями знань, умінь і навичок, розвиваються здібності, формується світогляд"?

- а. методи навчання;
- б. прийом виховання
- в. зміст освіти;
- г. засоби навчання

142. Визначте європейські ціннісні орієнтації, які активно пропагуються і набувають все більшої актуальності у вихованні української молоді з раннього дитинства:

- a. орієнтація на життєвий успіх та успішну професійну кар'єру
  - б. орієнтація на забезпечення потреб суспільства
  - в. кар'єризм
  - г. вища освіта
143. Профорієнтація має на меті:
- a. надати допомогу людині у її професійному самовизначенні
  - б. зорієнтувати людину у професійному виборі
  - в. надати інформацію про світ професій
  - г. морально-емоційна підтримка клієнта у процесі вибору професійного покликання
144. Маніпуляція відрізняється від інших психологічних впливів тим, що:
- a. маніпуляція відкрита, технологічно-визначена, добре усвідомлювана
  - б. маніпуляція має технологічно-професійну основу, планується і контролюється комунікантом
  - в. неконтрольована свідомістю комуніканта і непланована
  - г. маніпуляція є словесно-логічним варіантом навіювання, пов'язана з раціональною аргументацією
145. Поділ в суспільстві на основі статевої приналежності – це:
- a. гендерна ідентифікація
  - б. гендерна маргіналізація
  - в. гендерна установка
  - г. гендерна стратифікація
146. Індивід, який втратив свій попередній соціальний статус і виявився нездатним адаптуватися до того соціокультурного середовища, в межах якого він змушений функціонувати – це:
- a. студент
  - б. мігрант
  - в. маргінал
  - г. учень
147. Механізмом групової динаміки є:
- a. груповий тиск
  - б. міжособистісні стосунки
  - в. спілкування
  - г. груповий процес
148. Групова поляризація це:
- a. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії, у процесі якої різні точки зору оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
  - б. соціально-психологічний феномен, що відображає групові процеси;
  - в. соціально-психологічний феномен, що характеризує керівника групи
  - г. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії і призводить до компромісних рішень у групі
149. Групова динаміка – це:
- a. система ознак та критеріїв, які характеризують активність членів групи
  - б. засвоєння знань про соціальний світ, закони та закономірності його розвитку
  - в. сукупність процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору

- руху, розвитку, функціонування
г. ступінь активізації індивідів, що складають групу
150. Сім'я, шкільний клас, студентська група – це перелік:
- а. малих соціальних груп
  - б. вторинних соціальних груп
  - в. умовних соціальних груп
  - г. великих соціальних груп
151. Явище каузальної атрибуції перекладається як:
- а. розвиток взаємодії
  - б. приписування наслідків
  - в. приписування причин
  - г. приписування мотивів поведінки
152. Дайте визначення поняттю "спілкування":
- а. обмін інформацією між індивідами з метою передачі культурних цінностей та суспільного досвіду міжособистісна і міжгрупова взаємодія спрямована на узгодження та об'єднання зусиль з метою налагодження взаємин і досягнення загального результату
  - б. інформація яка в міжіндивідуальних контактах передається від однієї живої істоти до іншої і відображає її внутрішні і зовнішні стани
  - в. взаємодія за допомогою невербальної комунікації
  - г. всі відповіді правильні
153. Moda - це вид:
- а. навіювання
  - б. наслідування
  - в. перефразування
  - г. зараження
154. Комунікація (від лат. communico – спілкуюся, роблю спільним, пов'язую) це :
- а. це процес соціального пізнання, що полягає в сприйманні і розумінні людиною себе як особистості, інших людей, соціальних подій і соціальної реальності загалом
  - б. взаємоспрямований процес передавання і приймання інформації суб'єктами взаємодії, активний взаємообмін інформацією
  - в. несвідоме приписування об'єктові сприймання шаблонного набору рис на підставі певної характеристики
  - г. жодної правильної відповіді немає
155. Схильність пояснювати поведінку людини на основі загального уявлення про неї називається ефектом :
- а. первинності
  - б. ореолу
  - в. новизни
  - г. стереотипізації
156. "Керівник" - це:
- а. група людей, діяльність яких координується для досягнення поставлених цілей, має спеціально створену структуру
  - б. особа, на яку офіційно покладено функції управління установою та організаціє її діяльності

- в. особа, яка має високий психологічний статус у групі, здатна повести за собою інших людей
- г. особа, яка забезпечує психологічний супровід управлінської діяльності

157. Лідер – це член групи, який:

- а. має необмежені повноваження
- б. призначається вищим керівництвом
- в. спонтанно висувається на роль неофіційного керівника
- г. людина, яка офіційно керує групою

158. При якому стилі керівництва керівник долучає працівників до обговорення проблеми, враховує їх думку при прийнятті рішення, підтримує ініціативу, мотивує заохоченням

- а. авторитарному
- б. демократичному
- в. ліберальному
- г. директивному

159. Гендер це:

- а. соціальні очікування від представників кожної статі
- б. характеристика біологічної природи людини
- в. усвідомлення та прийняття своєї чоловічої та/або жіночої ролі
- г. дискримінація за статевими ознаками

160. Девіантною поведінкою вважається:

- а. погане виховання, відсутність бажання вчитися, бродіння, негативне ставлення до природи
- б. агресивність, психічна хвороба, бідність, дебільність
- в. злочинність, алкоголізм, наркоманія, суїцид, проституція
- г. захворювання на туберкульоз, сифіліс, гонорею

161. Суїцидальна поведінка – це:

- а. прагнення завдати болю іншим;
- б. прагнення ізолюватись від світу;
- в. усвідомлені цілеспрямовані дії, метою яких є позбавлення себе життя;
- г. прагнення до вживання психостимуляторів.

162. Дії конкретної особистості, які відхиляються від встановлених в даному суспільстві норм, загрожують благополуччю інших людей чи соціальному порядку та несуть за собою кримінальне покарання в крайніх своїх проявах, це:

- а. саморуйнівна поведінка;
- б. делінквентна поведінка;
- в. адиктивна поведінка;
- г. агресивна поведінка.

163. Фізична або вербальна поведінка людини, спрямована на пошкодження або руйнування, трактується як...

- а. агресивна поведінка;
- б. поведінка ризику;
- в. аномічна поведінка;
- г. токсична поведінка.

164. Перехідний період життя, для якого характерним є ламання й активна зміна життєвих ролей особистості, межа між старим і новим досвідом, якісний перехід з одного стану в інший, це:

- а. професійне вигорання;
- б. адаптація;
- в. життєва криза
- г. соціалізація

165. Профорієнтацію традиційно на Заході називали:

- а. психологією кар'єри
- б. професійною агітацією
- в. психологією професійного відбору
- г. професійною адаптацією

Базовий рівень. 3. Методи дослідження у педагогіці та психології

1. Анкетування – це:

- а. метод масового збору матеріалу за допомогою спеціально складених опитувальників
- б. узагальнення зібраної інформації
- в. розвиток пізнавальної активності учнів
- г. сукупність знань, умінь і навичок

2. Педагогічним експериментом називається:

- а. метод вільного обміну думками між співбесідниками
- б. оцінка педагогічного явища компетентними суддями
- в. логічний розподіл фактів на основі істотних ознак
- г. науково обґрунтований дослід з перевірки гіпотези у штучно створених умовах

3. Метод синтезу- це :

- а. метод психологічного дослідження міжособистісних стосунків у групі
- б. імітація-наслідування реально існуючих об'єктів, фактів, явищ шляхом створення спеціальних аналогів, моделей
- в. мисленнєве або практичне об'єднання окремих елементів у єдине ціле
- г. мислительний та практичний розподіл педагогічного об'єкта . явища на окремі складові елементи(частини, сторони) та вивчення і розгляд кожного елементу як єдиного цілого

4. Вкажіть, у яку групу включені основні методи науково-педагогічних досліджень:

- а. пояснення, синтез, індукція, дедукція, аналогія, порівняння
- б. бесіди, лабораторні роботи, вправи, документація
- в. рейтинг, анкетування, бесіда, спостереження, експеримент, узагальнення незалежних характеристик, теоретичні методи дослідження
- г. спостереження, рейтинг, тести, бесіди

5. Шляхи, способи, за допомогою яких педагогіка нагромаджує факти, систематизує та аналізує їх, створює наукові теорії, течії, напрями – це:

- а. розвиток
- б. принципи навчання
- в. виховання
- г. методи науково-педагогічного дослідження

6. Різноманітні методи науково-педагогічного дослідження можна поділити на такі основні

групи:

- а. словесні, наочні, практичні
- б. індуктивні, дедуктивні
- в. аналіз, синтез
- г. методи емпіричного дослідження (пізнання педагогічного досвіду), методи теоретичного дослідження і методи математичної статистики

7. До групи статистичних методів належать такі:

- а. спостереження, опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування), тестування, рейтинг, вивчення продуктів діяльності досліджуваних (письмових, графічних, творчих і контрольних робіт), вивчення й узагальнення педагогічного досвіду, педагогічний експеримент
- б. словесні, наочні, практичні
- в. метод моделювання, а також різні розумові процедури логічного мислення: аналіз (розчленовування на частини), синтез, класифікація, типологізація, абстрагування, порівняння, узагальнення
- г. реєстрація, ранжування, шкалування, кореляція

8. До групи методів теоретичного дослідження належать такі:

- а. реєстрація, ранжування, шкалування
- б. словесні, наочні, практичні, ілюстрування, демонстрування
- в. спостереження, опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування), тестування, рейтинг, вивчення продуктів діяльності досліджуваних (письмових, графічних, творчих і контрольних робіт), вивчення й узагальнення педагогічного досвіду, педагогічний експеримент
- г. метод моделювання, а також різні розумові процедури логічного мислення: аналіз (розчленовування на частини), синтез, класифікація, типологізація, абстрагування, порівняння, узагальнення

9. До групи соціологічних методів належать такі:

- а. реєстрація, ранжування, шкалування
- б. словесні, наочні, практичні, ілюстрування, демонстрування
- в. анкетування, інтерв'ювання, рейтинг
- г. аналіз, синтез, класифікація, типологізація, абстрагування, порівняння, узагальнення

10. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується, як цілеспрямоване, планомірне сприймання і фіксування педагогічних явищ тобто це метод пізнання педагогічного процесу на основі сприйняття його явищ органами відчуття з одночасною первинно обробкою отриманого матеріалу у свідомості дослідника – це:

- а. тестування
- б. педагогічне моделювання
- в. спостереження
- г. анкетування

11. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується як вільний діалог між дослідником та досліджуваним на певну тему – це:

- а. бесіда
- б. диспут
- в. спостереження
- г. аналіз

12. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується як бесіда з регламентованим характером (одностороння бесіда), що відбувається на основі завчасно складених запитань, під час якої одна сторона задає запитання, а інша тільки відповідає на них – це:

- а. анкетування
- б. тестування
- в. інтерв'ю
- г. аналіз

13. Метод, що полягає в тому, що експериментатор збирає інформацію, не втручаючись у ситуацію і базується на певному плані, програмі, фіксації фактів та особливостей ситуації, на аналізі та інтерпретації.

- а. Експеримент
- б. Спостереження
- в. Тест
- г. Емпіричні методи

14. Психодіагностичне обстеження це:

- а. дослідження в спеціально створених і контрольованих умовах
- б. вимірювальна процедура в ряді випадків наближена до експериментальної процедури
- в. правильної відповіді немає
- г. організаційне забезпечення експериментального психологічного забезпечення

15. Група досліджуваних, які не піддаються експериментальним впливам, бо вона для порівняння результатів дослідження:

- а. Експериментальна група
- б. Контрольна група
- в. Контрольна група плацебо
- г. Основна

Базовий рівень. 2. Історія і теорія педагогіки та психології

1. Автор книги "Педагогічна поема":

- а. М. Драгоманов
- б. С. Френе
- в. К. Ушинський
- г. А. Макаренко

2. Творцем класно-урочної системи навчання є:

- а. Г. Сковорода
- б. Я. А. Коменський
- в. М. Монтессорі
- г. Р. Штайнер

3. Автор вислову "Я знаю, що я нічого не знаю":

- а. Г. Сковорода
- б. Демокрит
- в. Сократ
- г. К. Ушинський

4. Автор праці "Про виховання оратора":

- а. М.Грушевський
  - б. М.Монтень
  - в. М.Драгоманов
  - г. М.Ф. Квінтіліан
5. Педагогіка до XVII століття розвивалась у лоні такої науки, як:
- а. фізика
  - б. література
  - в. астрологія
  - г. філософія
6. Завдяки цьому педагогу педагогіка виокремилася у самостійну науку:
- а. Я.А.Коменський
  - б. В.О. Сухомлинський
  - в. Г.Ващенко
  - г. Г.Сковорода
7. Вчителя в афінській школі називали:
- а. дидакал
  - б. професор
  - в. майстер
  - г. дяк
8. Автор праці "Велика дидактика":
- а. С.Русова
  - б. М.Грушевський
  - в. Я.А.Коменський
  - г. Г.Ващенко
9. Автор праці "Про українську мову і українську школу":
- а. М.Грушевський
  - б. Сковорода
  - в. П.Юркевич
  - г. В. Сухомлинський
10. Автор ідеї школи успіху і радості:
- а. С.Френе
  - б. Сократ
  - в. Г.Сковорода
  - г. М.Грушевський
11. Який принцип навчання Я.Коменський назвав "золотим правилом" дидактики?
- а. врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів у процесі навчання
  - б. наочності навчання
  - в. науковості навчання
  - г. зв'язку навчання з життям
12. Автор концепції "табула раса" (чиста дошка), котрий вважав, що у людей немає ніяких вроджених ідей і їхня поведінка, думки і почуття формуються під впливом зовнішнього середовища:
- а. Ж. Ж. Руссо

- б. Дж. Локк
- в. Й. Г. Песталоцці
- г. Дж. Уотсон

13. Прихильник біогенетичної концепції, котрий вважав, що розвиток особистості відбувається як розгортання успадкованої програми, закладеної в генах.

- а. З. Фрейд
- б. Дж. Локк
- в. С. Холл
- г. Ж. Ж. Руссо

14. Представник концепції біхевіоризму, який вважав, що розвиток особистості визначається навколишнім середовищем, а більшість форм поведінки набувається шляхом навчіння – де навчіння є процесом зміни поведінки індивіда внаслідок набуття особистого досвіду чи вправляння:

- а. Й. Г. Песталоцці
- б. Дж. Локк
- в. Я. А. Коменський
- г. Дж. Уотсон

15. Автор теорії конфронтації двох факторів розвитку особистості котрий у структурі особистості виділяв три сфери: несвідоме Ід ("Воно"); свідоме Его ("Я") надсвідоме Супер-Его ("Над-Я").

- а. З. Фрейд
- б. Дж. Локк
- в. С. Холл
- г. Дені Дідро

16. Прихильник теорії конвергенції, котрий вважав, що психічний розвиток – це не просте виявлення вроджених властивостей і не просте сприйняття зовнішніх впливів. Це результат конвергенції внутрішніх задатків із зовнішніми умовами життя:

- а. З. Фрейд
- б. В. Штерн
- в. С. Холл
- г. Я. А. Коменський

17. Який з нижченаведених педагогічних прийомів запровадив Антон Макаренко?

- а. удавана байдужість
- б. осуд
- в. вибух
- г. зміцнення впевненості у своїх силах

18. Видатний український педагог – автор фундаментальної праці "Виховний ідеал" – це...

- а. Григорій Сковорода
- б. Антон Макаренко
- в. Григорій Ващенко
- г. Олександр Духнович

19. Автором праць "Педагогічна поема", "Прапори на баштах", "Книга для батьків" є:

- а. А.Макаренко
- б. В.Сухомлинський

- в. Г.Ващенко
- г. О. Духнович

20. Що на думку А. Макаренка є вирішальним у вихованні дитини:

- а. вплив матері
- б. вплив батька
- в. власна поведінка батьків, їх авторитет
- г. спадковість

21. Кому із українських педагогів належить головна формула українського виховного ідеалу — служіння Богові і Україні?

- а. Софії Русовій
- б. Борисові Грінченку
- в. Григорію Ващенко
- г. Григорію Сковороді

22. Хто є автором світового бестселера з психології стосунків "Ігри, у які грають люди"?:

- а. З. Фройд
- б. А. Адлер
- в. Е. Еріксон
- г. Е. Берн

23. Ким з вчених була запропонована піраміда потреб?

- а. К. Юнг
- б. А. Адлер
- в. Е. Фром
- г. А.Маслоу

24. Представниками гуманістичної психології є:

- а. А.Маслоу, К.Роджерс
- б. Дж.Уотсон, Б.Скінер
- в. Ф.Олпорт, Е.Мейо
- г. Ж.Піаже, Л.Виготський

Базовий рівень. 1. Основи педагогіки і психології

1. Педагогіка - це наука про:

- а. виховання людини в сучасному суспільстві
- б. способи наукового пізнання
- в. психологічні особливості особистості
- г. методи навчання

2. У перекладі з грецької термін "педагогіка" означає:

- а. душа
- б. відтворення
- в. дітоводіння
- г. держава

3. У систему педагогічних наук входять:

- а. засоби виховання
- б. методи науково-педагогічного дослідження

- в. галузі наук про виховання і освіту дітей та дорослих
  - г. закономірності навчання
4. Перед загальною педагогікою ставляться завдання:
- а. оптимізація процесу демократизації суспільства
  - б. виховання і навчання учнів
  - в. аналіз процесів розвитку та дозрівання людського організму
  - г. висвітлення історії розвитку педагогічних теорій
5. Галузь педагогіки, яка розглядає навчання і виховання дітей з порушенням слуху :
- а. сурдопедагогіка
  - б. історія педагогіки
  - в. олігофренопедагогіка
  - г. етнопедагогіка
6. Галузь педагогіки, яка розглядає навчання і виховання дітей з порушеннями зору :
- а. педагогіка вищої школи
  - б. тифлопедагогіка
  - в. олігофренопедагогіка
  - г. сурдопедагогіка
7. Галузь педагогіки , яка розглядає навчання і виховання дітей з порушенням мовлення:
- а. етнопедагогіка
  - б. олігофренопедагогіка
  - в. історія педагогіки
  - г. логопедія
8. Необхідність передачі соціального досвіду виникла:
- а. з появою інтернету
  - б. одночасно з появою суспільства
  - в. в ході емпіричного пізнання явищ і процесів
  - г. з розвитком педагогіки як науки
9. Розвиток – це:
- а. збільшення ваги дитини
  - б. кількісні та якісні зміни в організмі людини
  - в. стихійний процес, незалежний від волі людини
  - г. процес передачі соціального досвіду від батьків до дітей
10. Фактори розвитку особистості:
- а. колектив, неформальна група, клас
  - б. інтерес до навчання, рівень досягнень
  - в. спадковість, середовище, виховання, самовиховання
  - г. статус учня в класі
11. Соціалізація – це:
- а. процес росту та дозрівання людського організму
  - б. пристосування живого організму до умов середовища
  - в. розвиток індивідуальних особливостей особистості
  - г. інтеграція особистості в соціальну систему

12. Галузь педагогічної науки, що має своєю метою дослідження змісту і методів управління освітою, керівництво школою та організацію її роботи називається :

- а. дидактикою
- б. теорією навчання
- в. теорією виховання, вдосконалення теоретичної підготовки вчителя
- г. школознавством

13. Яке педагогічне поняття визначають як автоматизовані уміння?

- а. знання
- б. навички
- в. самовиховання
- г. перевиховання

14. Категоріями педагогіки є:

- а. книга, навчання, підручник
- б. метод, людина, емпатія
- в. навчальний план, виховання, вміння
- г. виховання, навчання, освіта

15. Навичка, це:

- а. готовність людини свідомо та самостійно виконувати теоретичні та практичні дії на основі засвоєних знань та набутого досвіду
- б. вдосконалені шляхом багаторазового повторення вміння або це уміння, доведені до автоматизму
- в. відображення у нашій свідомості об'єктивної дійсності у формі фактів, явищ, подій законів, понять, уявлень тощо
- г. процес і результат засвоєння учнями певної суми знань набутих шляхом навчання

16. Структура курсу "Педагогіка" складається із таких розділів:

- а. сурдопедагогіка, порівняльна педагогіка, логіка, етика
- б. вікова педагогіка, агогіка, методика викладання
- в. загальні основи педагогіки, теорія виховання, дидактика, школознавство
- г. естетика, дидактика, історія педагогіки, психологія

17. Основними функціями педагогіки є:

- а. принципи навчання і виховання
- б. система методів педагогічного дослідження
- в. теоретична, конструктивно-технологічна (практична)
- г. координаційна, організаторська, стимулювальна

18. Проблемами виховання, професійної підготовки спеціалістів різного фаху займається:

- а. історія педагогіка
- б. професійна педагогіка
- в. агогіка
- г. порівняльна педагогіка

19. Галузь педагогічної науки, що досліджує погляди та традиції народу щодо виховання та навчання людини, що збереглися та дійшли до нас у вигляді казок, прислів'їв, легенд, приказок, пісень, байок тощо:

- а. педагогіка вищої школи

- б. спеціальна педагогіка
- в. народна педагогіка
- г. сурдопедагогіка

20. Яка із поданих послідовностей найбільш повно відображає зв'язок педагогіки з іншими науками :

- а. математика, література, біологія, історія, географія
- б. етика, естетика, філософія, психологія, соціологія
- в. шкільна гігієна, інформатика, фізика, правознавство
- г. рідна мова, фізіологія, хімія, іноземна мова

21. Який вид дитячої праці визначають як працю, спрямовану на оволодіння знаннями, уміннями, навичками, розвиток творчої діяльності? :

- а. побутова праця
- б. професійна праця
- в. навчальна праця
- г. продуктивна праця

22. Ідеал - це...

- а. кількісні і якісні зміни в організмі дитини
- б. становлення людини як соціальної істоти
- в. уявлення про взірць людської поведінки і стосунки між людьми, що виходять із розуміння мети життя
- г. умови життя і діяльності суспільства

23. Різноманітні освітньо-виховні заходи, що здійснюються школою та класним керівником у вільний від навчання час - це:

- а. позашкільна виховна робота
- б. суспільно-корисна робота
- в. позакласна робота
- г. пізнавальна робота

24. Вкажіть відповідь, у якій правильно визначено види праці школярів:

- а. змагання, праця на навчально-дослідній ділянці, суспільно корисна праця
- б. побутова, виконання домашніх завдань, гра
- в. суспільно корисна, навчальна, побутова
- г. самообслуговування у школі, побутова, продуктивна

25. Ідеал - це...

- а. розвиток, виховання та формування дитини
- б. становлення людини як соціальної істоти
- в. уявлення про взірць людської поведінки і стосунки між людьми, що виходять із розуміння мети життя
- г. умови життя і діяльності людини

26. Що таке "виховання"?

- а. ріст та дозрівання людського організму
- б. озброєння дитини нормами поведінки в суспільстві, формування особистості
- в. формування відповідного характеру учнів
- г. навчання школяра нормам і правилам поведінки в суспільстві

27. Програма виховання - це:

- а. якості, які необхідно сформувати у дитини
- б. короткий виклад основних положень і цілей діяльності навчально-виховного закладу щодо виховання учнів упродовж усього періоду їх навчання
- в. намічені завдання та зміст, що мають бути реалізовані для досягнення мети навчання
- г. правильної відповіді немає

28. Система компонентів духовного світу особистості українця визначає:

- а. виховні тренінги
- б. програму розвитку емоційного інтелекту
- в. національну психологію; національний характер та менталітет; народну мораль і етику
- г. правильної відповіді немає

29. Серцевиною процесу морального виховання є формування:

- а. самосвідомості людини
- б. підготовки особистості до виживання, об'єднання з іншими людьми
- в. моральної свідомості
- г. Виховання любові до природи

30. Гуманістична педагогіка ставить за мету:

- а. виховання гуманіста, формування в особистості високих людських якостей, уміння встановлювати контакти, розуміти себе й інших людей
- б. створення умов для "самореалізації" особистості
- в. адаптацію людини до умов постіндустріального суспільства з урахуванням жорсткої конкуренції на макро- та мікрорівнях
- г. розвиток творчого потенціалу особистості

31. У педагогічному розумінні виховання - це...

- а. цілеспрямований та організований процес формування особистості
- б. здатність до виживання в екстремальних мовах
- в. навички, уміння, здібності, учіння
- г. пристосування до умов життя

32. Процес виховання – це...

- а. процес росту та дозрівання людського організму
- б. становлення людини як соціальної істоти
- в. система виховних заходів, спрямованих на формування всебічно і гармонійно розвиненої особистості
- г. кількісні і якісні зміни в організмі дитини

33. Визначте групу основних ознак процесу виховання

- а. короткотривалість, самокерованість, односторонність
- б. суспільна активність, закономірності виховання, самоорганізація, самореалізація
- в. урок, методи, засоби, принципи виховання
- г. системність, цілісність, двосторонність, комплексність, гуманність, планомірність, націленість на конкретний результат, неперервність, тривалість і організованість

34. Вкажіть, у яку групу входять об'єктивні чинники процесу виховання:

- а. виховна діяльність позашкільних установ та діяльність церкви
- б. особливості розбудови України взагалі та системи закладів освіти зокрема;

перебудова економіки на ринкових засадах; особливості розвитку соціальної сфери; вплив природного середовища; відродження національних традицій, народної педагогіки
в. соціально-педагогічна діяльність сім'ї та громадських організацій, навчально-виховна діяльність закладів освіти в особі їх працівників; цілеспрямована діяльність засобів масової інформації; діяльність політичних партій
г. сукупність психологічних умов, розв'язання яких сприяє вирішенню нових особистісних завдань

35. Структура процесу виховання складається з:

- а. мета і завдання; закономірності виховання; принципи виховання; зміст виховання; методи і форми виховної роботи; результати
- б. підготовки підростаючого покоління до суспільної праці
- в. розкриття механізмів і закономірностей оволодіння знаннями, уміннями і навичками
- г. цілеспрямованого розвитку і становлення людської особистості в умовах її навчання і виховання

36. Назвіть основні функції виховання:

- а. усвідомлення особистістю сутності виховного процесу та свого місця в ньому; забезпечення прийняття з боку колективу узаконеного соціального стану, ролі, місця, кола функціональних завдань, відповідальність, обов'язки та педагогічний контроль
- б. формувально-розвивальна, інформаційно-комунікативна, мотиваційно-мобілізаційна, профілактико-перевиховна, оцінково-контрольна
- в. формування самооцінки
- г. навчання школяра нормам і правилам поведінки в суспільстві

37. Кінцевою метою виховання є:

- а. система звичок, характер та темперамент особистості
- б. переведення виховання в самовиховання, у самостійну реалізацію життєвих програм
- в. умови для мотивації вчинків і визначення бажання діяти згідно з певними нормами і правилами
- г. пристосування до умов життя у колективі

38. Самовиховання - це...

- а. відповідальний етап у розвитку і становлення особистості, коли відбувається формування і розвиток особистісних орієнтацій
- б. досягнення вихованцем згоди із самим собою, пошуку смислу життя, самоактуалізація і самореалізація потенційних можливостей та активне самоутвердження у суспільному житті
- в. свідома, систематична діяльність особистості, спрямована на вироблення у собі бажаних позитивних рис та усунення негативних
- г. система засобів покарання

39. Визначте групу форм виховної роботи:

- а. загальні, особливі, специфічні
- б. підготовчі, основні, переломні, завершальні
- в. за числом учасників, за завданнями, за особливостями способів проведення, за місцем проведення, за часом проведення
- г. художні, естрадно-циркові, індивідуальні

40. Закономірності виховання - це...

- а. об'єктивні, суттєві, стійкі та повторювані зв'язки між складовими компонентами

- процесу виховання, які сприяють ефективному його функціонуванню
- б. формування в громадян української ментальності, національної свідомості та самосвідомості, любов до України, рідної мови, свого народу, його традицій, культури історії
  - в. специфічний вид соціальної діяльності, що підпорядковується певним правилам
  - г. алгоритм досягнення цілей та завдань виховання
41. Принципи виховання повинні задовольняти певні вимоги, а саме:
- а. терпимість, самоосвіту, ліберальність
  - б. комплексність, обов'язковість, рівнозначність
  - в. законослухняність, доброчесність, директивність
  - г. демократичність, ліберальність, авторитарність
42. Що таке "виховання"?
- а. озброєння дитини нормами поведінки в суспільстві
  - б. цілеспрямований та організований процес формування гармонійної особистості
  - в. покарання вихованця
  - г. заохочення та загравання
43. Гідність людини - це
- а. створення педагогічних ситуацій, які сприяли б залученню вихованця до розв'язання важливих соціальних завдань
  - б. важлива моральна якість людини, яка виражає уявлення про цінності людини до самої себе
  - в. глибока повага до дитини як повноцінного громадянина
  - г. гуманізм та булінг
44. Сучасний вчитель повинен брати активну участь у:
- а. відновленні і оздоровленні духовного життя нації, відродженні культурної спадщини свого народу, у зміцненні статусу рідної мови як повноцінного засобу спілкування
  - б. посиленні виховної процесу
  - в. спеціальній державній педагогічній освіті
  - г. заохоченні, покаранні
45. Джерелом патріотичного виховання є:
- а. ставлення особистості до суспільства і держави
  - б. рідне слово батька, матері, колискова пісня матері, культ Матері та Батька, героїчна минушина народу, життєдіяльність історичних постатей народу (політичних діячів, вчених, письменників, діячів мистецтва і культури), конкретна діяльність особистості, спрямована на матеріальне і культурне збагачення своєї країни.
  - в. духовно осмислений, рефлексивний патріотизм
  - г. економічна свідомість, вишиванка.
46. Важливою складовою змісту трудового виховання особистості є:
- а. розвиток ціннісного ставлення до праці, яке передбачає усвідомлення дітьми та учнівською молоддю соціальної значущості праці, розвинену потребу в трудовій активності, ініціативності, схильності до підприємництва; розуміння економічних законів і проблем суспільства, шляхів їх розв'язання, готовність до творчої діяльності, конкурентоспроможності й самореалізації в умовах ринкових відносин, сформованість працелюбності й мобільності як провідних якостей особистості.
  - б. формування вмінь і навичок творити красу

- в. розвиток у людини почуттів прекрасного
  - г. екологічна свідомість, естетичний ідеал
47. Фізичне виховання спрямоване на:
- а. патріотичне виховання особистості
  - б. зміцнення здоров'я та загартування організму, розвитку необхідних фізичних параметрів, здорового способу життя
  - в. організацію правильного режиму харчування, праці і відпочинку
  - г. естетичне ставлення до побуту
48. Термін, що розглядають як автоматизовану дію, що, зазвичай, здійснюється без участі свідомості? Виберіть правильну відповідь:
- а. спостереження
  - б. навички
  - в. формування
  - г. уміння
49. Сукупність суперечностей, розв'язання яких сприяє вирішенню нових виховних завдань - це:
- а. принципи навчання
  - б. форми виховання
  - в. рушійні сили виховання
  - г. засоби виховання
50. До основних категорій педагогіки слід віднести:
- а. виховання, навчання, освіта, розвиток
  - б. емпіричні, теоретичні, логічні
  - в. ранжування, синтез, аналогія, порівняння
  - г. інформаційні, інноваційні, новітні
51. Формування особистості – це...
- а. розвиток колективізму у групі
  - б. поділ цілісного життєвого циклу людини на вікові відрізки (періоди), що вимірюються роками
  - в. процес соціального розвитку людини, становлення її як суб'єкта діяльності, члена суспільства, громадянина
  - г. прискорений індивідуальний розвиток, за якого середньофізичні та психофізіологічні константи дитини випереджають оптимальні.
52. Вплив сонячного випромінювання, що стимулює розвиток дитини - це:
- а. геліогенна теорія
  - б. теорія вільного виховання
  - в. нітритивна теорія
  - г. теорія преформізму
53. Поширення рентгенівських пристроїв, атомна енергетика, ядерна зброя створюють фони випромінювання у дозах, які стимулюють поділ клітин - це:
- а. теорія біхевіоризму
  - б. теорія преформізму
  - в. теорія конфронтації
  - г. теорія опромінювання

54. Акселерацію вважає результатом поліпшення і вітамінізації харчування - ...
- а. теорія конвергенції
  - б. теорія "чистої дошки"
  - в. нітритивна теорія
  - г. теорія біхевіоризму
55. Виберіть правильну відповідь. Навчання можна зробити більш захоплюючим, якщо:
- а. підтримувати високу трудність навчання
  - б. звертатися до совісті, відповідальності, обов'язку учня
  - в. підтримувати постійний інтерес до навчання
  - г. постійно матеріально заохочувати їх
56. Від народження дитина отримує ...
- а. характер, потреби, інтереси
  - б. задатки для розвитку певних здібностей
  - в. нічого не отримує
  - г. звички, темперамент, характер, навички
57. Освіта – це...
- а. процес і результат засвоєння систематизованих знань, умінь та навичок
  - б. систематичне навчання підростаючого покоління
  - в. озброєння учнів необхідними знаннями та вміннями
  - г. пізнавальна діяльність учнів та вчителів
58. Вкажіть групу міжпредметних зв'язків з педагогікою:
- а. абстрагування, аналіз, синтез
  - б. філософія, психологія, історія, етика, естетика
  - в. історія педагогіки, порівняльна педагогіка, спеціальна педагогіка
  - г. загальні основи педагогіки, дидактика, теорія виховання, моніторинг
59. Якому із наведених понять відповідає таке визначення: Оволодіння людиною знаннями, вміннями і навичками, досвідом творчої діяльності без проходження систематичного курсу навчання у закладі освіти:
- а. самоосвіта
  - б. самовиховання
  - в. виховання
  - г. магістратура
60. Серед запропонованих прикладів оберіть варіант, який відповідає педагогічній категорії "перевиховання":
- а. розвиток творчого потенціалу особистості;
  - б. виховний процес, спрямований на подолання негативних якостей особистості, що сформувалися під впливом несприятливих умов виховання;
  - в. освіта дітей, запущених батьками, школою у процесі виховання;
  - г. результат взаємодії учителів та вихованців на шляху до подолання недоліків у мовленні
61. Стадії розвитку педагогіки:
- а. козацька, родинна, оперативна
  - б. етнопедагогіка, елементарна, структурно-розвиваюча
  - в. народна, духовна, світська

- г. лицарська, духовна, корпоративна
62. Тифлопедагогіка— це:
- а. навчання і виховання сліпих і слабкозорих
  - б. навчання й виховання глухих і глухонімих
  - в. навчання і виховання дітей з порушеннями мовлення
  - г. виховання здорових дітей
63. Високий рівень мислення студентів :
- а. творчий тип мислення
  - б. репродуктивно-творче мислення
  - в. репродуктивне мислення
  - г. абстрактне мислення
64. Самовиховання — це:
- а. прищеплення любові до прекрасного бажання берегти та примножувати багатство рідного народу
  - б. розвиток в людини почуттів прекрасного, формування вмінь і навичок творити красу у навколишній дійсності
  - в. виховний процес, спрямований на подолання негативних рис особистості, що сформувалися під впливом несприятливих умов виховання
  - г. свідома, систематична діяльність особистості спрямована на вироблення в собі бажаних позитивних рис й усунення негативних
65. Яке із тверджень характеризує поняття "учіння"?:
- а. пізнавальна діяльність учня, спрямована на засвоєння змісту освіти
  - б. способи діяльності вчителя з метою надання допомоги учневі
  - в. планування учителем своєї діяльності
  - г. формування та освіта особистості
66. Оберіть визначення, яке характеризує категорію "виховання":
- а. процес накопичення знань
  - б. система виховних заходів, спрямованих на формування всебічного розвитку особистості
  - в. процес, що веде до певних змін
  - г. процес розвитку творчості дитини
67. До основних причин, що породжують "важковиховуваність" дітей, належать:
- а. невідвідування уроків учнем, низький матеріальний рівень сім'ї дитини;
  - б. низька педагогічна культура у родині, недостатній виховний вплив у школі, неблагополуччя у сім'ї, недостатня підготовка вихователів до виховної роботи;
  - в. конфлікт між учителем та учнем, дитиною та її однолітками;
  - г. свідоме нехтування дитиною правилами поведінки у школі та поза її межами.
68. Який із напрямів виховання має на меті формування наукового світогляду дитини?
- а. трудове виховання
  - б. естетичне виховання
  - в. розумове виховання
  - г. патріотичне виховання
69. Якому із наведених понять відповідає таке визначення: оволодіння людиною знаннями,

уміннями і навичками, досвідом творчої діяльності без проходження систематичного курсу навчання у освітньому закладі.

- а. самоосвіта
- б. розвиток
- в. виховання
- г. формування

70. Виберіть із запропонованих формулювань те, яке визначає мету виховання:

- а. підготовка фахівця
- б. навчання учня
- в. формування естетичних суджень
- г. виховання всебічно розвиненої особистості

71. Здатність людини свідомо діяти на основі засвоєних знань - це :

- а. ранжування
- б. уміння
- в. знання
- г. переконання

72. Яке педагогічне поняття визначають як спеціально і педагогічно організований процес створення оптимальних умов для формування людини як особистості? :

- а. фізичне виховання
- б. саморозвиток
- в. перевиховання
- г. соціалізація особистості

73. Перевиховання – це:

- а. виховання правил хорошого тону і культури поведінки
- б. спеціально організована пізнавальна діяльність
- в. готовність людини до самовиховання
- г. перебудова установок поглядів і способів поведінки , що суперечать етичним нормам

74. Здібності - це:

- а. окремі знання, вміння , навички
- б. індивідуально-психологічні особливості особистості, що є умовами успішного виконання певної діяльності
- в. якості, що передаються у спадок
- г. професійні якості

75. Готовність учнів адекватно реагувати на виховні впливи називають:

- а. вихованістю
- б. творчістю
- в. обдарованістю
- г. самоосвітою

76. Визначте поняття "психічний розвиток" - це:

- а. типові ознаки розвитку психіки представників певного віку
- б. індивідуальні особливості розвитку психіки конкретного індивіда
- в. прогресивні зміни психіки, що є результатом акселерації
- г. процес накопичення кількісних та якісних прогресивних змін психіки

77. Гра є провідним видом діяльності для дітей якого віку?

- а. молодшого шкільного віку
- б. раннього періоду
- в. дошкільного віку
- г. підліткового віку

78. До агентів первинної соціалізації відноситься:

- а. Політична партія
- б. Засоби масової інформації
- в. Сім'я
- г. Керівництво трудового колективу

79. Особистість:

- а. формується під впливом соціального оточення
- б. визначається генетичними передумовами людини
- в. формується під впливом умов природнього середовища
- г. не залежить від соціальних впливів

80. Я-концепція - це:

- а. складне утворення, яке містить у собі самоповагу, гідність, позитивне ставлення до себе тощо
- б. форма відображення об'єктивної дійсності у психіці людини
- в. сукупність усіх уявлень індивіда про себе, що містить у собі усвідомлення людиною своїх фізичних інтелектуальних і інших якостей, самооцінку і тенденції поведінки
- г. розмаїтість ролей, які людина грає для досягнення визнання іншими і формування в них уявлення про те, хто вона і що собою являє

81. Проявом самооцінки в діях особистості вважається:

- а. рівень домагань
- б. авторитет
- в. прагнення до успіху
- г. уникнення невдачі

82. За М. Рокичем цінності поділяються на:

- а. інструментальні та термінальні
- б. позитивні та негативні
- в. соціальні та індивідуальні
- г. офіційні та неофіційні

83. Сильна невпевненість у собі, низька самооцінка, стабільне відчуття повної власної нікчемності, безпорадності, переваги всіх над собою це?

- а. комплекс повноцінності;
- б. комплекс неповноцінності;
- в. комплекс переваги;
- г. комплекс досконалості.

84. Професійна самореалізація як процес соціалізації має два рівні:

- а. репродуктивний і творчий;
- б. репродуктивний і активний;
- в. діяльнісний і професійний;

г. творчий і адаптивний.

85. Здійснення можливостей розвитку "Я" за допомогою власних зусиль, співтворчості, самодіяльності з іншими людьми (ближнім і далеким оточенням), соціумом і світом у цілому, це:

- а. самореалізація;
- б. професійний розвиток;
- в. професійний інтерес;
- г. творчий потенціал.

86. Подразливість – це:

- а. реакція на певний абіотичний подразник як на певний біотичний, якщо вони постійно співпадають в просторово-часових параметрах, а відтак поява першого інформує (сигналізує, повідомляє) про високу вірогідність появи другого;
- б. здатність живих організмів реагувати на речовини та енергії, життєво значущі щодо їх метаболізму, змінами свого біохімічного і фізіологічного стану;
- в. здатність утворювати сигнальні зв'язки, яка являє собою подразливість щодо впливів тих абіотичних подразників, котрі відносять особину до біотичних, життєво важливих для неї об'єктів, сигналізують, інформують про них;
- г. одна з істотних функціональних властивостей усього живого, суть якої полягає в тому, що реагування організму на подразник залежить не лише від характеру цього подразника, а й від внутрішнього стану самого організму стосовно нього – потребує він його в момент подразнення чи ні.

87. Чутливість – це:

- а. здатність утворювати сигнальні зв'язки, яка являє собою подразливість щодо впливів тих абіотичних подразників, котрі відносять особину до біотичних, життєво важливих для неї об'єктів, сигналізують, інформують про них.
- б. одна з істотних функціональних властивостей усього живого, суть якої полягає в тому, що реагування організму на подразник залежить не лише від характеру цього подразника, а й від внутрішнього стану самого організму стосовно нього – потребує він його в момент подразнення чи ні;
- в. реакція на певний абіотичний подразник як на певний біотичний, якщо вони постійно співпадають в просторово-часових параметрах, а відтак поява першого інформує (сигналізує, повідомляє) про високу вірогідність появи другого;
- г. здатність живих організмів реагувати на речовини та енергії, життєво значущі щодо їх метаболізму, змінами свого біохімічного і фізіологічного стану

88. Психічні властивості – це:

- а. сталі індивідуальні якості, риси особистості: задатки і здібності, темперамент, характер, спрямованість, комплекси, психопатологічні й невропатичні розлади тощо;
- б. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові;
- в. знання (досвід) і ставлення (ціннісні орієнтації) суб'єкта;
- г. увага, відчуття, сприймання, уявлення, мислення, пам'ять, воля.

89. Психічні процеси – це:

- а. увага, відчуття, сприймання, уявлення, мислення, пам'ять, воля;
- б. функціональна динаміка пізнавальних, емоційних, мотиваційних, вольових психічних феноменів;
- в. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові;

г. свідоме (усвідомлюване) відображення з метою адаптації, несвідоме реагування; підсвідомий (інтуїтивний) контроль.

90. Психічні стани – це:

- а. свідоме (усвідомлюване) відображення з метою адаптації, несвідоме реагування; підсвідомий (інтуїтивний) контроль;
- б. сталі індивідуальні якості, риси особистості: задатки і здібності, темперамент, характер, спрямованість, комплекси, психопатологічні й невропатичні розлади тощо;
- в. термінальні (часові) цикли домінування пізнавальних, емоційних, мотиваційних, вольових психічних процесів;
- г. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові.

91. Уява – це:

- а. продукування у внутрішньо-психічному плані суб'єкта чуттєвих образів об'єктів (предметів, явищ, ситуацій);
- б. здатність утворювати чуттєві образи об'єктів за їх відсутності у полі сприймання та/або чуттєвому досвіді суб'єкта і він усвідомлює цю відсутність;
- в. відтворення у пам'яті суб'єкта образів предметів, явищ, які він колись сприймав, подій, ситуацій, у яких йому довелося побувати, тощо;
- г. поява образів об'єктів у психіці суб'єкта за їх відсутності у полі його сприймання.

92. Індивідуальність – це:

- а. кожен представник виду *Homo sapiens* – істота, народжена жінкою;
- б. непересічна людина, яка досягла відносно високого рівня розвитку суспільно значущих властивостей;
- в. людина, якій притаманна суспільна природа, суб'єкт (носій) самосвідомості і суспільного досвіду: понятійних знань, умінь, навичок і утворень сфери спрямованості;
- г. людина як носій (суб'єкт) індивідуально-неповторних якостей, властивостей, рис, особливостей.

93. Основні функції психіки на всіх рівнях її існування це:

- а. збирання, збереження та організація застосування інформації, значущої щодо виживання;
- б. пізнання, оцінювання, вибір, контроль, корекція;
- в. антиципація, афірмація;
- г. відображення з метою адаптації (пристосування);

94. Основний, сутнісний психологічний зміст інтелекту – це:

- а. спроможність аналізувати, синтезувати, абстрагувати, узагальнювати;
- б. пізнавальні здібності індивіда, які виявляються в здатності набувати нові знання і вміння, розуміти те, що відбувається навколо, знаходити вихід із нестандартних ситуацій, та в умінні адаптуватись;
- в. спроможність мислення, ключовим механізмом якої є інсайт (осяяння);
- г. здатність виявляти ті властивості, співвідношення і способи використання об'єктів, їх властивостей, застосування яких забезпечує розв'язання задач, знаходження виходу з проблемних ситуацій.

95. Психологічна сутність мислення полягає в тому, що воно являє собою:

- а. пізнавальний процес, істотною ознакою якого є опосередковане і узагальнене відображення дійсності;

- б. процес розв'язування задач, пошуку виходу з проблемних ситуацій, вирішення проблем за допомогою інтелекту.
- в. процес оперування понятійними знаннями, зафіксованими в словах;
- г. спроможність аналізувати, синтезувати, абстрагувати, узагальнювати.

Основний рівень

Основний рівень. 4. Прикладні психолого педагогічні засади освіти, навчання, виховання та розвитку особистості

1. Визначальною характеристикою навчальної технології є:
  - а. шляхи управління закладами освіти
  - б. шляхи засвоєння конкретного навчального матеріалу в межах навчальної дисципліни, теми, проблеми
  - в. специфіка використання методів виховання
  - г. засоби навчання
2. Технологія (метод) колективного пошуку і продукування нових ідей, визначення оптимальних шляхів, механізмів та умов реалізації висунутих у ході обговорення ідей – це:
  - а. ділова гра
  - б. бесіда
  - в. мозковий штурм
  - г. комп'ютерна технологія навчання
3. Дайте визначення методу проекту:
  - а. письмова робота, в якій учні виявляють власне ставлення до проблеми
  - б. самостійна, пошукова діяльність учнів, спрямована на вирішення ними практично значущої проблеми
  - в. написання учнями розгорнутого плану виконання практичних дій для вирішення проблеми
  - г. дослідницька робота, в якій учні прогнозують напрями, шляхи розвитку природних, соціальних явищ
4. Контроль – це та складова діагностування результатів навчання, яка є...
  - а. засобом одержання зворотної інформації
  - б. констатацією наслідків навчально-пізнавальної діяльності учнів без пояснення їхнього походження
  - в. процедурою виявлення і вимірювання навчальних досягнень учнів
  - г. дидактичним засобом управління процесом навчання
5. Критерій оцінки знань, який визначається кількістю всіх елементів знання про вивчений об'єкт:
  - а. гармонійність
  - б. всебічність
  - в. повнота
  - г. глибина
6. Критерій оцінки знань, під яким розуміють кількість усвідомлених учнем істотних зв'язків і відношень у знаннях:
  - а. об'єктивність
  - б. всебічність
  - в. систематичність

г. глибина

7. Критерій оцінки знань, що передбачає збереження в пам'яті вивченого матеріалу, безпомилковість його відтворення:

- а. об'єктивність
- б. міцність
- в. систематичність
- г. глибина

8. Критерій оцінки знань, що передбачає вміння використовувати знання у стандартних однотипних умовах:

- а. об'єктивність
- б. оперативність
- в. гармонійність
- г. гласність

9. Критерій оцінки знань, під яким розуміють повноту, глибину, оперативність знань:

- а. об'єктивність
- б. якість
- в. систематичність
- г. гласність

10. Критерій оцінки знань, що передбачає вміння учня використовувати знання в змінних, варіативних умовах:

- а. об'єктивність
- б. гнучкість
- в. систематичність
- г. гласність

11. Критерій оцінки знань, що передбачає засвоєння навчального матеріалу в його логічній послідовності та наступності:

- а. об'єктивність
- б. гнучкість
- в. систематичність
- г. гармонійність

12. Рівень навчальних досягнень учня, що характеризується первинними уявленнями про предмет вивчення, фрагментарністю відповідей

- а. початковий
- б. репродуктивний
- в. реконструктивний
- г. творчий

13. Рівень навчальних досягнень учня, за якого учень здатний вирішувати найпростіші завдання за зразком, відтворювати основний зміст навчального матеріалу, володіти елементарними навчальними вміннями

- а. початковий
- б. репродуктивний
- в. реконструктивний
- г. креативний

14. Рівень навчальних досягнень учня, що характеризується знаннями суттєвих ознак понять, учень оперує ними, розв'язує стандартні завдання, уміє робити висновки, виправляти допущені помилки, однак не вміє переносити і використовувати знання в інших навчальних ситуаціях

- а. початковий
- б. репродуктивний
- в. достатній
- г. творчий

15. Рівень навчальних досягнень учня, що характеризується системними знаннями, учень застосовує їх для виконання творчих завдань, самостійно оцінює різні явища, факти, відстоює особисту позицію:

- а. початковий
- б. репродуктивний
- в. достатній
- г. творчий

16. За дидактичною метою і місцем у освітньому процесі виділяють такі види контролю:

- а. попередній, поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль
- б. усний, письмовий, лабораторний
- в. машинний, безмашинний
- г. індивідуальний, груповий, фронтальний, комбінований

17. За здобуттям інформації в процесі контролю виділяють такі його види:

- а. попередній, поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль
- б. усний, письмовий, лабораторний
- в. машинний, безмашинний
- г. індивідуальний, груповий, фронтальний, комбінований

18. За способом організації контролю виділяють такі його види:

- а. попередній, поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль
- б. усний, письмовий, лабораторний
- в. програмований, непрограмований
- г. індивідуальний, груповий, фронтальний, комбінований

19. За засобами, які використовують під час контролю, виділяють такі види контролю:

- а. попередній, поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль
- б. усний, письмовий, лабораторний
- в. машинний, безмашинний
- г. індивідуальний, груповий, фронтальний, комбінований

20. Оцінюючи знання, вміння і навички учнів, учитель до деяких учнів виявляє надмірну поблажливість. Який принцип контролю результатів навчання порушив учитель?

- а. об'єктивності
- б. всебічності
- в. індивідуальності
- г. єдності вимог

21. Який принцип передбачає творчий підхід вчителя до організації і проведення контролю, вміння вчителя спонукати учнів до самоконтролю і взаємоконтролю?

- а. об'єктивності

- б. всебічності
- в. систематичності
- г. індивідуальності

22. Складаючи завдання тестового контролю, вчитель передбачив перевірку засвоєння учнями понять, фактів, явищ, теорій, законів, розробив завдання, що потребують застосування знань у змінених ситуаціях. Якого принципу контролю результатів навчання дотримався вчитель?

- а. об'єктивності
- б. всебічності
- в. систематичності
- г. гнучкість

23. Одна з форм перевірки знань, умінь і навичок суб'єктів учіння з якого-небудь навчального предмета, що у перекладі з латини означає зважування, досліджування, випробовування, – це...

- а. диктант
- б. лабораторна робота
- в. тестовий контроль знань
- г. іспит

24. До методів нетрадиційного контролю належать такі:

- а. контрольна робота
- б. тестовий контроль
- в. вікторина
- г. диктант

25. Загальні положення, які беруть до уваги, застосовуючи бальну оцінку рівня навчальних досягнень учнів, відносять до...

- а. компетенцій
- б. норми оцінювання
- в. еталонних уявлень
- г. критеріїв оцінювання

26. Педагогічний процес – це:

- а. процес, який здійснює вчитель у навчально-виховному закладі
- б. процес набуття учнями необхідних знань, умінь, навичок
- в. динамічна взаємодія вихователів і вихованців, спрямована на досягнення поставленої виховної мети
- г. освітній процес

27. Педагогічний процес є системою, тому що:

- а. він має всі ознаки системи: компоненти, структуру, цілісність, інтегральний результат, зв'язок з іншими системами
- б. поєднує в собі процеси навчання і розвитку
- в. його складовими є дії вихователя та вихованців
- г. він є мистецтвом

28. Професійна придатність учителя – це:

- а. комплекс умінь, які набуваються у процесі здобуття вищої освіти
- б. показник рівня засвоєння вчителем спеціальних знань
- в. необхідний комплекс здібностей, фізичних, нервово-психічних і моральних якостей, що

потрібні для набуття певних робочих функцій і успішної діяльності у сфері освіти
г. компетентність

29. Розумове виховання, фізичне виховання, моральне виховання це:

- а. принципи
- б. методи
- в. напрями
- г. течії

30. Репродуктивному рівню відповідають знання, що...

- а. сприйняті, зафіксовані в пам'яті й можуть бути відтворені в стандартних умовах
- б. застосовуються в стандартних або варіативних умовах
- в. продуктивно застосовуються в змінених, нестандартних ситуаціях, дають змогу учневі знаходити оригінальні шляхи розв'язування задач, проблемних завдань
- г. елементарні уявлення про предмет вивчення

31. Який критерій передбачає засвоєння навчального матеріалу в його логічній послідовності та наступності?

- а. міцність знань
- б. повнота знань
- в. систематичність знань
- г. узагальненість знань

32. Допоміжні навчально-технічні засоби з їхніми специфічними дидактичними функціями називають...

- а. засобами навчання;
- б. технічними засобами навчання.
- в. прийомами навчання
- г. методами навчання

33. Обладнання й апаратура, які застосовують у навчальному процесі з метою підвищення його ефективності – це...

- а. засоби навчання
- б. технічні засоби навчання
- в. прийомами навчання
- г. методами навчання

34. Ефективність застосування методів навчання в сучасній школі значною мірою зумовлена наявністю...

- а. авторської навчальної програми
- б. навчального плану
- в. матеріально-технічних засобів
- г. навчальної програми

35. Зорові, слухові, наочно-слухові, аудіо, візуальні та аудіовізуальні – це технічні засоби навчання, розрізнені за...

- а. видом сприйняття
- б. особливостями використовуваного матеріалу
- в. способом передачі матеріалу
- г. організаційними формами роботи з ними

36. Зазначте рядок, у якому наведено технічні засоби навчання слухової наочності (аудіозасоби).

- а. аудіокасети, CD-диски
- б. друковані засоби, моделі
- в. муляжі
- г. транспаранти, діапозитиви, діафільми

37. Сучасне програмне забезпечення комп'ютерів дає змогу творчо працювати учням, використовуючи текстовий, графічний, музичний та інші редактори. Це характеризує використання комп'ютера у навчальному процесі як...

- а. засобу індивідуалізації навчання
- б. засобу творчої діяльності
- в. засобу заохочення до навчання в ігровій формі
- г. засобу допомоги дітям з дефектами фізичного і розумового розвитку

38. За допомогою комп'ютера можна одержати величезну кількість інформації, яку вчитель може використовувати в навчальному процесі. Це дає змогу використовувати комп'ютер у навчальному процесі як...

- а. джерело інформації
- б. засіб індивідуалізації навчання
- в. засіб оцінювання, обліку та реєстрації знань
- г. засіб творчої діяльності

39. Можливості комунікації дитини із зовнішнім світом, використання спеціальних програм, які беруть до уваги особливості розумової діяльності дитини з особливими потребами, допомагають їй ефективному навчанню, забезпечують умови для використання комп'ютера у навчальному процесі як...

- а. джерела інформації
- б. засобу оцінювання, обліку та реєстрації знань
- в. засобу творчої діяльності
- г. засобу допомоги дітям з дефектами фізичного і розумового розвитку

40. Підготовка вчителя до уроку передбачає:

- а. читання підручників і навчальних посібників, відвідування бібліотеки
- б. усвідомлення значення теми і визначення мети уроку, вибір матеріалу з теми уроку, підготовку плану-конспекту, апробацію підготовленого уроку
- в. написання плану уроку та підготовку презентації
- г. вивчення конспекту уроку напам'ять

41. У сучасній дидактиці уроки класифікують за:

- а. дидактичною метою
- б. способами проведення
- в. засобами навчання
- г. методами навчання

42. Які вимоги до уроку передбачають чіткість навчальних завдань, дотримання освітньої та виховної мети, оптимальність змісту, раціональність методів, дотримання принципів навчання?

- а. організаційні
- б. дидактичні
- в. виховні

г. гігієнічні

43. Ознаками якої форми навчальної роботи учнів є такі характеристики: створені умови для спільного колективного обговорення проблем, виконання завдань, здорової конкуренції, активізації діяльності, орієнтація на середнього учня?

- а. фронтальної
- б. групової
- в. індивідуальної
- г. особистої

44. Чим екскурсія відрізняється від уроку?

- а. екскурсія не жорстко обмежена в часі, на уроці домінують словесні методи навчання, на екскурсії основним змістом є сприймання явищ і предметів у природних умовах
- б. екскурсія не жорстко обмежена в часі, навчальна екскурсія (на відміну від уроку) проводиться тільки в старших класах
- в. урок – це форма навчання, екскурсія – метод навчання, навчальна екскурсія (на відміну від уроку) проводиться тільки в старших класах
- г. урок – це форма навчання, екскурсія – метод навчання, на уроці домінують словесні методи навчання, а на екскурсії основним змістом є сприймання явищ і предметів у природних умовах

45. За якою ознакою найпростіше визначити тип уроку?

- а. за дидактичною метою
- б. за часом, відведеним на досягнення головної мети
- в. за порядком елементів уроку
- г. за діяльністю вчителя

46. Ефективність уроку визначає :

- а. виховна складова
- б. методична складова
- в. проектування
- г. дидактична мета

47. Особливістю інтерактивного навчання є:

- а. групова взаємодія учнів (студентів)
- б. індивідуальне виконання завдання кожним учнем
- в. опосередковане керівництво педагога діяльністю учнів
- г. особистісно зорієнтований підхід до учня (студента)

48. Яка з характеристик індивідуального стилю діяльності вчителя засвідчує його вміння оперативно оцінювати та реагувати на різні ситуації у процесі навчання?

- а. зрілість
- б. стабільність
- в. гнучкість
- г. рефлексивність

49. Навчальна гра – це гра...

- а. за правилами, підпорядкованими досягненню заздалегідь накресленого ігрового результату
- б. яка передбачає постійну зміну правил
- в. із залученням імітаційного моделювання

- г. яка складається з чотирьох етапів;
50. Типи практичних занять за інтерактивною методикою:
- а. заняття “снігова куля”
  - б. екзамен
  - в. семінар
  - г. диспут
51. Кооперативне навчання передбачає:
- а. взаємодію учнів у малих групах
  - б. організацію діалогу
  - в. організацію навчальної діяльності, яка збільшує активність студентів
  - г. організацію системи дистанційного навчання
52. Зміст практично-семінарське заняття за “технікою акваріума” пов’язаний із:
- а. суперечливими підходами, конфліктами, розбіжностями
  - б. заохоченням та покаранням
  - в. обговоренням проблеми кожною групою, щоб дійти згоди
  - г. дискусією
53. Теорія формальної освіти передбачає:
- а. трактування навчання як засобу розвитку здібностей і пізнавальних інтересів учнів, їх уваги, пам’яті
  - б. забезпечення енциклопедичності знань учнів
  - в. вивчення шкільних предметів за вибором учня
  - г. відмову від принципів систематичності та послідовності в старших класах.
54. Проблемно-комплексна теорія передбачає:
- а. трактування навчання як засобу розвитку здібностей і пізнавальних інтересів учнів, їх уваги, пам’яті
  - б. забезпечення профільності навчання
  - в. вивчення шкільних предметів комплексно
  - г. передбачає відмову від принципів систематичності та послідовності в старших класах
55. Що вивчає дидактика? Із запропонованих відповідей виберіть правильну.
- а. дидактика вивчає методи викладання конкретних дисциплін
  - б. дидактика - це наука , що досліджує особливості виховання
  - в. предметом дидактики є методи і засоби навчальної діяльності школярів
  - г. дидактика – це розділ педагогіки, що вивчає теорію та практику навчання та освіти
56. Які питання розглядаються у межах дидактики? Із запропонованих відповідей виберіть правильну
- а. мета і завдання навчання, сутність навчання, зміст освіти, методи навчання, організаційні форми навчання, закономірності та принципи навчання
  - б. мета і завдання виховання, сутність виховання, зміст виховання, методи виховання, організаційні форми виховання, закономірності та принципи виховання
  - в. фактори формування особистості, вікові особливості закономірності розвитку дітей
  - г. мета і завдання управління школою, функції управління, методи управління
57. Закінчіть речення : Розділ педагогіки про навчання і освіти - це
- а. дидактика

- б. школознавство
- в. вікова педагогіка
- г. методика викладання

58. Вкажіть, у якій групі наведені основні категорії дидактики

- а. школа, знання, уміння, підручник, комп'ютер, учитель, вихователь
- б. принципи навчання, розклад уроків, письмове приладдя, учні, навчальні кабінети, методи навчання
- в. навчання, освіта, принципи навчання, методи навчання, форми організації навчання
- г. знання, уміння, характер навчання, технічні засоби навчання, навчальний план, методи і прийоми

59. Назвіть функції процесу навчання. Із запропонованих відповідей виберіть правильну:

- а. освітня, виховна, розвивальна
- б. прогностична, діагностична
- в. прогностична, загальна
- г. універсальна, навчальна

60. Закінчіть речення: Освітня функція навчання передбачає:

- а. оволодіння учнями науковими знаннями у вигляді фактів, понять, законів, теорій та узагальненої картини світу
- б. розвиток сенсорної, вольової, емоційної, мотиваційної сфер особистості
- в. формування комплексу якостей обдарованої особисті
- г. формування світогляду, уявлень, потреб, поглядів, переконань, способів поведінки, ідеалів, формування у культури поведінки

61. Закінчіть речення: Виховна функція навчання передбачає:

- а. оволодіння учнями теоретичними знаннями
- б. оволодіння учнями поняттями, законами
- в. розвиток сенсорної, вольової, емоційної, мотиваційної сфер особистості
- г. формування світогляду, уявлень, потреб, поглядів, переконань, способів поведінки, ідеалів, формування у культури поведінки

62. Закінчіть речення : Розвивальна функція навчання передбачає:

- а. оволодіння учнями науковими знаннями
- б. оволодіння учнями фактами, поняттями, теоремами
- в. формування комплексу якостей особистості
- г. формування світогляду, уявлень, потреб, поглядів, переконань, способів поведінки, ідеалів, формування культури поведінки

63. Назвіть форми чуттєвого пізнання:

- а. відчуття, сприйняття, уявлення
- б. поняття, судження, навички
- в. поняття, судження, умовиводи, відчуття, сприйняття, уявлення
- г. знання, уміння, навички

64. Невід'ємними складниками системи освіти є:

- а. дошкільна, повна загальна середня, позашкільна, спеціалізована, професійна (професійно-технічна), фахова передвища, вища, освіта дорослих, у тому числі післядипломна освіта;
- б. дошкільна, початкова, базова середня

- в. інституційна, індивідуальна, дуальна
- г. очна, заочна, дистанційна

65. Сукупність знань, умінь і навичок, здобутих учителем у процесі навчально-виховної роботи.-це:

- а. педагогічний досвід
- б. соціальний досвід
- в. життєвий досвід
- г. раціоналізаторський досвід

66. Що є рушійною силою навчання? Із запропонованих відповідей виберіть адекватну сутності цього явища:

- а. наявність взаємозаязку між знаннями і незнаннями
- б. протиріччя між бажаннями і знаннями у процесі навчання і є основою рушійної сили
- в. рушійна сила - це рух від початкового рівня знань до бажаного результату
- г. рушійна сила - це результат протиріч між пізнавальними та практичними завданнями і наявним рівнем знань, умінь та навичок

67. Який зміст вкладають у поняття “логіка навчального процесу”. Виберіть правильну відповідь:

- а. логіка навчального процесу - це дотримання правил абстрактного мислення
- б. під логікою навчального процесу варто розуміти оптимально-ефективний шлях руху пізнавальної діяльності від попереднього до потрібного рівня знань, умінь, навичок і розвитку
- в. логіка навчального процесу передбачає організацію пізнавальної діяльності відповідно до законів діалектики
- г. безумовно, логіка навчального процесу ґрунтується на закономірностях і правилах абстрактного мислення

68. Визначте етапи засвоєння знань. Із запропонованих відповідей виберіть правильну.

- а. сприймання. Розуміння. Запам'ятовування. Узагальнення і систематизація. Застосування
- б. розуміння. Запам'ятовування. Узагальнення і систематизація. Застосування. Контроль і самоконтроль
- в. сприймання. Запам'ятовування. Застосування
- г. формулювання мети. Виконання дій та операцій. Контроль і оцінка.

69. Який тип навчання характеризують такі ознаки: Учитель подає навчальний матеріал; учні усвідомлено завчають навчальний матеріал; учні інформують вчителя про рівень своїх знань? Виберіть правильну відповідь.

- а. програмоване навчання
- б. індивідуальне навчання
- в. пояснювально-ілюстративне навчання
- г. проблемне навчання

70. Який тип навчання характеризують такі ознаки: учитель залучає учнів до формулювання задачі та пошуку шляхів її розв'язування; школярі використовують знання на практиці? Виберіть правильну відповідь.

- а. програмоване навчання
- б. індивідуальне навчання
- в. пояснювально-ілюстративне навчання

г. проблемне навчання

71. У чому проявляється взаємозв'язок між навчанням і розвитком? Із запропонованих відповідей виберіть правильну.

- а. навчання і розвиток — процеси взаємообумовлені. Навчання залежить від розвитку, але в свою чергу розвиток стимулюється навчанням
- б. розвиток визначає успіх навчання. Але розвиток не залежить від навчання. Його протікання завчасно визначена біологічними факторами
- в. навчання повною мірою визначається розвитком. Рівень розвитку обумовлює характер і зміст навчання. Але навчання не впливає на розвиток
- г. навчання і розвиток — процеси, незалежні один від одного

72. Який принцип навчання ілюструють ці правила навчання: повторення та закріплення вивченого здійснюйте так, щоб активізувати не тільки пам'ять, але й мислення та почуття учнів.

- а. принцип систематичності та послідовності навчання
- б. принцип міцності знань, умінь і навичок
- в. принцип свідомості і активності навчання
- г. принцип науковості навчання

73. Який принцип навчання ілюструють ці правила навчання: враховуйте стан здоров'я дітей; диференціюйте навчальну роботу залежно від рівня інтелектуального розвитку дітей.

- а. принцип систематичності і послідовності навчання
- б. принцип індивідуалізації навчання
- в. принцип свідомості і активності навчання
- г. принцип науковості навчання

74. Який принцип навчання ілюструють ці правила навчання: спиратися на інтереси учнів і водночас формувати мотиви учіння, серед яких на 1-му місці — пізнавальний інтерес, професійні нахили; систематично створювати у навчанні проблемні ситуації.

- а. принцип доступності навчання
- б. принцип індивідуалізації навчання
- в. принцип свідомості і активності навчання
- г. принцип наочності навчання

75. Комплекс властивостей особистості, що забезпечують самоорганізацію високого рівня професійної діяльності - це:

- а. педагогічна майстерність
- б. педагогічний такт
- в. педагогічна комунікація
- г. педагогічні категорії

76. Елемент педагогічної майстерності, що характеризується як ціннісні орієнтації на себе, на засоби педагогічного впливу, на особистість вихованця і навчально-виховний колектив, на цілі педагогічної діяльності – це:

- а. педагогічна спрямованість особистості викладача
- б. професійні знання
- в. здібності до навчальної діяльності
- г. педагогічна рада

77. Елемент педагогічної майстерності, що характеризується, як знання предмета, методики його викладання, теоретичні основи педагогіки і психології, це :

- а. педагогічна спрямованість особистості викладача
- б. професійні знання
- в. здібності до педагогічної діяльності
- г. педагогічна етика

78. Індивідуально-психологічні особливості, які формуються в діяльності і допомагають її успішному виконанню - це:

- а. педагогічна категорія
- б. професійні знання
- в. здібності до педагогічної діяльності
- г. педагогічний такт

79. Елемент педагогічної майстерності, що характеризується як уміння володіти собою – поставою, мімікою, жестами, пантомімікою; керувати емоційними станами; володіти технікою мови – це:

- а. педагогічну спрямованість особистості викладача
- б. педагогічна етика
- в. професійний імідж
- г. педагогічна техніка

80. Повага до людей, доброзичливість, товаристськість - це приклад:

- а. комунікативних здібностей педагога
- б. перцептивних здібностей педагога
- в. динамічних здібностей педагога
- г. емоційно-почуттєвих здібностей педагога

81. Здібності до педагогічної діяльності, для яких характерна професійна передбачуваність, емпатія, педагогічна інтуїція - це:

- а. сугестивні
- б. перцептивні
- в. акторські
- г. загальні

82. Здібності до педагогічної діяльності, для яких характерна здатність до вольового впливу і логічного переконання - це:

- а. групові
- б. фронтальні
- в. динамічні
- г. колективні

83. Здібності до педагогічної діяльності, для яких характерна здатність володіти собою і вибудовувати педагогічну дію на позитивних почуттях - це:

- а. ораторські
- б. фронтальні
- в. загальні
- г. емоційно-почуттєві

84. Уміння володіти собою – поставою, мімікою, жестами, пантомімікою; керувати емоційними станами – знімати зайве психічне напруження, викликати стани творчого самопочуття; володіти технікою мови – дихання, голосоутворення, дикція, темп мовлення, це вміння, що характерні для:

- а. педагогічної галузі
- б. професійних знань
- в. здібностей до навчання
- г. педагогічної техніки

85. Вміння співпрацювати з кожним учнем і всім класом у процесі вирішення педагогічних завдань – дидактичних, організаторських, контактної взаємодії, стимулювання діяльності вихованців тощо - це вміння, що характерні для:

- а. педагогічної категорії
- б. професійних знань
- в. здібностей до музики
- г. педагогічної техніки

86. Група компонентів, що пов'язана з умінням педагога управляти своєю поведінкою, це – оптимальне управління емоціями, настроєм, прояв соціально-перцептивних здібностей; володіння технікою мови; виразна демонстрація вихованцям певних почуттів, суб'єктивного ставлення до тих чи інших дій вихованців; вміння пізнавати їхній внутрішній душевний стан характеризує:

- а. педагогічну раду
- б. педагогічну техніку
- в. педагогічний досвід
- г. педагогічний стаж

87. Група компонентів, що пов'язана з умінням педагога впливати на особистість вихованця і колектив та розкриває процесуальний бік процесу навчання й виховання: дидактичні, організаційні, конструктивні, комунікативні вміння; технологічні прийоми висування вимог, керування педагогічним спілкуванням тощо - це:

- а. педагогічні уміння
- б. педагогічна техніка
- в. педагогічний досвід
- г. педагогічний імідж

88. Уміння спілкуватися вербально (культура і техніка мовлення) - це компонент:

- а. педагогічної техніки
- б. педагогічного такту
- в. педагогічного досвіду
- г. педагогічного іміджу

89. Уміння спілкуватися невербально (міміка, пантоміміка, зовнішній вигляд) - це компонент:

- а. педагогічної техніки
- б. педагогічного такту
- в. педагогічного досвіду
- г. педагогічного процесу

90. Уміння керувати своїм психофізичним станом (дихання, напруження м'язів, емоції, увага, ува, спостережливість) - це компонент:

- а. педагогічного розділу
- б. педагогічного досвіду
- в. педагогічної техніки
- г. педагогічного процесу

91. Свідоме самостійне регулювання особистістю своєї поведінки, її мотивів і спонукань на основі виявлення відхилень від загальноприйнятих вимог у думках, вчинках, діях, це:

- а. самонавіювання
- б. самопереконавання
- в. самонавчання
- г. самоконтроль

92. Спосіб організації певної педагогічної обстановки, у якій, на основі відповідних фізіологічних і психологічних закономірностей, у студентів з'являються нові думки і почуття, що спонукають їх до гарних вчинків, подолання своїх вад. Як наслідок, вмикаються характерні взаємостосунки між учнем, з одного боку, вихователем і колективом – з іншого, що власне і створює певний виховний ефект - це:

- а. прийом педагогічного впливу
- б. самопереконавання
- в. самосхвалення
- г. самоконтроль

93. Комунікативна взаємодія педагога зі студентами, колегами, спрямована на встановлення сприятливого психологічного клімату, психологічну оптимізацію діяльності і стосунків - це:

- а. професійне педагогічне спілкування
- б. непрофесійне педагогічне спілкування
- в. міжособистісне спілкування
- г. правильної відповіді немає

94. Спілкування, що породжує страх, невпевненість, спричинює зниження працездатності, порушення динаміки мовлення - це

- а. професійне педагогічне спілкування
- б. непрофесійне педагогічне спілкування
- в. педагогічне спілкування
- г. педагогічна культура

95. Спілкування, що ґрунтується на активності педагога та студентів, взаємопроникненні їх у світ почуттів і переживань, готовності прийняти співрозмовника, взаємодіяти з ним - це:

- а. професійне педагогічне спілкування
- б. непрофесійне педагогічне спілкування
- в. невербальна комунікація
- г. міжособистісне спілкування

96. Особистісна орієнтація співрозмовників – готовність бачити і розуміти співрозмовника; самоцінне ставлення до іншого - це :

- а. професійне педагогічне спілкування
- б. непрофесійне педагогічне спілкування
- в. монолог
- г. спілкування

97. Проникнення у світ почуттів і переживань, готовність стати на позицію співрозмовника. Це спілкування за законами взаємної довіри, коли партнери дослухаються один до одного, поділяють почуття, співпереживають - це:

- а. непрофесійне педагогічне спілкування
- б. розповідь

- в. професійне педагогічне спілкування
- г. вимога

98. Тип професійного спілкування, що відповідає критеріям діалогу, забезпечуючи суб'єкт-суб'єктний принцип взаємодії викладача та студентів

- а. педагогічне спілкування
- б. непрофесійне педагогічне спілкування
- в. діалогічне педагогічне спілкування
- г. спілкування

99. Усталена система способів та прийомів, які використовує педагог у взаємодії, це:

- а. педагогічне мовлення
- б. стиль
- в. педагогічний такт
- г. педагогічні засоби

100. Стиль диктату, коли підлеглий розглядається тільки як пасивний виконавець і йому фактично відмовлено у праві на самостійність та ініціативу:

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. діалогічне педагогічне спілкування

101. Стиль, що ґрунтується на глибокій повазі до особистості кожного; засадою для нього є довіра й орієнтація на самоорганізацію, самоуправління особистості та колективу

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. діалогічне педагогічне спілкування

102. Стиль, що характеризується браком стійкої педагогічної позиції; виявляється у невтручанні, низькому рівні вимог, формальному розв'язанні проблем.

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. діалогічне педагогічне спілкування

103. Стиль викладача, при якому він самочинно визначаючи спрямованість діяльності групи, вказує, хто з ким повинен працювати, як мусить робити :

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. діалогічне педагогічне спілкування

104. Стиль викладача, котрий спирається на думку колективу, прагне донести мету діяльності до свідомості кожного студента і залучити всіх до активної участі в обговоренні роботи – називають:

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. діалогічне педагогічне спілкування

105. Стиль викладача, котрий прагне не втручатися у життя колективу, легко піддаючись часто-густо суперечливим впливам – називають:

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. невербальна комунікація

106. Для якого стилю педагогічного спілкування характерні такі форми роботи, як: наказ, вказівка, інструкція, догана:

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. невербальна комунікація

107. Для якого стилю педагогічного спілкування характерні такі форми роботи, як: заохочення, порада, інформація, координація, що розвиває у студентів упевненість у собі, ініціативність:

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. діалогічне педагогічне спілкування

108. Для якого стилю педагогічного спілкування характерні такі форми роботи, що зовні нагадують демократичні, але через відсутність власної активності і зацікавленості, нечіткість програми і брак відповідальності у самого керівника робота йде на самоплив, виховний процес некерований

- а. авторитарний стиль спілкування
- б. демократичний стиль спілкування
- в. ліберальний стиль спілкування
- г. діалогічне педагогічне спілкування

109. Професійно-особистісна якість педагога, що характеризується потребою у спілкуванні, здатністю легко вступати у контакт, викликати позитивні емоції у співрозмовників, відчувати задоволення від спілкування, це:

- а. комунікативність
- б. дискусія
- в. бесіда
- г. розповідь

110. Здатність легко вступати у контакт і відчувати задоволення від процесу комунікації - це:

- а. мудрість
- б. щирість
- в. комунікабельність
- г. знання

111. Метод комунікативного впливу, який передбачає цілеспрямований вплив на свідомість вихованця з метою формування у нього позитивних морально-психологічних рис, спонукання до суспільно корисної діяльності або подолання негативної поведінки - це:

- а. взаємодія
- б. переконання
- в. змагання

г. мудрість

112. Метод комунікативного впливу, для якого характерним є психічний вплив однієї особи на іншу чи групу осіб, розрахований на некритичне сприйняття і прийняття слів, висловлених у них думок і волі, це:

- а. переконання
- б. навіювання
- в. змагання
- г. моралізування

113. Комунікація, що передбачає передачу інформації без використання будь-яких видів усного та писемного мовлення - це:

- а. комунікація
- б. невербальна комунікація
- в. змагання
- г. заохочення

114. Для якого виду комунікації характерні такі функції: посилює емоційну насиченість сказаного; є показником рольових відносин; створює образ вчителя і учня; підтримує оптимальний психологічний клімат на уроці:

- а. заохочення
- б. невербальна комунікація
- в. змагання
- г. доручення

115. Серед засобів невербального спілкування можна виділити наступні основні компоненти:

- а. доручення, книга, зошит
- б. казка, легенда, міф
- в. стенд, дошка, лінійка
- г. міміка, постава, пантоміміка

116. Для якого із компонентів невербального спілкування підходять такі характеристики: чітка, нерозбірлива:

- а. зовнішній вигляд
- б. імідж
- в. дикція
- г. постава

117. Для якого із компонентів невербального спілкування підходять такі характеристики: естетичний, неестетичний:

- а. зовнішній вигляд
- б. міміка
- в. інтонація
- г. контакт очей

118. Для якого із компонентів невербального спілкування підходять такі характеристики: повільний, помірний, швидкий

- а. зовнішній вигляд
- б. темп мови
- в. пантоміміка
- г. тембр голосу

119. Для цього виду постави, як одного із компонентів невербального спілкування підходять такі характеристики: людина намагається закрити передню частину тіла і зайняти якомога менше місця в просторі :

- а. відкрита
- б. закрита
- в. пряма
- г. незалежна

120. Для цього виду постави, як одного із компонентів невербального спілкування підходять такі характеристики: стоячи, людина тримає руки розкриті долонями вгору; сидячи – руки розкинуті, ноги витягнуті:

- а. відкрита постава
- б. закрита постава
- в. пряма постава
- г. сутула постава

121. Рухи тіла, що супроводжують мову, підсилюючи її виразність, це :

- а. зовнішній вигляд
- б. темп мови
- в. імідж
- г. жести

122. Авторитет вчителя – це...

- а. визнання учнями значимості інтелектуального і морального рівня вчителя, його посадових та вікових переваг
- б. визнання учнями значимості інтелектуальних та моральних переваг вчителя
- в. визнання учнями значимості дисциплін, які викладає вчитель
- г. визнання учнями значимості вчителя, його особистісних і професійних якостей

123. Система головних дидактичних вимог до навчання, дотримання яких забезпечує його ефективність, називають...

- а. правилами навчання;
- б. принципами навчання;
- в. засобами виховання;
- г. методами навчання.

124. Окремі вимоги до викладання – це...

- а. правило навчання;
- б. метод заохочення;
- в. засіб навчання;
- г. закономірність навчання.

125. Яким принципом визначається дозування навчального матеріалу для учнів відповідно до їхнього загального розвитку, темпераменту, характеру?

- а. диференціації навчання
- б. емоційності навчання
- в. міцності знань, умінь
- г. систематичності

126. За цією закономірністю процес навчання має бути спрямований на розвиток інтелекту особистості, її творчих здібностей, уміння жити і працювати в соціальному середовищі. На

ефективність процесу навчання впливає стан розвитку економіки та культури в державі, частка національного доходу на розвиток освіти тощо. Яка це закономірність?

- а. зумовленість навчання потребами суспільства
- б. взаємозалежність завдань, змісту, методів і форм навчання в навчальному процесі
- в. взаємозв'язок навчання і реальних пізнавальних можливостей учня
- г. взаємозалежність процесів навчання, освіти, виховання, розвитку особистості

127. Який принцип дидактики реалізується через жвавий, образний виклад навчального матеріалу, мову учителя, його ставлення до школярів, зовнішній вигляд, використання цікавих прикладів, застосування наочності і технічних засобів навчання, створення в учнів почуття виконаного обов'язку?

- а. емоційності навчання
- б. природовідповідності
- в. культуровідповідності
- г. свідомості й активності учнів

128. Дотримання якого принципу вимагає врахування рівня розумового розвитку, знань та умінь, працездатності, пізнавальної та практичної самостійності учнів, їхніх вікових особливостей, пізнавальних інтересів, вольового розвитку учнів, їхнього ставлення до навчання?

- а. диференціації навчання
- б. свідомості й активності учнів
- в. індивідуального підходу до учнів
- г. міцності знань, умінь

129. Сстійкі педагогічні явища, які базуються на повторюваності фактів, навчальних дій і є теоретичною основою принципів навчання, називають...

- а. засобами виховання
- б. принципами навчання
- в. законами навчання
- г. закономірностями навчання

130. Об'єктивні, суттєві, стійкі, повторювані зв'язки між складовими частинами, компонентами процесу навчання

- а. метод
- б. принцип
- в. закон
- г. закономірність

131. Який принцип передбачає тривале збереження в пам'яті набутих знань, умінь і навичок?

- а. емоційності навчання
- б. міцності знань, умінь
- в. доступності навчання
- г. культуровідповідності

132. Під час пояснення нового навчального матеріалу вчитель, залучаючи учнів до активної пізнавальної діяльності, сприяє розумінню ними конкретних виявів узагальненого знання, розвиває здатність підводити конкретні знання до узагальнень. Якого дидактичного принципу дотримується вчитель?

- а. міцності знань, умінь

- б. конкретності та узагальненості знань
- в. диференціації навчання
- г. доступності навчання

133. Об'єктивний, необхідний, загальний і сумісний зв'язок і взаємозв'язок між завданнями, змістом і методами педагогічного процесу та його результатами, що виявляються в зміні знань, умінь, переконань, поведінки вихованців:

- а. принцип виховання
- б. правило навчання
- в. принцип навчання
- г. закон навчання

134. Складну навчальну інформацію учитель повинен викладати майстерно, просто й дохідливо (від простого – до складного). Який це принцип дидактики?

- а. диференціації навчання
- б. міцності знань, умінь
- в. свідомості й активності учнів
- г. доступності навчання

135. Пояснюючи нову тему, вчитель використовує різноманітний дидактичний матеріал, моделі та інші засоби, що сприяє розумовому розвитку учнів. Якого принципу дидактики дотримується вчитель?

- а. диференціації навчання
- б. доступності навчання
- в. свідомості й активності учнів
- г. наочності

136. Швидкість знаходження варіативних способів застосування осягнутих знань за зміни ситуації – це...

- а. гнучкість знань
- б. міцність знань
- в. глибина знань
- г. правильної відповіді немає

137. Який принцип в умовах диференційованої предметної системи навчання забезпечує формування єдиної, цілісної наукової картини знань, виключає дублювання, сприяє економії навчального часу?

- а. диференціації навчання
- б. міцності знань, умінь
- в. емоційності навчання
- г. свідомості й активності учнів

138. .... – це такий компонент логічної структури педагогічної науки, що відображає об'єктивні, внутрішні, суттєві і порівняно стійкі зв'язки педагогічних явищ, сприяє науковому управлінню навчальною і виховною діяльністю, передбаченню результатів управлінського рішення, спрямованого на оптимізацію змісту, форм і методів цієї діяльності (вставте категорію).

- а. метод виховання
- б. принцип навчання
- в. закон навчання
- г. закономірність навчання

139. Який принцип вимагає включення в засоби навчання науково перевірених знань, які відповідають сучасному рівню розвитку науки?

- а. міцності знань, умінь
- б. науковості
- в. природовідповідності
- г. свідомості й активності учнів

140. Який принцип вимагає запам'ятовування навчального матеріалу у поєднанні з вивченим раніше.

- а. міцності знань, умінь
- б. культуровідповідності
- в. емоційності навчання
- г. самоврядування

141. Який принцип передбачає точність, доказовість і повноту знань?

- а. ґрунтовності
- б. наочності
- в. природовідповідності
- г. свідомості й активності учнів

142. Двосторонній процес взаємопов'язаних діяльностей учителя і учнів, спрямований на оволодіння учнями системою знань з основ наук, умінь і навичок їхнього практичного застосування, розвиток творчих здібностей учнів, називають...

- а. процесом розвитку
- б. процесом учіння
- в. навчальним процесом
- г. процесом навчання

143. Цей компонент відображає процесуальну суть навчання і реалізується за допомогою оптимальних методів, засобів і форм організації викладання й учіння.

- а. операційно-діяльнісний
- б. контрольнo-регульовальний
- в. оцінно-результативний
- г. цільовий

144. Який компонент містить методи контролю, самоконтролю і взаємоконтролю, якими користується вчитель під час викладання нового матеріалу?

- а. стимуляційно-мотиваційний
- б. операційно-діяльнісний
- в. контрольнo-регульовальний
- г. оцінно-результативний

145. Важливою характеристикою... компонента навчання є чітко визначені педагогом завдання навчання, розвитку та виховання

- а. стимуляційно-мотиваційного
- б. оцінно-результативного
- в. змістового
- г. цільового

146. Процес засвоєння знань починається із...

- а. зазубрювання
  - б. сприймання
  - в. заучування
  - г. розуміння
147. Нуклеарна сім'я складається з:
- а. Подружжя
  - б. подружжя і дітей
  - в. подружжя, дітей і прабатьків
  - г. одного з подружжя та його батьків
148. Згідно з поглядами сучасних дослідників, професійне самовизначення - це:
- а. активний і свідомий пошук людиною можливостей реалізації себе у професії, що триває упродовж усього життя
  - б. процес адаптації до обраної професії
  - в. кар'єрний ріст
  - г. процес пізнання своїх нахилів та здібностей
149. Здатність сімейної системи адаптуватися до змін зовнішньої і внутрісімейної ситуації є ознакою:
- а. сумісності подружжя
  - б. сімейної гнучкості
  - в. комплементарності ролей подружжя
  - г. закритої сімейної системи
150. В якому із перелічених визначень охарактеризовано стиль суперництва?:
- а. Один опонент йде на поступки іншому заради ефективного вирішення конфлікту.
  - б. Кожен опонент співпрацює з іншим і йде на взаємні поступки заради вирішення конфлікту.
  - в. Кожен із опонентів прагне перемогти і вступає у боротьбу, турбуючись лише про свої інтереси.
  - г. Учасник конфлікту прагне ухилитися від обговорення проблемних питань, щоб не ускладнювати стосунки.
151. Група, до якої індивід відносить себе психологічно, і на цінності й норми якої він орієнтується:
- а. референтна
  - б. мала соціальна
  - в. велика соціальна
  - г. професійна
152. Визначення якого терміну подано: "Вербальні чи невербальні компоненти поведінки особистості чи групи, які сприяють виникненню і розвитку конфлікту"?:
- а. конфліктогени
  - б. конфлікт
  - в. стратегії поведінки опонентів
  - г. конфліктна ситуація
153. Соціально-психологічний клімат колективу визначають як:
- а. вид взаємодії особистості із соціальним середовищем
  - б. домінуючий відносно стійкий психічний настрій колективу

- в. відносно стійкий і спрощений образ соціального об'єкта
- г. спеціально організований вербальний вплив

154. Конформна поведінка – це:

- а. ситуативна поведінка індивіда в умовах конкретного групового тиску
- б. прагматична поведінка індивіда в групі
- в. імпульсивна поведінка індивіда у групі
- г. демонстративна поведінка індивіда в умовах конкретного групового тиску

155. Схильність особи піддаватися думці групової більшості, реальному чи уявному тиску групи – це:

- а. позитивізм
- б. плюралізм
- в. конформізм
- г. попустительство

156. Афіліація – це:

- а. потреба у спілкуванні
- б. потреба у безпеці
- в. потреба у саморозвитку
- г. потреба професійному зростанні

157. В патріархальній сім'ї:

- а. Подружжя мають рівні права
- б. Провідна роль належить батькові
- в. Провідна роль належить матері
- г. Провідна роль належить дітям

158. Про який з механізмів взаєморозуміння в процесі спілкування йде мова: усвідомлення індивідом того, як його сприймають або усвідомлюють інші індивіди або групи, роздуми, аналіз власного психічного стану?:

- а. стереотипізація
- б. ідентифікація
- в. рефлексія
- г. емпатія

159. Зосередженість індивіда тільки на власних інтересах і переживаннях, що спричинює його нездатність зрозуміти іншу людину як суб'єкта взаємодії та самодостатню особистість:

- а. ідентифікація
- б. рефлексія
- в. стереотипізація
- г. егоцентризм

160. Дайте визначення поняттю "спілкування":

- а. обмін інформацією між індивідами з метою передачі культурних цінностей та суспільного досвіду міжособистісна і міжгрупова взаємодія спрямована на узгодження та об'єднання зусиль з метою налагодження взаємин і досягнення загального результату
- б. інформація яка в міжіндивідуальних контактах передається від однієї живої істоти до іншої і відображає її внутрішні і зовнішні стани
- в. взаємодія за допомогою невербальної комунікації
- г. всі відповіді правильні

161. Який чинник підвищує точність сприймання інформації:
- а. зворотний зв'язок
  - б. узгодженість дій
  - в. інтуїція
  - г. гострота погляду
162. Комунікативні бар'єри спілкування – це:
- а. психологічні перешкоди, що виникають на шляху отримання інформації;
  - б. організований вплив, при передачі інформації, спрямований на підвищення якості сприймання шляхом впливу на емоційний стан;
  - в. відхилення від норм взаємодії, які прийняті в суспільстві і відповідають стандартам.
  - г. усі відповіді вірні
163. Одиницею передачі інформації є:
- а. комунікативний елемент
  - б. комунікативний акт
  - в. комунікативний процес
  - г. комунікативні дії
164. Соціальна перцепція це:
- а. процес соціального пізнання, що полягає в сприйманні і розумінні людиною себе як особистості, інших людей, соціальних подій і соціальної реальності загалом
  - б. соціальний процес антиципації і прогнозування
  - в. соціальне моделювання у просторі образів подій
  - г. жодної правильної відповіді немає
165. Соціальна перцепція як досить складний феномен на практиці реалізується опосередковано, тобто через специфічні психологічні механізми, зокрема :
- а. стереотипізацію, ідентифікацію, рефлексію, емпатію, каузальну атрибуцію
  - б. моделювання, включення, маніпулювання, емпатію
  - в. ресоціалізацію, соціалізацію, деперсоналізацію, рефлексію
  - г. жодної правильної відповіді немає
166. Каузальна атрибуція – це:
- а. усвідомлення індивідом того, як він сприймається партнером по спілкуванню
  - б. інтерпретація необхідної суб'єкту інформації шляхом приписування партнеру по взаємодії можливих почуттів, причин і мотивів поведінки
  - в. особливий спосіб розуміння іншої людини, коли домінує емоційне сприйняття її внутрішнього світу
  - г. зосередження індивіда тільки на власних інтересах та переживаннях
167. Інтерактивна функція спілкування виявляється:
- а. в організації людьми взаємних дій, спрямованих на реалізацію спільної діяльності, у досягненні певної спільної мети
  - б. у впливі на інших людей;
  - в. в обміні та передаванні інформації
  - г. у пізнаванні фізичних, психологічних та індивідуальних особливостей співрозмовника
168. Ефект соціального сприймання, який реалізується як тенденція високо оцінювати інших людей за шкалою позитивних і низько – за шкалою негативних характеристик це:

- а. поблажливості
- б. пріоритету
- в. первинності
- г. лаконічності

169. Ефект соціального сприймання в якому остання найновіша інформація стає найбільш значущою:

- а. первинності
- б. новизни
- в. ореолу
- г. пріоритету

170. Комунікативна сторона спілкування – це:

- а. обмін інформацією
- б. взаємодія
- в. сприймання один одного
- г. всі відповіді неправильні

171. Поняття "професійне вигорання особистості" найбільше пов'язують із діяльністю у системі:

- а. Людина – людина
- б. Людина – машина
- в. Людина – знакова система
- г. Людина – художній образ

172. Інформаційно-комунікативна функція спілкування полягає у:

- а. передбачає встановлення контакту як стану взаємної готовності до прийому і передавання повідомлення та підтримання взаємозв'язку під час взаємодії
- б. охоплює процеси формування, передавання та прийому інформації
- в. полягає в регулюванні не тільки власної поведінки особистості, а й поведінки інших людей і реагуванні на їхні дії
- г. характеризує емоційну сферу людини, в якій виявляється її ставлення до навколишнього середовища, в тому числі й соціального

173. Афективно-комунікативна функція спілкування:

- а. охоплює процеси формування, передавання та прийому інформації
- б. характеризує емоційну сферу людини, в якій виявляється її ставлення до навколишнього середовища, в тому числі й соціального
- в. полягає в регулюванні не тільки власної поведінки особистості, а й поведінки інших людей і реагуванні на їхні дії
- г. полягає у пристосуванні людини до умов середовища

174. Соціальна установка це:

- а. стан психологічної готовності та готовності нервової системи особи до дій з об'єктами та ситуаціями
- б. орієнтація індивіда на інших
- в. поведінка, яка відхиляється від норми
- г. певні правила, стандарти поведінки, вироблені групою для забезпечення спільної діяльності її членів

175. Поведінка людини в натовпі:

- а. залишається такою ж, яка властива їй зазвичай
  - б. змінюється лише в окремих випадках
  - в. не змінюється лише в окремих випадках
  - г. змінюється, відрізняється від тієї, що властива їй зазвичай
176. Положення суб'єкта в системі міжособистісних взаємин, яке визначає його права та обов'язки і пов'язане із рівнем його престижу та авторитету в групі, характеризується поняттям:
- а. статус особистості
  - б. роль особистості
  - в. позиція особистості
  - г. ранг особистості
177. Серед стихійних груп в соціально-психологічній літературі найчастіше виділяють:
- а. натовп, зібрана публіка, незібрана публіка
  - б. натовп, маса, публіка
  - в. маса, зібрана публіка, незібрана публіка
  - г. натовп, публіка, зібрання
178. Усвідомлення індивідом національної належності, специфічних рис власної нації, ставлення до національних цінностей – це:
- а. національна самосвідомість
  - б. національний характер
  - в. ментальність
  - г. національні почуття
179. Конфлікт - це:
- а. психологічні перешкоди, що виникають у процесі спілкування
  - б. зіткнення значущих, конкуруючих, несумісних чи протилежних поглядів, потреб інтересів і дій індивідів та їх груп
  - в. форма стандартизованої масової поведінки людей, що виникає стихійно під впливом домінуючих у суспільстві настроїв, смаків, захоплень
  - г. емоційний стан, різновид поведінки великої сукупності людей на основі дефіциту або надлишку інформації, загрозливого впливу зовнішніх умов і страху
180. Комунікативні бар'єри це:
- а. психологічні перешкоди, що виникають на шляху отримання інформації
  - б. організований вплив, при передачі інформації, спрямований на підвищення якості сприймання шляхом впливу на емоційний стан
  - в. відхилення від норм взаємодії, які прийняті в суспільстві і відповідають стандартам
  - г. усі відповіді вірні
181. Найбільш відомі такі стилі керівництва і лідерства:
- а. авторитарний, діловий, конструктивний, конформістський
  - б. авторитарний, демократичний, ліберальний
  - в. наступальний, попустительський, невтручання
  - г. домовляння, демократичний, конформний
182. Авторитарному стилю керівництва відповідають такі характеристики:
- а. колегіальне прийняття рішення, складання перспективного плану, невтручання в роботу колективу
  - б. одноосібне прийняття рішень, жорстка система санкцій і покарань, ієрархічність

- управління
- в. Чіткість і постановці цілей, мотивування премією працівників
  - г. невтручання в роботу підрозділу
183. В егалітарній сім'ї:
- а. Подружжя мають рівні права
  - б. Провідна роль належить батькові
  - в. Провідна роль належить матері
  - г. Провідна роль належить чоловікові
184. Оберіть твердження, яке відображає позитивні функції конфліктів у групі:
- а. виступають перешкодою здійсненню змін і впровадженню нового
  - б. відкривають недоліки, суперечності у життєдіяльності групи, показують справжні погляди, переконання учасників групи
  - в. деструктивне вирішення конфлікту приводить до групової поляризації
  - г. погіршення соціально-психологічного клімату групи, зниження ефективності її діяльності
185. Неспівпадіння гендерної ідентичності індивіда з його статтю називається:
- а. гендерна дисфорія
  - б. сексуальний розлад
  - в. андрогінність
  - г. маскулінність
186. Індивідуальна здатність особи залежно від конкретних ситуативних умов діяти водночас по-жіночому і по-чоловічому називається:
- а. маскулінність
  - б. фемінність
  - в. андрогінність
  - г. стать
187. Адекватна гендерна ідентичність характеризується:
- а. негативним ставленням до своєї статевої приналежності, що породжує відчуття незручності і незадоволеності, а тому викликає бажання змінити свою стать на протилежну
  - б. повною задоволеністю власною статевою приналежністю з розумінням її переваг та можливостей, а також відсутністю бажання її змінювати
  - в. задоволеністю власною статевою приналежністю, але без непохитного бажання належати саме до цієї статі. Разом із цим, бажання змінити стать відсутнє
  - г. відсутністю задоволеності власною статевою приналежністю та не сформованістю розуміння особливостей і можливостей свого гендеру
188. Який механізм регулювання соціальної поведінки описує ситуацію, коли людина діє відповідно до очікувань співгромадян, оскільки бажає отримати їхню підтримку та прийняття?:
- а. соціальний стимул
  - б. соціальний контроль
  - в. соціальна фасилітація
  - г. соціальне пристосування
189. Назвіть ознаки девіантної поведінки у підлітків:
- а. стають причиною частих конфліктів з друзями і близькими

- б. сприяють зниженню успішності в школі
  - в. знижують самооцінку і породжують комплекси
  - г. всі відповіді вірні
190. Внутрігрупові конфлікти це :
- а. порушення (дисгармонія) міжособистісних відносин у групі, руйнація рівноваги між структурами групи (комунікативною, статусною, рольовою, владною)
  - б. суперечність між очікуваннями або вимогами окремої особистості й сформованими в групі нормами, цінностями, особливостями поведінки, способами виконання поставлених цілей, завдань
  - в. переживання власних емоційних станів у зв'язку з почуттями іншої людини
  - г. жодної правильної відповіді немає
191. Професійна реалізація особистості на її життєвому шляху передбачає такі основні етапи:
- а. професійне самовизначення, творчість, активність, фахове зростання і розвиток компетенцій
  - б. професійне становлення в обраній сфері діяльності, ініціативність, адаптація і самореалізація
  - в. професійне самовизначення, професійне становлення в обраній сфері діяльності, фахове зростання і розвиток компетенцій
  - г. професійний інтерес, професійне становлення в обраній сфері діяльності, фахове зростання і саморозкриття

Основний рівень. 3. Методи дослідження у педагогіці та психології

1. Слово "метод"
  - а. німецького походження
  - б. грецького походження
  - в. українського походження
  - г. італійського походження
2. Грецьке слово "метод" у перекладі означає:
  - а. володіння технікою мовлення
  - б. вміння щось робити
  - в. любов до науки
  - г. шлях до чого-небудь
3. Поняття "метод" завжди відповідає на запитання:
  - а. як?
  - б. через що?
  - в. чому?
  - г. де?
4. Шляхи, способи, за допомогою яких педагогіка нагромаджує факти, систематизує та аналізує їх, створює наукові теорії, течії, напрями- це:
  - а. розвиток
  - б. принципи виховання
  - в. еволюція
  - г. методи науково-педагогічного дослідження
5. Різноманітні методи науково-педагогічного дослідження можна поділити на такі основні групи:

- а. словесні, наочні, практичні
  - б. індивідуальні, фронтальні
  - в. анкетування, ранжування, педагогічне спостереження
  - г. методи емпіричного дослідження (пізнання педагогічного досвіду, методи теоретичного дослідження і методи математичної статистики)
6. До групи статистичних методів належать такі:
- а. спостереження, опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування), тестування, рейтинг, вивчення продуктів діяльності досліджуваних (письмових, графічних, творчих і контрольних робіт), вивчення й узагальнення педагогічного досвіду, педагогічний експеримент
  - б. методи контролю, спостереження, експеримент
  - в. метод проєктування, а також різні процедури логічного мислення: аналіз (розчленовування на частини), синтез, класифікація, типологізація, абстрагування, порівняння, узагальнення
  - г. реєстрація, ранжування, шкалування, кореляція
7. До групи методів теоретичного дослідження належать такі:
- а. проєктування, дискусія, бесіда
  - б. словесні, наочні, практичні, ілюстрування, демонстрування
  - в. спостереження, опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування), тестування, рейтинг, вивчення продуктів діяльності досліджуваних (письмових, графічних, творчих і контрольних робіт), вивчення й узагальнення педагогічного досвіду, педагогічний експеримент
  - г. метод моделювання, а також різні розумові процедури логічного мислення: аналіз (розчленовування на частини), синтез, класифікація, типологізація, абстрагування, порівняння, узагальнення
8. До групи соціологічних методів належать такі:
- а. моделювання, дедукція, рейтинг
  - б. словесні, наочні, практичні, ілюстрування, демонстрування
  - в. анкетування, інтерв'ювання, рейтинг
  - г. аналіз, синтез, класифікація, типологізація, абстрагування, порівняння, узагальнення
9. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується, як цілеспрямоване, планомірне сприймання і фіксування педагогічних явищ тобто це метод пізнання педагогічного процесу на основі сприйняття його явищ органами відчуття з одночасною первинно обробкою отриманого матеріалу у свідомості дослідника, - це:
- а. анкетування
  - б. педагогічне моделювання
  - в. спостереження
  - г. ділова гра
10. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується як вільний діалог між дослідником та досліджуваним на певну тему, - це:
- а. бесіда
  - б. проєктування
  - в. спостереження
  - г. аналіз
11. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується як бесіда з

регламентованим характером (одностороння бесіда), що відбувається на основі завчасно складених запитань, під час якої одна сторона задає запитання, а інша тільки відповідає на них, - це:

- а. бесіда
- б. спостереження
- в. інтерв'ю
- г. моделювання

12. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується як письмове опитування за допомогою попередньо складених письмових запитань. Воно дозволяє одночасно опитати велику кількість осіб, - це:

- а. анкетування
- б. тестування
- в. соціометрія
- г. опитування

13. Метод дослідження міжособистісних стосунків у групі - це:

- а. спостереження
- б. аналіз
- в. тестування
- г. соціометрія

14. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується як науково організований та поставлений дослід у штучно створених дослідником умовах,- це:

- а. педагогічний експеримент
- б. спостереження
- в. опитування
- г. синтез

15. Метод науково-педагогічного дослідження, суть якого полягає у імітації (наслідуванні) реально існуючих об'єктів, фактів, явищ шляхом створення спеціальних аналогів, моделей :

- а. педагогічний експеримент
- б. рольова гра
- в. спостереження
- г. моделювання

16. Методи, які необхідні для опрацювання отриманих даних та встановлення кількісних залежностей між досліджуваними явищами. Вони підвищують надійність висновків, дають підстави для теоретичних узагальнень (визначення середнього арифметичного тощо):

- а. тестування
- б. методи математичної статистики
- в. бесіда
- г. опитування

17. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується як мислительний та практичний розподіл педагогічного об'єкта, явища на окремі складові елементи(частини, сторони) та вивчення і розгляд кожного елементу як єдиного цілого:

- а. дедукція
- б. методи математичної статистики
- в. аналіз

г. проєктування

18. Метод науково-педагогічного дослідження, що характеризується як мисленнєве або практичне об'єднання окремих елементів педагогічного об'єкту у єдине ціле:

- а. моделювання
- б. тестування
- в. аналіз
- г. синтез

19. Метод виявлення визначених якостей особистості й інтенсивності їх виразності за допомогою серії іспитів (питань, задач, ситуацій тощо), тобто це спосіб психологічної діагностики, що використовує стандартизовані запитання і завдання, які мають визначену шкалу значень

- а. тестування
- б. педагогічне моделювання
- в. диспут
- г. моделювання

20. Одним із різновидів бесіди як методу науково-педагогічного дослідження є:

- а. індукція
- б. інтерв'ю
- в. тестування
- г. спостереження

21. Метод оцінки педагогічного явища, якогось елемента освітнього процесу, людини тощо (будь-чого) компетентними суддями (експертами):

- а. дедукція
- б. рейтинг
- в. ігрова діяльність
- г. спостереження

22. Цей метод науково-педагогічного дослідження іноді називають методом експертної оцінки:

- а. рейтинг
- б. синтез
- в. аналіз
- г. моделювання

23. Термін "експеримент" у перекладі з латини означає:

- а. щастя, удача
- б. захоплення, бесіда
- в. розвиток, виховання, освіта
- г. дослід, спроба

24. Дослідна діяльність з метою вивчення причинно-наслідкових зв'язків у педагогічних явищах, що припускає дослідне моделювання педагогічного явища та умов його перебігу; активний вплив дослідника на педагогічне явище; вимірювання результатів педагогічного впливу цієї взаємодії, - це:

- а. рейтинг
- б. експеримент
- в. анкетування
- г. тестування

25. Метод науково-педагогічного дослідження, що дає можливість довідатись, які сторони і проблеми вже добре досліджено в галузі педагогіки, з яких ведуться наукові дискусії, що застаріло, а які питання ще не вирішено:
- а. диспут
  - б. експеримент
  - в. вивчення літературних джерел
  - г. тестування
26. Метод, що припускає рух думки дослідника від окремих суджень до загального висновку, - це:
- а. індукція
  - б. експеримент
  - в. моделювання
  - г. синтез
27. Метод, що припускає рух думки дослідника від загального судження до окремого висновку, - це:
- а. проектування
  - б. дедукція
  - в. Педагогічне спостереження
  - г. аналіз наукових джерел
28. Методи, за допомогою яких визначають середні величини одержаних показників: середнє арифметичне (наприклад, визначення кількості помилок у перевірних роботах контрольної та експериментальної груп):
- а. статистичні методи
  - б. спостереження
  - в. анкетування
  - г. моделювання
29. Із запропонованих варіантів оберіть методи науково-педагогічного дослідження:
- а. експеримент, бесіда, моделювання
  - б. знання, уміння, навички
  - в. сурдопедагогіка, освіта, соціальна педагогіка
  - г. формування, етнопедагогіка , педагогіка
30. Метод науково-педагогічного дослідження, для якого характерним є зіставлення одержаних результатів з цілями, що намічалися :
- а. експеримент
  - б. бесіда
  - в. диспут
  - г. порівняння
31. Метод науково-педагогічного дослідження, суть якого полягає у логічному розподілі фактів, даних, явищ тощо за якоюсь однією ознакою, притаманною для цієї групи :
- а. синтез
  - б. експеримент
  - в. класифікація
  - г. анкетування
32. Анкети поділяють на:

- а. відкриті, закриті
  - б. констатувальні, експериментальні
  - в. творчі, формуючі
  - г. експериментальні, творчі
33. Методи науково-педагогічного дослідження: бесіда, інтерв'ю, анкетування входять у групу:
- а. методи математичної статистики
  - б. методи вивчення нормативних та інструктивно-методичних документів з досліджуваної проблеми
  - в. методи аналізу шкільної (вузівської), вчительської й учнівської документації
  - г. методи опитування
34. Теоретичне дослідження це:
- а. Дослідник безпосередньо працює з теоретичним матеріалом (ідеї, теорії, гіпотези) і результатом його діяльності є гіпотези, умовиводи, закономірності, закони і теорії
  - б. Дослідження проводяться з метою отримання знань, які мають бути використані для вирішення конкретної практичної задачі
  - в. Дослідження проводяться в рамках окремої науки (в даному випадку — психології) чи її галузі
  - г. Дослідження проводяться з метою отримання знань про природу
35. Дослідження спрямовані на пізнання реальності без урахування практичного ефекту від застосування знань називають:
- а. Монодисциплінарними
  - б. Фундаментальними
  - в. Комплексними
  - г. Об'ємними
36. Лабораторний експеримент, або штучний експеримент у психології це:
- а. Вид експерименту, який проводиться в штучно створених умовах і в якому по мірі можливості забезпечується взаємодія досліджуваних суб'єктів лише з тими факторами, які цікавлять експериментатора. Досліджуваними суб'єктами вважаються випробовувані або група випробовуваних, а цікавлять дослідника фактори називають стимулами
  - б. Дослідження вимагають участі фахівців різних областей і проводяться на стику декількох наукових дисциплін. До цієї групи можна віднести генетичні дослідження, дослідження в області інженерної психофізіології, а також дослідження на стику етнопсихології і соціології
  - в. Дослідження спрямовані на пізнання реальності без урахування практичного ефекту від застосування знань
  - г. Дослідження проводяться в цілях спростування існуючої теорії, моделі, гіпотези, закону і ін.
37. Природний експеримент:
- а. Проводиться в звичайних життєвих умовах; при цьому експериментальному впливу піддаються умови, в яких протікає діяльність, що вивчається, сама ж діяльність піддослідного спостерігається в її природному виявленні. Експеримент поєднує в собі позитивні якості спостереження і лабораторного експерименту, однак порівняно з останнім є менш точним і в багатьох випадках має доповнюватися ним:
  - б. Спроба вирішення проблеми, яку ніхто не ставив або не вирішував подібним методом
  - в. Дослідження спрямовані на виявлення одного, найсуттєвішого, на думку дослідника, аспекту реальності

- г. Дослідження проводяться в цілях спростування існуючої теорії, моделі, гіпотези, закону і ін.
38. Компоненти класичного експериментального дослідження:
- а. Дослідник, досліджуваний, залежна та незалежна змінна, додаткові змінні, побічні змінні
  - б. Дослідник, залежна та незалежна змінна, додаткові змінні, побічні змінні, експериментальний план
  - в. Дослідник, досліджуваний, залежна та незалежна змінна, додаткові змінні, побічні змінні, ефекти спілкування, артефакти
  - г. Дослідник, досліджуваний
39. Який перелік термінів відображає основні стратегії побудови експериментальних груп:
- а. Рандомізація, попарний відбір, рандомізація з виділенням страт, залучення реальних груп, моделювання, репрезентативне моделювання.
  - б. Елімінація зовнішніх змінних, константність умов, наближене моделювання; балансування, контрбалансування, константність умов, наближене моделювання.
  - в. Рандомізація, репрезентативне моделювання, зовнішня валідність, внутрішня валідність, статистична валідність.
  - г. Рандомізація, попарний відбір, рандомізація з виділенням страт
40. Експеримент як один з основних методів загально-психологічних досліджень – це:
- а. усвідомлення й осмислення суб'єктом змісту тих своїх психічних феноменів, які вивчаються, і повідомлення про цей зміст
  - б. виявлення психологічних фактів та інтерпретація їх за допомогою наукових положень
  - в. умисне цілеспрямоване сприймання та фіксація зовнішніх проявів психічних феноменів
  - г. штучне створення умов, за яких психічний феномен виявляє, демонструє ті свої властивості, котрі вивчаються
41. Соціометрія – це метод оцінки:
- а. успішності спілкування
  - б. міжособистісних стосунків у групі
  - в. комунікації різних сторін переговорів
  - г. формування враження про соціальні об'єкти
42. Соціометрія – це:
- а. соціально-психологічний метод, який використовується для оцінки міжособистісних емоційних зв'язків у групі;
  - б. психічна здібність особистості до встановлення симпатичних контактів;
  - в. вид лабораторного експерименту, який застосовується практичними психологами в школі;
  - г. здібність психіки до відновлення.
43. Метод, основне завдання якого є опитування кожного члена малої групи з метою визначення соціально-важливих зв'язків є:
- а. експеримент
  - б. спостереження
  - в. опитування
  - г. соціометрія

44. Контент-аналіз – це:

- а. спосіб перекладу в кількісні показники текстової інформації з подальшою статистичною її обробкою
- б. виявлення і дослідження характеристик інформації, яку містять тексти і мовні повідомлення
- в. усі відповіді вірні
- г. використання певних стандартизованих процедур, що забезпечують формалізацію та вимір досліджуваних ознак, що дозволяє робити професійні висновки про характер і особливості досліджуваного об'єкта

45. Яка інформація у психологічному дослідженні вважається документальною?:

- а. будь-яка інформація, зафіксована в друкованому чи рукописному тексті, на магнітній стрічці, фото-, кіноплівці чи інших носіях
- б. лише офіційні матеріали (нормативно-правові акти, статистичні та відомчі дані тощо)
- в. лише результати досліджень
- г. лише наукові публікації

46. Автобіографія, особові картки, характеристики, заяви, анкети, скарги є документами:

- а. особистими
- б. безособовими
- в. офіційними
- г. цільовими

47. Рандомізація - це:

- а. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції за індивідуальними побажаннями дослідника
- б. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції за їх власним бажанням
- в. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції за вказівкою керівництва
- г. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції випадковим чином, за певною методикою

48. Парний відбір, це:

- а. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції випадковим чином і по двоє
- б. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції попарно, за значущими показниками та розподіл пари у експериментальну і контрольну групу за методом рандомізації
- в. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції близнюків, щоб досліджувати пари
- г. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції молодих сімей, щоб досліджувати пари за допомогою рандомізації

49. В основі типології експерименту на лабораторний, природний, польовий лежить критерій:

- а. спосіб організації експерименту
- б. Характер впливу
- в. Дослідницька мета
- г. Відповідність реальності

50. Залежна змінна це:

- а. Параметри вербальної чи невербальної поведінки досліджуваного які служать показником впливу незалежної змінної і є ціллю дослідження у конкретному експерименті
- б. Змінна яка залежить від експериментатора і є побічним впливом у експерименті
- в. Цілеспрямований експериментальний вплив, яким маніпулює дослідник з метою виявити якісь зміни залежної змінної
- г. Це змінна яка виникає у експерименті і від неї залежить чистота експерименту

Основний рівень. 2. Історія і теорія педагогіки та психології

1. Автором слів : "Педагогіка- не наука, а мистецтво- найпоширеніше, найскладніше, найвище й найнеобхідніше з усіх мистецтв" є:

- а. В.О.Сухомлинський
- б. Я.А.Коменський
- в. Дж.Локк
- г. К.Д.Ушинський

2. Завдяки кому із відомих педагогів педагогіка виокремилась у самостійну науку:

- а. Ж.Ж.Руссо
- б. Я.А.Коменський
- в. Дж.Локк
- г. А.Дістервег

3. Перші педагогічні теорії, що зародились у Стародавній Греції, належать:

- а. Я.А.Коменському
- б. А.Дістервегу
- в. Езопу
- г. Сократу, Платону, Арістотелю

4. Автор концепції "табула раса" (чиста дошка), котрий вважав, що у людей немає ніяких вроджених ідей і їхня поведінка, думки і почуття формуються під впливом зовнішнього середовища:

- а. Платон
- б. Дж.Локк
- в. Й.Г.Песталоцці
- г. Ж.Ж.Руссо

5. Прихильник біогенетичної концепції, котрий вважав, що розвиток особистості відбувається як розгортання успадкованої програми, закладеної в генах.

- а. І.Франко
- б. Дж.Локк
- в. С. Холл
- г. С.Русова

6. Представник концепції біхевіоризму, який вважав, що розвиток особистості визначається навколишнім середовищем, а більшість форм поведінки набувається шляхом науціння - де науціння є процесом зміни поведінки індивіда внаслідок набуття особистого досвіду чи вправляння:

- а. Й.Г.Песталоцці
- б. Дж.Локк
- в. Я.А.Коменський

г. Дж. Уотсон

7. Автор теорії конфронтації двох факторів розвитку особистості котрий у структурі особистості виділяв три сфери : несвідоме Ід ("Воно"); свідоме Его ("Я") надсвідоме Супер-Его ("Над –Я").

- а. З.Фрейд
- б. Дж.Локк
- в. К.Ушинський
- г. Г.Сковорода

8. Прихильник теорії конвергенції, котрий вважав, що психічний розвиток – це не просте виявлення вроджених властивостей і не просте сприйняття зовнішніх впливів. Це результат конвергенції внутрішніх задатків із зовнішніми умовами життя:

- а. З.Фрейд
- б. В.Штерн
- в. С. Холл
- г. Г.Сковорода

9. Його називають "вчителем-добротворцем", представником гуманістичної педагогіки. Він є автором творів "Серце віддаю дітям", "Народження громадянина"

- а. П.Юркевич
- б. А.Макаренко
- в. В. Сухомлинський
- г. М.Драгоманов

10. Хто першим обґрунтував урок як форму організації навчальної діяльності учнів?

- а. Й.Г.Песталоцці
- б. Я.-А. Коменський
- в. Арістотель
- г. А.Дістервег

11. Ідея вільного виховання проголошена:

- а. Ж.Ж. Руссо
- б. А.Макаренко
- в. Г. Ващенко
- г. С. Русовою

12. Педагогічна система якого педагога ґрунтується на таких ідеях: народність виховання; педагогічна антропологія; розуміння мети виховання, як гармонійно розвиненої особистості; праця, як основа виховання особистості; розуміння педагогіки як науки і мистецтва.

- а. М.І.Пирогов
- б. К.Д.Ушинський
- в. В.О.Сухомлинський
- г. А.С.Макаренко

13. Педагогічна система якого педагога включає наступні ідеї: принцип природовідповідності виховання; сенсуалістичний характер пізнання; "Золоте правило дидактики"; демократичний принцип єдиної школи; класно-урочна система організації навчання; дисципліна як умова роботи школи.

- а. Ж.-Ж.Руссо
- б. Я.А. Коменський
- в. Д.Локк

г. Й.Г.Песталоцці

14. Педагогічна система якого педагога ґрунтується на наступних ідеях: всебічного і гармонійного розвитку особистості; родинно-шкільного виховання; розвивального навчання: подорожі в природу; уроки мислення; кімната казки; куточок краси; навчання в "зелених класах" та ін.

- а. В.О.Сухомлинський
- б. Й.Песталоцці
- в. Ж.-Ж.Руссо
- г. К.Д.Ушинський

15. В якому університеті Михайло Грушевський здобув вищу освіту?

- а. Московському
- б. Харківському
- в. Київському
- г. Львівському

16. Назвіть найвідомішу історичну працю Михайла Грушевського?

- а. "Історія України"
- б. "Історія українського народу"
- в. "Історія"
- г. "Історія України-Руси"

17. 1904 року власним коштом Михайло Грушевський відкрив приватну вчительську семінарію в м...(якому місті?)

- а. Київ
- б. Харків
- в. Львів
- г. Коломия

18. Автором праці "Велика дидактика..." є:

- а. К. Ушинський
- б. Платон
- в. Я.А.Коменський
- г. Д.Дідро

19. Хто є автором наступного висловлювання: "Мова народу – краший, що ніколи не в'яне й вічно знову розквітає, цвіт усього його духовного життя, яке починається далеко за межами історії. ...Початок людського слова взагалі і навіть початок мови того чи іншого народу губиться так само у минулому, як і початок історії людства; ... але як би там не було, у нас існує тверде переконання, що мова кожного народу створена самим народом, а не будь-яким іншим".

- а. К. Ушинський
- б. С. Русова
- в. Леся Українка
- г. А. Макаренко

20. Автором творів "Серце віддаю дітям", "Ми продовжуємо себе в дітях", "Школа під голубим небом" є:

- а. К. Ушинський
- б. А. Макаренко
- в. В. Сухомлинський

г. С. Русова

21. Вчення про колектив є основоположним у педагогічній спадщині:

- а. А. Макаренка
- б. К. Ушинського
- в. А. Дістервега
- г. Я.А. Коменського

22. Провідною ідеєю педагогіки К.Д. Ушинського є ідея:

- а. природовідповідності
- б. народності
- в. культуровідповідності
- г. колективної свідомості

23. Який педагог є засновником вальдофської педагогіки?

- а. А.Нейл
- б. Р.Штейнер
- в. Д.Дьюї
- г. Г.Кершенштейнер

24. Кому належить наступне висловлювання: "Без казок неможливий повноцінний розумовий розвиток дітей. "Казковий" період розумового розвитку – не просто дитинство думки. Це і своєрідний погляд на світ, ні з чим не порівняне бачення природи, людських відносин. Дитина, зворушена, здивована красою природи або таємничістю відкритих перед ним явищ, знаходить ті точні і яскраві слова, яких ніколи не знайде байдужий".

- а. В.О.Сухомлинському
- б. А.С.Макаренку
- в. Г.Сковороді
- г. Я.А.Коменському

25. Кому належить висловлювання: " ... Нема насильства більш нестерпного, як те, що хоче відібрати в народі спадщину, створену незчисленими поколіннями його віджилих предків. Відберіть у народі все – і він все може вернути; але відберіть мову, і він ніколи більш не створить її: вимерла мова в устах народу – вимер і народ".

- а. С.Ф.Русова
- б. К.Д.Ушинський
- в. Б.Д.Гринченко
- г. А.Макаренко

26. Хто з педагогів сформулював наступний принцип виховання: "Якомога більше поваги до людини і якомога більше вимогливості до неї"?

- а. Ушинський
- б. Макаренко
- в. Сухомлинський
- г. Й.Песталоцці

27. У працях якого педагога класно-урочна система занять уперше набула теоретичного обґрунтування:

- а. К. Ушинського
- б. А. Дістервега
- в. Г. Сковороди

г. Я. Коменського

28. Хто із видатних українських мислителів народився у м. Гадячі на Полтавщині у високоосвіченій інтелігентній родині, що пишалась своїм походженням з козацької старшини, незалежністю і вільнодумством.

- а. М. Драгоманов
- б. Т. Шевченко
- в. І. Франко
- г. В. Стефаник

29. Прочитайте факти біографії відомого діяча й укажіть його прізвище: "Роки життя - 1841-1895. Народився на Полтавщині. Навчався у Київському університеті, викладав. У 1878 році переїхав до Женеві, де почав видавати український політичний журнал "Громада". У 1889 році оселився в Болгарії, де працював професором історії у Софійському університеті":

- а. В. Антонович
- б. М. Драгоманов
- в. М. Грушевський
- г. Павло Чубинський

30. Про кого йдеться: Його повний курс педагогіки складався з кількох підручників: "Загальні методи навчання", "Система освіти у самостійній Україні", "Система навчання", "Виховний ідеал", "Виховна роль мистецтва", "Засоби естетичного виховання", "Тіловиховання як засіб виховання волі і характеру".

- а. Г. Сковорода
- б. М. Драгоманов
- в. К. Ушинський
- г. Г. Ващенко

31. Полікультурність є головним принципом педагогічної позиції:

- а. М. Драгоманова
- б. Г. Сковороди
- в. К. Ушинського
- г. Марії Монтесорі

32. У 1907 році М. Монтесорі відкрила:

- а. дитячий садок
- б. заклад для бідних
- в. школу
- г. ясла

33. М. Монтесорі була прихильником:

- а. вільного виховання
- б. християнсько-релігійного виховання
- в. авторитарного виховання
- г. експериментальної педагогіки

34. Яку роль відводила М. Монтесорі вихователю:

- а. активну
- б. пасивну
- в. спостерігача
- г. керівника

35. Найяскравіший спадок, який може залишити своїм дітям і бідний, і багатий за К. Ушинським є:
- а. знання
  - б. заповіт
  - в. можливість любити природу
  - г. рідна мова
36. Як Сковорода називає мораль у своїх байках:
- а. повчання
  - б. настанова
  - в. сила
  - г. рекомендація
37. Філософські погляди Г. Сковороди присвячені, в основному:
- а. етиці
  - б. дидактиці
  - в. історії освіти
  - г. школознавству
38. Сковороду називають:
- а. мандрівним філософом
  - б. сонцепоклонником
  - в. каменярем
  - г. мандрівним музикантом
39. На надгробку Г.Сковороди вибиті (як епітафія) слова:
- а. "Караюсь, мучюсь, але не каюсь"
  - б. "Бери вершину і матимеш середину"
  - в. "Світ ловив мене, та не впіймав"
  - г. "Ліпше вмерти біжучи, ніж жити гниючи"
40. Вихованню дітей від народження до 6 років Я.А. Коменський присвятив працю:
- а. "Велика дидактика"
  - б. "Єдине необхідне"
  - в. "Материнська школа"
  - г. "Листи до неба"
41. Який дидактичний принцип закладено у "Золоте правило дидактики" Я. А. Коменського?
- а. наочності
  - б. систематичності
  - в. природовідповідності
  - г. народності
42. Головними принципами у вихованні, за К. Ушинським, є :
- а. гуманізму
  - б. системності
  - в. народності
  - г. природовідповідності
43. Який з виховних принципів є центральним у педагогіці Г. Сковороди?

- а. науковості
  - б. систематичності
  - в. народності
  - г. міцності
44. Яку форму обрав Г. Сковорода для викладу власних педагогічних поглядів?
- а. романи
  - б. притчі
  - в. есе
  - г. сонети
45. Хто з відомих педагогів обґрунтував колективістську концепцію виховання, принцип виховання особистості в колективі і через колектив, методику паралельної дії та систему перспективних ліній, метод "вибуху"?
- а. М. Драгоманов
  - б. А. Макаренка
  - в. К. Ушинський
  - г. С. Френе
46. Хто з талановитих українських педагогів-новаторів організував колонію для неповнолітніх правопорушників і керував нею?
- а. Я. Коменський
  - б. А. Макаренка
  - в. К. Ушинський
  - г. С. Френе
47. Антропоцентризм є провідною ідеєю творчості:
- а. К. Ушинського
  - б. А. Макаренка
  - в. С. Френе
  - г. М. Монтесорі
48. Р. Штайнер розробив таке філософське вчення:
- а. антропософію
  - б. полікультурність
  - в. антропоцентризм
  - г. вільне виховання
49. Хто з українських педагогів ввів поняття "виховний ідеал"?
- а. А. Макаренка
  - б. Г. Ващенко
  - в. В. Сухомлинський
  - г. М. Драгоманов
50. Теоретичні та практичні основи вальдорфської педагогіки були розроблені:
- а. Рудольфом Штайнером
  - б. Марією Монтесорі
  - в. С. Френе
  - г. Дж. Дьюї
51. Який з нижченаведених педагогічних прийомів запровадив Антон Макаренко?

- а. схвалення
  - б. осуд
  - в. вибух
  - г. зміцнення впевненості у своїх силах
52. Видатний український педагог – автор фундаментальної праці "Виховний ідеал" – це...
- а. Олександр Сухомлинський
  - б. Антон Макаренко
  - в. Григорій Ващенко
  - г. Олександр Духнович
53. Автором праць "Педагогічна поема", "Прапори на баштах", "Книга для батьків" є:
- а. А.Макаренко
  - б. В.Сухомлинський
  - в. А.Дістервег
  - г. О. Духнович
54. Що на думку А. Макаренка є вирішальним у вихованні дитини:
- а. вплив держави
  - б. вплив батька
  - в. власна поведінка батьків, їх авторитет
  - г. спадковість
55. Кому із українських педагогів належить головна формула українського виховного ідеалу — служіння Богові і Україні?
- а. Михайлу Грушевському
  - б. Борисові Грінченку
  - в. Григорію Ващенко
  - г. Григорію Сковороді
56. Визначте ключовий механізм психічного розвитку в гуманістичному напрямку психології:
- а. становлення сексуальності людини
  - б. розвиток інтелекту внаслідок адаптації індивіда до соціуму
  - в. спонтанне виявлення та розвиток власного особистісного потенціалу
  - г. реконструкція індивідом впливу навколишнього середовища та налагодження взаємодії з ним
57. Психологічна теорія, яка ігнорує роль біологічного фактору для психічного розвитку особистості:
- а. психоаналіз
  - б. теорія соціального наuczіння
  - в. когнітивна теорія
  - г. етологічна теорія
58. Напрямок психології представники якого рушійною силою та мотивами поведінки людини в соціумі вважають несвідомі біологічні потяги та інстинкти:
- а. психоаналізу
  - б. біхевіоризму
  - в. екзистенціальної психології
  - г. гуманістичної психології

59. Основним положенням якого психологічного напрямку є теза про унікальність особистісного досвіду конкретної людини та усвідомлення нею сенсу свого існування:

- а. екзистенційної психології
- б. гештальтпсихології
- в. психоаналізу
- г. когнітивної психології

60. Поняття "самореалізація" у психології належить:

- а. З.Фрейду;
- б. А. Маслоу;
- в. К. Юнгу;
- г. К.Роджерсу

61. Який психолог вважав інтелектуальний розвиток основою становлення особистості:

- а. Ж.Піаже
- б. З.Фройд
- в. Дж.Уотсон
- г. Е.Еріксон

62. Соціальні потреби (за Е.Фромом) це:

- а. потреби в агресії; афіляції; домінуванні; досягненні; захисті; грі
- б. потреби у людських взаємовідносинах; в самоствердженні; в прив'язаності; в самосвідомості
- в. потреби уникнення невдач; уникнення шкоди; уникнення звинувачень; незалежності; осмисленні; пізнанні
- г. потреби в допомозі; розумінні порядку; привертанні уваги; бережливості; повазі

63. Яке твердження пояснює поняття самоактуалізації особистості за А.Маслоу:

- а. прагнення індивіда розвиватись, отримувати унікальний досвід відповідно до того, як людина свідомо себе сприймає
- б. прагнення живої істоти до росту, розвитку, самостійності, актуалізації всіх потенційних можливостей організму
- в. основний процес організму, основний мотив людського життя, спрямований на задоволення потреб
- г. динамічний процес, при якому здібності індивіда використовуються повністю, творчо і з радістю

64. Оберіть твердження, що відповідає основним положенням гуманістичного напрямку у психології:

- а. увага до вивчення когнітивних процесів індивіда, основні проблеми людини – через ірраціональні думки;
- б. людина є цілісною, творчою, здатною до росту та розвитку, інтенційною, здійснює вибір та несе за нього відповідальність;
- в. у людини в дитинстві закладаються певні комплекси, проблеми, які вона впродовж життя намагається розв'язати;
- г. психологія повинна вивчати поведінку людини.

Основний рівень. 1. Основи педагогіки і психології

1. Давньогрецьке слово "пайдос" означає:

- а. предмет

- б. дитина
  - в. особистість
  - г. немовля
2. Давньогрецьке слово "аго" означає:
- а. розмовляю
  - б. пишу
  - в. веду
  - г. читаю
3. Термін "педагогіка" має походження:
- а. англійське
  - б. латинське
  - в. давньогрецьке
  - г. французьке
4. Наука педагогіка виділилась із системи:
- а. філологічних знань
  - б. соціологічних знань
  - в. історичних знань
  - г. філософських знань
5. Наука про виховання навчання та розвиток особистості - це:
- а. педагогіка
  - б. соціологія
  - в. філософія
  - г. логіка
6. Педагогіка вивчає:
- а. виховний процес
  - б. історію культури
  - в. правові відносини
  - г. основи державотворення
7. Структура курсу педагогіки складається з таких розділів:
- а. тифлопедагогіка, олігофренопедагогіка, логопедія, сурдопедагогіка
  - б. геронтологія, віктимологія, герогіка
  - в. загальні основи педагогіки, теорія виховання, теорія навчання, школознавство
  - г. порівняльна педагогіка, вікова педагогіка, педагогічна майстерність
8. Методологічне, теоретичне й методичне оновлення змісту освіти - це:
- а. засіб виховання
  - б. головне завдання сучасної педагогіки
  - в. метод навчання
  - г. категорія педагогіки
9. Основні педагогічні поняття, що виражають наукові узагальнення, називають:
- а. Дидактичні принципи
  - б. розділи педагогіки
  - в. завдання педагогіки
  - г. педагогічні категорії

10. Основними педагогічними категоріями слід вважати:
- а. індивід, диспут, бесіда
  - б. посібник, підручник, лекція
  - в. аудиторія, форма навчання, особистість
  - г. виховання, навчання, освіта
11. Цілеспрямований та організований вплив на розвиток та формування особистості - це:
- а. саморозвиток
  - б. викладання
  - в. учіння
  - г. виховання
12. Спеціально організована, доцільна і керована взаємодія вчителя і учнів, спрямована на оволодіння знаннями - це:
- а. компетентність
  - б. еволюція
  - в. навчання
  - г. розвиток
13. Результат навчання, обсяг засвоєних учнем систематизованих знань - це:
- а. інновація
  - б. освіта
  - в. світогляд
  - г. самоактуалізація
14. Прискорений індивідуальний розвиток, за якого середньо-фізичні та психо-фізіологічні константи дитини випереджають оптимальні, - це:
- а. акселерація
  - б. розвиток
  - в. урбанізація
  - г. формування
15. Процес фізичного та інтелектуального відставання дитини в розвитку - це:
- а. акселерація
  - б. ретардація
  - в. урбанізація
  - г. еволюція
16. Термін "андрагогіка" дослівно означає:
- а. мужчина+веду
  - б. собака+веду
  - в. людина+веду
  - г. особистість+веду
17. Термін "антропологіка" дослівно означає:
- а. юнак+веду
  - б. дитина+веду
  - в. людина+веду
  - г. лялька+веду
18. "Andros" у перекладі з грецької означає:

- а. мужчина
- б. підліток
- в. дитина
- г. немовля

19. "Antropos" у перекладі з грецької означає:

- а. жінка
- б. немовля
- в. людина
- г. тварина

20. Процес спрямованого особистісного розвитку людини в умовах її навчання, виховання і освіти - це:

- а. предмет педагогіки
- б. засіб виховання
- в. розділ педагогіки
- г. форми навчання

21. Процес виховання особистості – це:

- а. зміст освіти
- б. метод навчання
- в. об'єкт педагогіки
- г. дидактичний метод

22. Навчання - це:

- а. категорія педагогіки
- б. принцип виховання
- в. галузь педагогіки
- г. розділ педагогіки

23. Виховання - це:

- а. дидактичний принцип
- б. категорія педагогіки
- в. галузь педагогічної науки
- г. самостійна наука

24. Освіта- це:

- а. дидактичний принцип
- б. галузь педагогіки
- в. принцип виховання
- г. категорія педагогіки

25. Відображення у нашій свідомості об'єктивної дійсності у формі фактів, законів, понять, подій тощо – це:

- а. особистість
- б. знання
- в. метод
- г. переконання

26. Готовність особистості виконувати самостійно теоретичні та практичні дії на основі засвоєних знань та набутого досвіду - це:

- а. формування
- б. знання
- в. уміння
- г. навчання

27. Уміння, доведене шляхом багаторазового повторення до автоматизму, -це:

- а. індукція
- б. знання
- в. самосвідомість
- г. навички

28. Знання- це:

- а. метод науково-педагогічного дослідження
- б. категорія педагогіки
- в. Теорія навчання
- г. дидактика

29. Уміння- це:

- а. зміст освіти
- б. галузь педагогіки
- в. принцип навчання
- г. категорія педагогіки

30. Навички- це:

- а. категорія педагогіки
- б. розділ педагогіки
- в. принцип педагогіки
- г. метод навчання

31. Розділ педагогіки, у якому розкривається природа розвитку вихованця як об'єкта і суб'єкта освітнього процесу (фактори, закономірності, теорії розвитку), мета виховання у сучасному суспільстві, наукові засади організації педагогічної діяльності – це:

- а. загальні основи педагогіки
- б. теорія навчання
- в. дидактика
- г. теорія управління

32. Розділ педагогіки, який розкриває наукові основи (принципи, методи, прийоми, форми, засоби) цілеспрямованого впливу на процес навчання,- це:

- а. загальні основи педагогіки
- б. школознавство
- в. дидактика
- г. теорія виховання

33. Розділ педагогіки, який розробляє наукові основи (принципи, методи, прийоми, форми, засоби) виховання, – це:

- а. історія літератури
- б. школознавство
- в. дидактика
- г. теорія виховання

34. Розділ загальної педагогіки про організацію і управління діяльністю загальноосвітнього закладу освіти – це:

- а. загальні основи педагогіки
- б. школознавство
- в. дидактика
- г. історія педагогіки

35. Педагогічна спадщина та сучасні дослідження професійних учених- педагогів репрезентують:

- а. наукову педагогіку
- б. соціальну педагогіку
- в. логопедію
- г. дефектологію

36. Педагогічні знання, які відображені у вигляді народних казок, байок, прислів'їв, пісень, приказок тощо складають:

- а. вікову психологію
- б. народну педагогіку
- в. порівняльну педагогіку
- г. етику

37. Систему педагогічних наук складають:

- а. розділи дидактики
- б. основні принципи виховання
- в. галузі педагогіки
- г. Методи навчання

38. Галузі педагогічних наук складають:

- а. порівняльну педагогіку
- б. категорії педагогіки
- в. принципи виховання
- г. систему педагогічних наук

39. Галузь педагогіки, яка досліджує навчання і виховання людей з різними вадами розвитку, - це:

- а. школознавство
- б. спеціальна педагогіка
- в. методика викладання
- г. історія педагогіки

40. Вид спеціальної педагогіки, яка досліджує навчання і виховання людей з вадами слуху:

- а. вікова педагогіка
- б. сурдопедагогіка
- в. олігофренопедагогіка
- г. дошкільна педагогіка

41. Вид спеціальної педагогіки, яка досліджує навчання і виховання людей з вадами зору:

- а. дидактика
- б. логопедія
- в. сурдопедагогіка

г. тифлопедагогіка

42. Вид спеціальної педагогіки, яка досліджує навчання і виховання людей з вадами мовлення, - це:

- а. логопедія
- б. соціальна педагогіка
- в. олігофренопедагогіка
- г. історія дошкільної освіти

43. Вид спеціальної педагогіки, яка досліджує особливості виховання розумово відсталих та дітей із затримкою розумового розвитку, - це:

- а. педагогіка виправно-трудоустанов
- б. сурдопедагогіка
- в. олігофренопедагогіка
- г. логопедія

44. Базова наукова педагогічна дисципліна, яка вивчає основні закономірності освітнього процесу у закладах освіти усіх типів, - це:

- а. загальна педагогіка
- б. дошкільна педагогіка
- в. вікова педагогіка
- г. олігофренопедагогіка

45. Педагогіка, що вивчає особливості виховання людини на різних вікових етапах, - це:

- а. соціальна педагогіка
- б. порівняльна педагогіка
- в. педагогіка вищої школи
- г. вікова педагогіка

46. Педагогіка, що вивчає особливості виховання дитини дошкільного віку, - це:

- а. етнопедагогіка
- б. порівняльна педагогіка
- в. дошкільна педагогіка
- г. педагогіка виправно-трудоустанов

47. Педагогіка, що вивчає особливості виховання та навчання дитини у школі, -це:

- а. шкільна педагогіка
- б. історія педагогіки
- в. педагогіка вищої школи
- г. соціальна педагогіка

48. Педагогіка, що вивчає особливості виховання та навчання людини похилого віку, - це:

- а. логопедія
- б. геронтологіка
- в. Соціальна педагогіка
- г. історія педагогіки

49. Галузь педагогіки, що досліджує розвиток педагогічних ідей і практики виховання у різні історичні епохи:

- а. Народна педагогіка
- б. історія педагогіки

- в. сурдопедагогіка
  - г. соціальна педагогіка
50. Педагогіка, що вивчає галузеві аспекти освіти, які визначають специфіку освітнього процесу в тих чи інших умовах:
- а. етнопедагогіка
  - б. історія педагогіки
  - в. галузева педагогіка
  - г. спеціальна педагогіка
51. Вид галузевої педагогіки, що вивчає специфіку освітнього процесу у ЗВО:
- а. історія педагогіки
  - б. педагогіка вищої школи
  - в. військова педагогіка
  - г. порівняльна педагогіка
52. Вид галузевої педагогіки, що вивчає специфіку освітнього процесу у закладах професійно-технічної світи:
- а. педагогіка професійно-технічної освіти
  - б. педагогіка вищої школи
  - в. військова педагогіка
  - г. сімейна педагогіка
53. Педагогіка, що досліджує особливості перевиховання неповнолітніх та дорослих злочинців, - це:
- а. педагогіка виправно-трудоустанов
  - б. педагогіка вищої школи
  - в. етнопедагогіка
  - г. тифлопедагогіка
54. До корекційної педагогіки відносять:
- а. сімейна педагогіка, етнопедагогіка, педагогіка вищої школи
  - б. соціальна педагогіка, військова педагогіка, педагогіка професійно-технічної освіти
  - в. сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, олігофренопедагогіка, логопедія
  - г. соціальна педагогіка, загальна педагогіка, тифлопедагогіка, історія педагогіки.
55. У загальній педагогіці традиційно виділяють такі розділи:
- а. загальні основи, дидактика, теорія виховання, школознавство
  - б. соціальна педагогіка, логопедія, педагогіка професійно-технічної освіти
  - в. дидактика, сурдопедагогіка, олігофренопедагогіка, сурдопедагогіка
  - г. сімейна педагогіка, порівняльна педагогіка, історія педагогіки.
56. Наука про порівняння систем освіти в різних країнах:
- а. спортивна педагогіка
  - б. педагогіка вищої школи
  - в. соціальна педагогіка
  - г. компаративна педагогіка
57. Наука, що вивчає вплив на педагогічний процес конкретних соціальних інститутів: сім'ї, школи, молодіжного об'єднання тощо:
- а. порівняльна педагогіка

- б. педагогіка вищої школи
- в. соціальна педагогіка
- г. дошкільна педагогіка

58. Наука, що досліджує методи, прийоми та форми викладання і вивчення конкретних навчальних дисциплін:

- а. методика викладання
- б. геронтологія
- в. дошкільна педагогіка
- г. логопедія

59. Навички поділяють на:

- а. практичні та фронтальні
- б. соціальні та рухові
- в. загальні та спеціальні
- г. правильні та доцільні

60. Прикладом загальної навички може бути:

- а. читати книгу
- б. читати ноти
- в. читати карти
- г. читати мову жестів

61. Прикладом спеціальної навички може бути:

- а. сидіти
- б. писати
- в. читати ноти
- г. бігати

62. За допомогою виховання кожне суспільство передає із покоління в покоління:

- а. галузі педагогіки
- б. матеріальний спадок
- в. знання, культуру, традиції, досвід трудової діяльності, всі найбільші цінності та завоювання людства
- г. засоби навчання

63. Імітаційний управлінський процес вироблення і прийняття рішень в умовах конкретної ситуації з поетапним поточенням факторів, аналізом інформації, що надходить у ході гри, це:

- а. дискусія
- б. ділова гра
- в. навчальна гра
- г. спортивне змагання

64. У яких древніх країнах виховання підростаючого покоління вже чітко виділяється як самостійна соціальна функція суспільства

- а. Стародавній Рим
- б. Візантія, Персія
- в. Єгипет, Китай
- г. Австралія, Німеччина

65. Поняття, що відображають основні, найістотніші сторони, властивості та зв'язки педагогіки,

називаються:

- а. засоби навчання
- б. методи виховання
- в. категорії педагогіки
- г. дидактичні принципи

66. Систематичний, цілеспрямований та організований процес формування особистості в цілому та окремих її рис у залежності від потреб суспільства – це:

- а. навчання
- б. самоудосконалення
- в. самоактуалізація
- г. виховання

67. Вид пізнавальної діяльності, під час якої учні під керівництвом вчителя або самостійно оволодівають знаннями, уміннями та навичками- це:

- а. формування
- б. навчання
- в. акселерація
- г. самовдосконалення

68. Наука, що досліджує погляди та традиції народу щодо виховання та навчання людини, що збереглися та дійшли до нас у вигляді казок, прислів'їв, легенд, приказок, пісень, байок тощо:

- а. логопедія
- б. методика навчання
- в. загальна педагогіка
- г. народна педагогіка

69. Наука про загальні закони розвитку природи, суспільства, мислення, з якою тісно пов'язана педагогіка, - це:

- а. етика
- б. філософія
- в. психологія
- г. логіка

70. Наука, що вивчає мораль, суспільні норми поведінки, звичаї, з якими тісно пов'язана педагогіка, - це:

- а. етика
- б. логіка
- в. сімейна педагогіка
- г. політологія

71. Наука, що вивчає природу (функції, загальні закони і закономірності) естетичної свідомості (діяльності людини і суспільства, буття), наука про прекрасне, з якою тісно пов'язана педагогіка, - це:

- а. політологія
- б. філософія
- в. естетика
- г. філологія

72. Наука про умови та процеси у суспільстві, а також їх дослідження, з якими тісно пов'язана педагогіка, - це:

- а. джерелознавство
- б. філософія
- в. загальна педагогіка
- г. соціологія

73. Наука, яка допомагає педагогіці досліджувати окремі закономірності, категорії, цілі та завдання виховання, навчання та освіти в різних суспільно-економічних формаціях:

- а. історія
- б. логіка
- в. естетика
- г. філософія

74. Науки, що є базою для розуміння біологічної сутності людини, а саме: розвитку вищої нервової діяльності і типологічних особливостей центральної нервової системи, органів чуття, опорно-рухового апарату, серцево-судинної та дихальної систем, - це:

- а. математика, географія
- б. анатомія, фізіологія
- в. геологія, ґрунтознавство
- г. соціологія, медицина

75. Педагоги використовують у своїй роботі дані цієї науки про шляхи та засоби охорони і зміцнення здоров'я учнів, знання санітарно-гігієнічних умов:

- а. анатомія
- б. геометрія
- в. геологія
- г. шкільна гігієна

76. Наука, яка вивчає закономірності функціонування і розвитку психіки людини, з якою тісно пов'язана педагогіка, - це:

- а. психологія
- б. філософія
- в. естетика
- г. народна педагогіка

77. Галузь педагогіки, що досліджує розвиток педагогічних ідей у різні епохи:

- а. літературознавство
- б. філософія
- в. етика
- г. історія педагогіки

78. Наука, що вивчає методи кількісного охоплення і дослідження масових, зокрема суспільних, явищ і процесів, з якими тісно пов'язана педагогіка, - це:

- а. логіка
- б. фізіологія
- в. психологія
- г. статистика

79. Із запропонованих варіантів оберіть приклад, що підходить під категорію "знання":

- а. грати на скрипці
- б. декламувати
- в. друга світова війна почалася 1 вересня 1939 року

г. танцювати

80. Із запропонованих варіантів оберіть категорії педагогіки:

- а. виховання, навчання, освіта, розвиток особистості
- б. сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, соціальна педагогіка
- в. експеримент, бесіда, розвиток
- г. метод, засоби виховання, логопедія

81. Із запропонованих варіантів оберіть галузі педагогічної науки:

- а. формування, розвиток, самоудосконалення
- б. спеціальна педагогіка, соціальна педагогіка, історія педагогіки
- в. наука, освіта, педагогічна практика
- г. психологія, фізіологія, логіка

82. Людина, що досягла такого рівня соціального розвитку і самосвідомості, який дозволяє їй знаходити та обирати серед цінностей культури особистісні смисли, самостійно виконувати відповідну перетворювальну діяльність, свідомо та відповідально здійснювати саморегуляцію діяльності та поведінки, - це:

- а. дитина
- б. істота
- в. індивідуальність
- г. особистість

83. Дитина народжується:

- а. індивідуальністю
- б. школярем
- в. індивідом
- г. особистістю

84. Соціальний індивід, який формується у результаті засвоєння людиною суспільних форм свідомості та поведінки, - це:

- а. учень
- б. індивід
- в. індивідуальність
- г. особистість

85. Обов'язкові умови розвитку та найважливіші характеристики особистості - це:

- а. спільна групова діяльність
- б. науково-дослідна діяльність
- в. належність особистості до суспільства, активність, діяльність, спілкування, навчання, виховання
- г. правильної відповіді немає

86. Процес росту та дозрівання людського організму, що протікає у тісному взаємозв'язку з психічним розвитком та впливає на нього, - це:

- а. самоактуалізація особистості
- б. становлення особистості
- в. розвиток особистості
- г. перевиховання особистості

87. Розгорнутий у часі процес кількісних та якісних змін в організмі та психіці людини, її

мисленні, почуттях і поведінці, що є результатом біологічних процесів в організмі та впливів навколишнього середовища, - це :

- а. розвиток особистості
- б. виховання особистості
- в. перевиховання особистості
- г. самоактуалізація особистості

88. Одним із характерних аспектів розвитку особистості є:

- а. реалізація виборчого права
- б. фінансова незалежність
- в. поглиблення пізнання
- г. Здобуття кар'єри

89. Характерним аспектом розвитку особистості є:

- а. реалізація виборчого права
- б. фінансова незалежність
- в. збагачення знань, розширення поглядів, зміцнення переконання
- г. започаткування власної справи

90. Формування особистості починається:

- а. з моменту народження дитини
- б. коли дитина йде до школи
- в. після закінчення школи
- г. після завершення статевого дозрівання

91. Формування особистості включає у себе:

- а. розвиток та самоосвіту
- б. фізичне виховання
- в. естетичне виховання
- г. виховання, вплив навколишнього середовища, спадковість

92. У педагогіці виокремлюють такі види формування особистості:

- а. спадкове
- б. цілеспрямоване
- в. стихійне, цілеспрямоване та самоформування
- г. стихійне, цілеспрямоване

93. У структуру особистості входять:

- а. характер, воля
- б. темперамент, здібності, особливості пізнавальної діяльності
- в. життєва позиція та мотиви особистості
- г. всі перераховані компоненти

94. Особистість формується у результаті складної дії факторів:

- а. характер, здібності, особливості пізнавальної діяльності
- б. характер, талант, почуття, виховання
- в. спадковість, навколишнє середовище, виховання
- г. виховання, розвиток, життєва позиція

95. Передача від батьків до дітей певних природних якостей та психологічних особливостей - це:

- а. формування
  - б. спадковість
  - в. розвиток
  - г. навички
96. Біологічна спадковість зумовлена генами і передає:
- а. будову та розміри тіла, у тому числі і мозку, стадії дозрівання людського організму, біологічні та деякі психічні якості
  - б. культуру, звичаї та традиції
  - в. фінансове забезпечення
  - г. засоби навчання
97. Від народження дитина успадковує морфологічно-функціональну будову тіла, а саме:
- а. силу, рухливість, врівноваженість, лабільність, активність, екстраверсію, інтроверсію, реактивність тощо
  - б. гостроту зору, розрізнення кольорів і відтінків
  - в. тип конституції, зовнішній вигляд, колір очей, волосся, шкіри, групу крові, деякі хвороби
  - г. культуру, звичаї та традиції, музичні здібності
98. Від народження дитина успадковує тип центральної нервової системи, властивості темпераменту, а саме:
- а. силу, рухливість, врівноваженість, лабільність, активність, екстраверсію, інтроверсію, манери поведінки
  - б. музичні здібності, гостроту зору, розрізнення кольорів і відтінків
  - в. тип конституції, зовнішній вигляд, колір очей, волосся, шкіри, статеві властивості, група крові, деякі хвороби
  - г. культуру, звичаї та традиції
99. Від народження дитина успадковує анатомо-фізіологічні особливості нервової системи, аналізаторів, задатки, а саме:
- а. сила, рухливість, врівноваженість, лабільність, активність, екстраверсія, інтроверсія, емпатійність
  - б. музичний слух, гостроту зору, розрізнення кольорів і відтінків
  - в. тип конституції, зовнішній вигляд, колір очей, волосся, шкіри, групу крові, деякі хвороби
  - г. культура, звичаї і традиції
100. Природжені анатомо-фізіологічні особливості організму - це:
- а. задатки
  - б. емоційний інтелект
  - в. слух
  - г. харизма
101. Дитина народжується із:
- а. харизмою
  - б. здібностями
  - в. задатками
  - г. талантом
102. Входження індивіда в соціальні стосунки, яке здійснюється шляхом засвоєння соціального

досвіду і його відтворення у діяльності спілкуванні, називається:

- а. самовиховання
- б. формування особистості
- в. соціалізація
- г. розвиток

103. Соціалізація триває:

- а. від 5 до 15 років
- б. від народження до 16 років
- в. від 7 до 19 років
- г. упродовж усього життя

104. Спеціально організований процес, спрямований на розвиток у особистості певних цінностей, потреб, рис характеру, знань, умінь, навичок та здібностей, - це:

- а. формування
- б. соціалізація
- в. виховання
- г. учіння

105. Одне з найважливіших завдань виховання - це:

- а. прищепити норми поведінки у школі
- б. прищепити правила поведінки в сім'ї
- в. навчити гарних манер
- г. розвиток індивідуальних особливостей особистості, її нахилів, здібностей та обдарувань

106. Концепція формування особистості, при якій вирішальним фактором вважають спадковість, -це:

- а. біогенетична концепція
- б. психогенетична концепція
- в. концепція конвергенції
- г. концепція конфронтації

107. Концепція формування особистості, при якій вирішальним фактором вважають середовище та виховання, - це:

- а. біогенетична концепція
- б. соціогенетична концепція
- в. концепція конвергенції
- г. концепція конфронтації

108. Характерні для певного віку анатомо-фізіологічні властивості дитячого організму - це:

- а. задатки
- б. талант
- в. саморозвиток
- г. вікові особливості

109. Його вважають автором однієї із перших вікових періодизацій дітей та юнацтва:

- а. К.Ушинський
- б. А.Макаренко
- в. Арістотель

г. Демокріт

110. Сучасна вікова періодизація дітей та юнацтва в педагогіці поділяється на:

- а. 2 періоди
- б. 5 періодів
- в. 6 періодів
- г. 7 періодів

111. Дошкільний період триває:

- а. перший рік життя дитини
- б. від народження - до 5 років
- в. від 3 років - до 4 років
- г. від народження -до 6 років

112. Дошкільний період поділяють на:

- а. дві стадії
- б. три стадії
- в. шість стадії
- г. п'ять стадій

113. Перша стадія дошкільного періоду називається:

- а. новонароджене
- б. немовля
- в. підліток
- г. юнак

114. Перша стадія дошкільного періоду триває:

- а. від народження -до 2 місяців
- б. від народження -до 1 року
- в. від народження- до 3 років
- г. від народження -до 10 років

115. Друга стадія дошкільного періоду триває:

- а. від народження- до 2 місяців
- б. від народження- до 1 року
- в. від 1 року- до 3 років
- г. від народження -до 15 років

116. Третя стадія дошкільного періоду триває:

- а. від народження- до 2 місяців
- б. від народження- до 1 року
- в. від 1 року- до 6 років
- г. від 3 років -до 6 років

117. Шкільний період поділяють на:

- а. На п'ять стадій
- б. три стадії
- в. чотири стадії
- г. шість стадій

118. Перша стадія шкільного періоду називається:

- а. молодший шкільний вік
- б. середній шкільний вік
- в. старший шкільний вік
- г. юнацький вік

119. Друга стадія шкільного періоду називається:

- а. молодший шкільний вік
- б. середній шкільний вік
- в. старший шкільний вік
- г. юнацький вік

120. Третя стадія шкільного періоду називається:

- а. молодший шкільний вік
- б. середній шкільний вік
- в. старший шкільний вік
- г. підлітковий вік

121. Середній шкільний вік також називають:

- а. немовля
- б. підлітковий вік
- в. юнацький вік
- г. молодший вік

122. Старший шкільний вік також називають:

- а. немовля
- б. підлітковий вік
- в. юнацький вік
- г. молодший вік

123. Молодший шкільний вік орієнтовно триває:

- а. від народження – до 6 років
- б. від 6 – до 11 років
- в. від 11- до 15 років
- г. від 15- до 18 років

124. Середній шкільний вік орієнтовно триває:

- а. від народження – до 6 років
- б. від 6 – до 11 років
- в. від 11- до 15 років
- г. від 15- до 18 років

125. Старший шкільний вік орієнтовно триває:

- а. від народження – до 6 років
- б. від 6 – до 11 років
- в. від 11- до 15 років
- г. від 15- до 18 років

126. Комплекс зовнішніх явищ, які стихійно діють на людину і значною мірою впливають на її розвиток, - це:

- а. спадковість
- б. середовище

- в. формування
- г. виховання

127. Надання певної форми, завершеності процесу становлення людської особистості, досягнення нею рівня зрілості та стабільності - це:

- а. розвиток
- б. формування
- в. саморозвиток
- г. інтеграція

128. Фактори соціалізації поділяються на:

- а. у-фактори, х-фактори, z-фактори
- б. внутрішні фактори, зовнішні фактори
- в. екофактори, нанофактори, екзофактори
- г. макрофактори, мікрофактори, мезофактори

129. До макрофакторів соціалізації відносять:

- а. космос, планета, світ, країна, суспільство, держава
- б. регіон, село, інтернет
- в. сім'я, група ровесників, організації, в яких здійснюється соціальне виховання
- г. радіо телебачення, кіно

130. До мезофакторів соціалізації відносять:

- а. космос, планета, світ, країна, суспільство, держава
- б. регіон, село, місто, етнос
- в. сім'я, група ровесників, організації, в яких здійснюється соціальне виховання
- г. школа, країна, суспільство

131. До мікрофакторів соціалізації відносять:

- а. космос, планета, світ, країна, суспільство, держава
- б. регіон, село, місто, радіо телебачення, кіно
- в. сім'я, група однолітків, організації, в яких здійснюється соціальне виховання
- г. країна, суспільство

132. Фактори соціалізації, що впливають на соціалізацію всіх жителів планети або дуже великих груп людей, які проживають у певній країні, називають:

- а. мікрофактори
- б. мезофактори
- в. макрофактори
- г. Х-фактори

133. Процес засвоєння індивідом соціального досвіду, системи соціальних зв'язків та відносин:

- а. мікрофактори
- б. соціалізація
- в. макрофактори
- г. перевиховання

134. Фактори соціалізації, яких характеризують як малі соціальні групи, що безпосередньо впливають на конкретних людей, називають:

- а. мікрофактори
- б. мезофактори

- в. макрофактори
- г. Х-фактори

135. Прискорений фізичний, психічний, соціальний розвиток дитини - це:

- а. формування
- б. акселерація
- в. становлення
- г. інновація

136. Для дошкільного періоду характерна така форма спільної діяльності педагога та вихованця як:

- а. наставництво
- б. співдружність
- в. співробітництво
- г. опіка

137. Для молодшого шкільного віку характерна така форма спільної діяльності педагога та вихованця як:

- а. педагогічна взаємодія
- б. співробітництво
- в. наставництво
- г. конкуренція

138. Виберіть поняття, якому відповідає подане визначення: людина, яку розглядають з погляду її соціально-педагогічної сутності та суспільної діяльності:

- а. підліток
- б. істота
- в. індивідуальність
- г. особистість

139. Виберіть поняття, якому відповідає подане визначення: особистість, якій характерні унікальні, неповторні соціально-психологічні якості, що помітно вирізняють її серед інших особистостей:

- а. учень
- б. індивід
- в. індивідуальність
- г. особистість

140. Педагогічна наука про процес організації та управління роботою загальноосвітнього навчального закладу:

- а. теорія виховання
- б. методика викладання
- в. школознавство
- г. етнопедагогіка

141. Визначте головні ознаки ділової гри:

- а. показ учителем дій, необхідних для виконання
- б. імітаційне моделювання практичної, виробничої ситуації
- в. застосування провокаційних питань
- г. вияв діалогічного спілкування

142. Як називають загальну здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню?

- а. компетенцією
- б. мобільністю
- в. критерієм оцінювання
- г. комунікативністю

143. Від чого, головним чином, залежить розвиток природних здібностей школяра?:

- а. від природних задатків
- б. від кількості прочитаних книг
- в. від спілкування з ровесниками
- г. від виховання

144. Яке педагогічне поняття визначають як здатність людини свідомо виконувати ту чи іншу дію? Виберіть правильну відповідь .

- а. уміння
- б. знання
- в. навички
- г. переконання

145. Яке із запропонованих визначень поняття "навички" правильне?

- а. здатність людини свідомо виконувати ту чи іншу дію .
- б. автоматизована дія, що, як правило, здійснюється без участі свідомості
- в. погляди, що перетворилися на внутрішню позицію людини
- г. ідеальне вираження в знаковій формі об'єктивних властивостей і зв'язків світу.

146. Із запропонованих визначень поняття " навички" виберіть правильне:

- а. уміння людини свідомо виконувати ту чи іншу дію
- б. автоматизована дія, що, як правило, здійснюється без участі свідомості
- в. погляди, що перетворилися на внутрішню позицію людини
- г. результат відображення у свідомості людини навколишньої дійсності.

147. Яким чином досягають перетворення умінь в навички ? Із запропонованих відповідей виберіть правильну:

- а. багаторазовими спеціально організованими вправами
- б. включенням розумових дій в знання загального характеру
- в. багаторазовим роз'ясненням та показом вчителя
- г. багаторазовим повторенням тексту посібника

148. Дайте визначення поняття "мотив навчання". Із запропонованих відповідей виберіть правильну:

- а. мотиви навчання це заходи, які спрямовані на активізацію навчальної діяльності учнів
- б. під мотивами навчання необхідно розуміти внутрішні психічні сили, які стимулюють навчально-пізнавальну діяльність людини
- в. наймовірніше, що мотиви навчання включають в себе такі чинники, як добір ефективних методів та засобів навчання ,цілеспрямована діяльність педагога
- г. мотиви навчання - це ті фактори ,які сприяють оптимальній організації діяльності учнів у процесі виховання

149. Наука, що дає педагогу змогу розкрити склад і структуру навчального процесу, встановити внутрішні зв'язки складових елементів його, забезпечити логічний виклад матеріалу, розвиток

логічного мислення в учнів — здатності їх визначати та класифікувати, узагальнювати й абстрагувати, доводити і спростовувати - це :

- а. психологія
- б. естетика
- в. філософія
- г. логіка

150. Мотивація учіння – це...

- а. комплекс мотивів, які спонукають і спрямовують пізнавальну діяльність учнів, значною мірою визначають її успішність.
- б. об'єктивні, внутрішні, суттєві та порівняно стійкі зв'язки, які виявляються під час організації та проведення навчального процесу;
- в. стійкі педагогічні явища, які базуються на повторюваності фактів, навчальних дій і є теоретичною основою принципів навчання.
- г. мета навчання

151. Уміння, доведені до автоматизму – це...

- а. знання
- б. переконання
- в. навички
- г. досвід

152. Робота вихователя спрямована на перебудову у вихованця неправильно сформованих поглядів, особливостей поведінки, які ускладнюють процес формування особистості? :

- а. формування
- б. самоудосконаленн
- в. самовиховання
- г. перевиховання

153. Який вид дитячої праці визначають як працю, спрямовану на оволодіння знаннями, уміннями, навичками, розвиток творчої діяльності? :

- а. побутова праця
- б. суспільно-корисна праця
- в. навчальна праця
- г. гра

154. Система виховання дітей у сім'ї характеризується:

- а. моральними заохоченнями, погрозами
- б. організацією спільної праці
- в. створенням умов для формування особистості дитини, поведінкою і власним стилем батьків
- г. матеріальними заохоченнями

155. Суть розумового виховання полягає в...

- а. розвитку розумових сил і мислення учнів, прищеплення культури розумової праці
- б. передачі готової суми знань учням
- в. підготовці учня до дорослого життя
- г. розвитку пізнавальних здібностей та уподобань школяра

156. До факторів психічного розвитку людини належить:

- а. біологічна основа, соціальне середовище та активність самого індивіда
  - б. спадковість, соціальне середовище та самовиховання
  - в. біологічна основа, навчання та генотип
  - г. задатки, стан здоров'я та діяльність людини
157. Психічні феномени ідеальні в тому розумінні, що вони:
- а. найбільш досконалі, довершені з усього, що є у світі
  - б. не мають жодних матеріальних властивостей: маси, консистенції, форми, забарвлення тощо, - а відтак, не відображаються органами чуття (зором, слухом тощо)
  - в. частина Трансцендентного (Надприродного, Божого) світу, який є ідеальним
  - г. за ними закріпилась назва "ідеї" з часів Еллади (Стародавньої Греції)
158. Мотивація особистості – це:
- а. ієрархізована система біологічних, соціальних та духовних факторів її життєдіяльності
  - б. психічні спонуки, які зумовлюють і спрямовують її активність: потяги, потреби, бажання, прагнення, мотиви і т. ін.
  - в. системне поєднання утворень сфери спрямованості: ціннісних орієнтацій, переконань, світогляду, віри
  - г. уявлення, мрії про те, ким і якою вона хотіла б стати в майбутньому, що спонукають її до відповідних дій
159. Рефлексія це:
- а. усвідомлення особою того, як її сприймають і оцінюють інші особи або спільноти
  - б. аналіз власного психічного стану
  - в. механізм уподібнення однієї людини іншій
  - г. усвідомлення суб'єктом того, як він сприймає інших партнерів по спілкуванню
160. Оберіть найбільш змістовну і правильну відповідь: Формування й функціонування особистості як психічної системи зумовлюється:
- а. комплексом чинників біологічної (генетичної), суспільної (соціальної) та духовної природи
  - б. стихійним та організованим навчанням і вихованням
  - в. всім комплексом об'єктивних умов її життя
  - г. ставленням до неї соціуму, що об'єктивується у спілкуванні посередництвом соціально-психологічних механізмів взаємовпливу
161. Розуміння іншої людини без слів, на чуттєвому рівні, завдяки проникненню в її внутрішній світ – це:
- а. емпатія
  - б. атрибуція
  - в. ідентифікація
  - г. стереотипізація
162. Процес і результат зміни індивідом поведінки іншої людини, її установок, намірів, уявлень, оцінок тощо у ході взаємодії з нею визначається як:
- а. психологічна децентрація
  - б. психологічний вплив
  - в. психологічне навіювання
  - г. психологічне відособлення
163. Повсякденно-побутові психологічні знання такі ж давні, як людство, тому що:

- а. вони забезпечували і забезпечують ефективність: впливів суб'єкта (особи та/чи групи) на інших людей, взаєморозуміння, взаємодію, навчання й виховання тощо
- б. навіть стародавні люди (дикуни) найбільше цікавились властивостями власної душі
- в. народна творчість (фольклор), а відтак і мистецтво не могли обійтись без таких знань, вони ґрунтуються на цих знаннях
- г. Бог-Креатор (Творець) дав їх людям разом з душею

164. Ідентичність це:

- а. збереження і підтримання особистістю власної цілісності, тотожності, неперервності історії свого життя
- б. усвідомлення індивідом того, як він сприймається і оцінюється іншими людьми
- в. стан відображення особистістю соціально-психологічних явищ, взаємозв'язку спільності і особистості
- г. усі відповіді вірні

165. До основних інститутів (суб'єктів) соціалізації НЕ відносять:

- а. сім'ю
- б. репетиторство
- в. школу
- г. трудовий колектив

166. Процес, в якому людська істота з певними біологічними задатками набуває властивостей, необхідних для життєдіяльності в суспільстві, – це:

- а. актуалізація
- б. самореалізація
- в. ідеалізація
- г. соціалізація

167. Соціально-психологічна адаптація особистості полягає у:

- а. демонстрації лідерських якостей
- б. виявленні власних індивідуально-психологічних особливостей
- в. самореалізації особистості
- г. пристосуванні до нових соціальних умов

168. Яка з фаз входження індивіда в соціальне середовище характеризується його намаганням виявити себе та свою індивідуальність:

- а. інтеграції
- б. адаптації
- в. індивідуалізації
- г. ідентифікації

169. Вторинне входження особистості в суспільні відносини – це:

- а. соціалізація
- б. ресоціалізація
- в. інкультурація
- г. формування особистості

170. Вторинна соціалізація особистості відбувається:

- а. всі відповіді вірні
- б. через сферу родинних стосунків, в першій половині життя
- в. сферу міжособистісних відносин, в середині життя

- г. сферу соціальних відносин, у другій половині життя
171. Процес соціалізації розгортається у трьох взаємопов'язаних сферах:
- а. діяльності, спілкуванні, самосвідомості
  - б. діяльності, "Я-концепції", прийнятті рішень
  - в. спілкуванні, груповому середовищі, волі
  - г. психічних процесах, взаємодії, конфліктах
172. Основними формами соціалізації є:
- а. цілеспрямована і стихійна
  - б. цілеспрямована і довільна
  - в. головна і другорядна
  - г. важлива і неважлива
173. Основними механізмами соціалізації є:
- а. ідентифікація, інтеріоризація, екстеріоризація, наслідування, навіювання
  - б. соціальні норми, соціальні установки (аттитюди), цінності, ціннісні орієнтації
  - в. наслідування, референтність, нормативна поведінка, субкультура
  - г. оцінювання, санкції, контроль, навіювання
174. Соціалізація це :
- а. процес взаємодії людей
  - б. механізм превентивного розвитку індивіда в умовах групи
  - в. процес засвоєння та одночасного активного відтворення індивідом суспільного досвіду
  - г. жодної правильної відповіді немає
175. Ресоціалізація - це процес:
- а. "вторинного" входження індивіда в соціальне середовище в результаті певних "дефектів" соціалізації
  - б. "первинного" входження індивіда в соціальне середовище в результаті певних "дефектів" соціалізації
  - в. вихід індивіда за межі комфортних умов
  - г. жодної правильної відповіді немає
176. Оберіть твердження, яке відображає психологічні механізми соціалізації особистості:
- а. сім'я, засоби масової інформації
  - б. наслідування, соціальна фасилітація
  - в. діяльність, самосвідомість
  - г. спілкування, школа
177. Первинна соціалізація відбувається:
- а. Через сферу міжособистісних відносин, в першій половині життя
  - б. Через сферу соціальних відносин, у другій половині життя
  - в. Через сферу професійних відносин, в середині життя
  - г. Через сферу економічних відносин, у другій половині життя
178. Оберіть, який період в житті людини належить до дотрудової стадії соціалізації:
- а. навчання в школі
  - б. початок професійної діяльності в організації
  - в. досягнення вершини професійної майстерності
  - г. вихід на пенсію

179. В чому виявляється соціальна фасилітація як механізм соціалізації?:

- а. в присутності інших людей індивід починає краще працювати
- б. в присутності інших людей індивід починає гірше працювати
- в. присутність інших людей не впливає на ефективність діяльності індивіда
- г. в присутності інших людей виникає ефект синергії

180. Оцінка особистістю уявлень про себе, для якої характерна різна інтенсивність, залежно від рівня прийняття тих чи інших самохарактеристик, це:

- а. самоповага
- б. самоконтроль
- в. самооцінка
- г. самопізнання

181. Здатність людини регулювати свою поведінку на підставі зовнішніх подій чи внутрішніх чинників, називається:

- а. самоконтроль
- б. самоефективність
- в. самоповага
- г. самооцінка

182. Відчуття власної компетентності та ефективності, уміння людей усвідомлювати свої здібності та вибудовувати поведінку, яка б відповідала специфічній задачі або ситуації це:

- а. самоефективність
- б. самооцінка
- в. рівень домагань
- г. Я-концепція

183. Поняття "мотив" у психологічній науці означає... :

- а. внутрішня рушійна сила, що спонукає людину до дії
- б. внутрішнє спонукання, рушійна сила злочину
- в. фрагмент загальної картини або об'єкта, що багаторазово повторюється з деякими змінами
- г. проста складова частина сюжету

184. Основний психологічний зміст пам'яті – це:

- а. спроможність психіки накопичувати і зберігати відображену органами чуття та розумово опрацьовану інформацію і відтворювати її (згадувати)
- б. відкрита інформаційна система, що постійно оновлюється і слугує інформаційною базою діяльності, поведінки, всього життя суб'єкта
- в. процес накопичення і збереження інформації, якою оперують усі пізнавальні психічні процеси (відчуття, сприймання, уява, мислення)
- г. банк понятійних знань як основи свідомості людини